

20
СТОЛИЧАНИ,
КОИТО
ОБИЧАМЕ

■ XLVI - XLVIII стр.

(Не)разказани
истории

■ На XL-XLI стр.

Строят
още
34 детски
градини

Разкриват 42 групи още тази година
■ На XXX стр.

**Конната база
остава в
Борисовата.**
Ремонти,
но без нови
обекти

■ На XXXVI- XXXVII стр.

Обмислят
билет за 30
и 60 минути

■ На VI-VII стр.

Това е снимката,
от която тръгва
проектът на фото-
графа на „24 часа“
Йордан Симеонов -
уникален фотораз-
каз за столицата,
представен чрез
портрети на жени
с името София. На
кадъра е дъщерята
на Симеонов в ри-
мейк на картината
на Леонардо „Спа-
сителят на света“.

Нежното
й лице

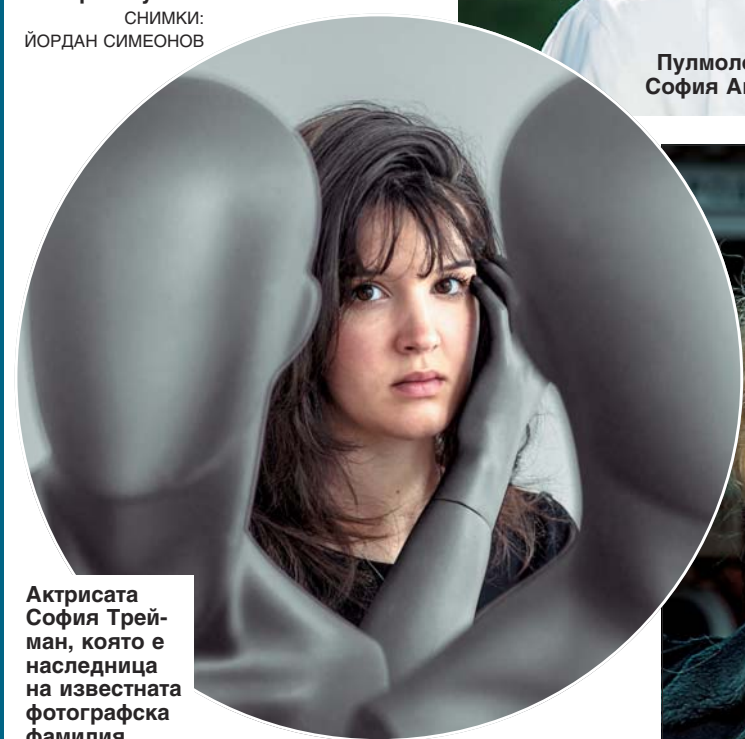
Бившата състеза-
телка по художе-
ствена гимнастика
София Рангелова

Актрисата
София Кузева
СНИМКИ:
ЙОРДАН СИМЕОНОВ

Пулмологът д-р
София Ангелова

Актрисата
София Трей-
ман, която е
наследница
на известната
фотографска
фамилия.

Актрисата София Василева

■ На L-LI стр.

56
стр.

за града, в който
оставащ

СОФИЯ

ПЕΤЪК, 17 СЕПТЕМВРИ 2021 Г.

РЕСТАРТ

СПЕЦИАЛНО ИЗДАНИЕ

Кметът:

В пандемията
да сме мъдри
и съпричастни.
Имунизирах се
въпреки моите
заболявания.
Направих го
не заради
себе си, а
заради хората,
с които всеки
ден се виждам

■ На IV-V стр.

Столичани
очакват
поне 2000 лв.
заплата,
предпочитат
хоум офиса

■ На II-III стр.

През 2022 г.
започва
изграждането
на метро през
„Хаджи Димитър“

■ На VIII стр.

Проект за визия на бъдещата
метростанция „Георги Аспарухов“.

Градски факти

От 142 г.

София е столица - обявена официално на 3 април 1879 г.

1 249 277 столичани

Жените са с 53 349 повече от мъжете

14-и по големина

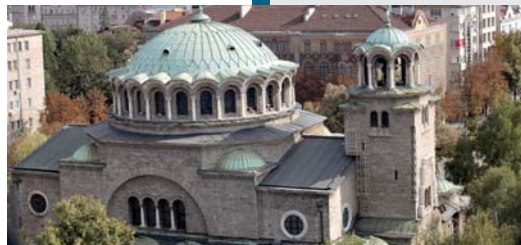
град в Европейския съюз

24

са административните райони, а 34 - селата

„Люлин“

е най-големият район. В него живеят 110 194 души - по-голям от Плевен и Благоевград

13 108 бебета

са се родили в столицата през 2020 г.

40% от brutния вътрешен продукт на страната се произвежда в столицата

2068 лв.

е средната заплата в града

23 университета

има в София

Над 100 000

студенти

Повече от 44 000 деца

посещават детски ясли и градини

52 км метро

с 47 станции

Храм-паметникът

„Св. Александър Невски“ е най-посещаваната забележителност в града

49 минерални извора

Столичани очакват

ЦВЕТЕЛИНА СТЕФАНОВА

- Най-добре платени са аналитиците на база данни - получават над 9000 лв.
- В следващите 5 г. ще се търсят 10 хил. IT специалисти

Заплата над 2000 лева чисто, гъвкаво работно време, хоумофис и повече свободно време за семейството си. Това са най-честите предпочитания на софийци, които са си търсили работа от началото на годината, показват данни на Агенцията по заетостта.

Работодателите са подали 367 оферти, в които предлаганото възнаграждение е над 3000 лева. Най-високите заплати в столицата се взимат в IT сферата. Началната заплата от 9467 лева е предложена за аналитик на база данни. Следващите най-добре платени оферти са за ръководители или мениджъри на отдел, като работодателите са плащали над 7600 лева за тези длъжности.

5000 лева пък е било стартовото възнаграждение за координаторите

За програмисти възнаграждението са около 4000 лв. (Виж графиката.)

Средната заплата в столицата през март е 2068 лева, въпреки пандемията тя продължава да расте. През януари тя бе 1976 лева, а през февруари - 1922 лева.

В пандемията част от безработните предпочитат сигурна и постоянна работа, дори и с по-ниско заплащане, за да погасяват кредити, обясняват експертите на Агенцията по заетостта.

Безработицата в столицата през юли е била едва 1,7%, докато в страната тя е била 5,2%.

Най-трудно работодателите намират добри програмисти.

СНИМКА: ЙОРДАН СИМЕОНОВ

През първите шест месеца на годината в бюрата по труда в столицата са имали регистрация и са търсили работа среднодневно 15 955 души. През летните месеци те се свиват до малко над 11 хил., обясняват експертите.

През първите седем месеца на годината четирите софийски бюра по труда са помогнали на 15 764 безработни, заети, учещи и пенсионери да открият своето ново работно място. От тях 20,1% са започнали работа в сектора на търговията, 18,3% - в преработвателната промишленост, 8,3% - в хотелиерството и ресторантьорството, 7,2% - в административни и спомагателни дейности, 5,6% - в строителството.

Най-много работни места са предлагани за охранители, помощници в ресторанти и оператори в кол центрове.

Според резултатите от анкетното проучване при регистрацията си в столичните бюра по труда за периода 13 март 2020 г. - 31 юли 2021 г. 16 500 софийци са заявили, че са загубили работа си заради пандемията. Или това са близо 29% от регистриралите се безработни в този период, показва статистиката на Агенцията по заетостта. През месеците на извънредна епидемична обстановка и различните по тежест

ограничения отпаднаха от заетост предимно хора от сферата на персоналните услуги, показват проучванията на бюрата по труда в София.

4031 работодатели пък са поискали помощ по мярката 60/40, като по този начин са запознали 71 000 работни места. Най-често по нея са кандидатствали шефове на ресторанти и заведения за бързо обслужване, както и тези на питейни заведения.

През следващите 12 месеца работодателите в София са заявили, че

ще им трябват 50 761 работници и специалисти

Най-търсени ще са строители, монтажисти, програмисти, счетоводители и електротехници, показва проучването на потребностите на работодателите от работна сила.

През следващите от 3 до 5 години най-търсени за бизнеса ще бъдат специалистите с висше образование от области на администрация и управление, информатика и компютърни науки и икономика. Най-трудно работодателите намират добри програмисти и счетоводители. В следващите 5 г. в София ще се търсят 10 860 души в направление „Информатика и компютърни науки“.

Топ 16 на най-високо платените позиции

Аналитик, бази данни	9467*
Ръководител/Началник/Мениджър отдел	7628
Координатор	5000
Техник, компютърно програмиране	4270
Директор, организация	4000
Инженер, електроник (компютърен дизайн)	4000
Мениджър, софтуерни приложения	4000
Системен архитект	4000
Програмист-аналитик	3875
Специалист, приложно програмиране	3767
Бизнес консултант, информационни технологии	3747
Ръководител екип програмисти	3625
Бояджия, стоманени конструкции	3600
Кофражист	3600
Системен администратор	3500
Разработчик, софтуер	3425

* Начална месечна заплата (в лв.)

заплати над 2000 лв., предпочитат хоум офиса

Работодателите са заявили, че

**ще им трябва
над 5 хил.
компютърни
инженери**

и такива по комуникационна техника. Това обаче е двойно по-малко от заявените потребности през 2020 г.

Над 5000 икономисти ще бъдат нужни на бизнеса в столицата през следващите 5 г.

Докато търсенето на специалисти със средно образование най-често ще е по специалностите търговия на едро и дребно, строителство и хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг. Така на пазара на труда ще се търсят 10 хил. продавачи и 12 хил. строители.

Следваща COVID криза пък няма да откаже 36% от работодателите в София да търсят нов персонал. Докато 24% ще свият търсенето наполовина.

Проучването показва, че 70% от началниците в столицата искат служителите им да имат административни умения и да могат да работят с новите технологии. Близко

**90% държат
работниците им да
са дисциплинирани**

Всеки четвърти работодател посочва, че най-важно качество на служителите е те да бъдат инициативни и предприемчиви. На дигитална компетентност държат 15%, а общуването на чужди езици е плюс за 6,5% от шефовете.

Най-търсените групи професии

Персонал, осигуряващ защита и сигурност

Помощници при приготвянето на храна

Персонал, информиращ клиенти/оператори в кол центрове

Приложни специалисти по финанси и математика/кредитни специалисти

Други неквалифицирани работници (обща работници)

Сервитьори и бармани

Посредници в търговията и продажбите

Продавачи в магазини

Чистачи и помощници в домакинства, хотели и учреждения

Разработчици на софтуер и софтуерни приложения и анализатори

Проф. д-р Димитър Димитров:

УНСС използва социалната изолация за подобрения в учебния процес и материалната база

Започваме реализацията на много важен проект за дигитализация - „Икономическо образование в България 2030“, казва ректорът

- Проф. Димитров, откривате академичната учебна година на 20 септември, може ли това да се нарече рестарт на образованието към нормалността?

- Нормалността никога няма да е същата, каквато беше преди пандемията. Дигиталното ще е съществена част от живота, образованието и бизнеса занапред. Като университет номер едно в тази област започваме академичната 2021/2022 година с увереност, че в какъвто и формат да се провежда учебният процес – присъствено, хибридно или изцяло дистанционно, ние

**ще предложим на
студентите най-високо
качество**

на образование. За всички нас сега основен приоритет отново ще бъде да се опази здравето на студентите, преподавателите и служителите в условията на епидемична ситуация. Същевременно предизвикателствата и промените са част от живота и трябва да

се стремим да извлечем доброто от тях. Нашите студенти ще имат уникалния шанс да срещнат 100-годишна традиция с модерно икономическо образование, стъпило на най-съвременните методи за преподаване.

- Как УНСС присъства в глобалния свят на иновациите?

- УНСС е част елитната общност на европейските икономически университети ENGAGE. EU. По този глобален проект в университета влиза 7 млн. евро. Започваме и реализацията на много важен проект за дигитализация на икономическото образование - „Икономическо образование в България 2030“, който ще представим при откриването на новата учебна година. Той е на стойност 5 млн. лв. Приключи подготовката по създаването на нова университетска мрежа под егидата на ЮНЕСКО с център УНСС. Очакваме одобрение на първата SDSN (Sustainable Development Solutions Network) в България до края на годината.

- УНСС има нов учебен

корпус, има ли и други подобрения на учебната база?

- Както вече споменах, пандемията е възможност. Използвахме времето на социална изолация, за да направим подобрения в материалната база. Със собствени сили реновирахме 53 учебни зали и кабинети, т.е. от миналата година

**реновирахме 70% от
сградния фонд**

80 на сто от осветителните тела са подменени с енергоспестяващи. Ремонтирана е 1561 кв. м хидроизолация. Ще добавя, че и новият ни корпус „К“ е изграден чрез енергоспестяващи технологии.

УНСС е институция, ангажирана с устойчивостта, затова тази година стартираме и

**инициативата „Зелен
университет“**

Редно е младите хора да са първите, които ще допринесат за намаляване на негативния отпечатък върху природата. Освен озеленяване и рециклиране за нас да бъдем зелени означава и допълнителна електронизация за намаляване употребата на хартия. Имаме вече студентска електронна книжка, електронен регистър, платформа „Уб студент“, елек-

тронно полагане на изпити в Тестови център, електронна деловодна система и други. Ще наблегнем и на целенасочено издигане на информираността на студентите в посока опазване на околната среда. В момента работим по написването на Зелена УНСС харта.

- Пандемията отрази ли се на приема?

- Щастлив съм да съобщя, че въпреки сложната година ние запазваме,

**дори надвишаваме
миналогодишния прием**

в ОКС „Бакалавър“, като повече от 1/3 от студентите са в платено обучение.

Най-голямото предимство за студентите е, че приемът е по специалности още от първи курс. В момента тече допълнителен прием на бакалаври на отделни незаети места в платена форма на обучение. В ОКС „Магистър“ също се радваме на повишение повече от 20%.

УНСС доказва, че има потенциал да се справя с изпитанията. Пожелавам на нашите студенти годините, прекарани в УНСС, да ги подготвят за всички предизвикателства, с които ще ги срещне животът. Да бъдат образовани граждани на света, активни и отговорни за бъдещето.

На добър час!

**Йорданка
Фандъкова**
кмет на София:

Обещах на софиянци, че докато

ДАРИНКА ИЛИЕВА

- Още тази есен започваме участъка до „Левски Г“
- Доказахме, че Княжевският лифт може да се възстанови, задължаваме със заповед собственика да го направи
- Строим 17 детски градини и ясли, работим и по първите два проекта за отваряне на такива в частни сгради

- Г-жо Фандъкова, за втора година София посреща своя празник при силна вълна на пандемията. Какво послание ще отправите към хората в този ден във време на здравна, икономическа, а и политическа криза?

- Денят на София е празник на вярата, надеждата и любовта и пожелавам на всички хора те да изпълват сърцата и домовете им. Във време на несигурност обществото ни се нуждае най-вече от мъдрост както от политиките, които вземат решения, така и в действията на всеки от нас. Мъдростта изисква да бъдем заедно и да продължим да развиваме нашия град.

Надявам се, че здравната криза, която променя живота ни, ни учи на повече съпричастност. Радвам се, че процентът на софиянци, които се ваксинират, е най-голям в страната и броят на желаещите да се имунизират започна отново да расте.

Над 642 000 са поставените дози ваксини в София

и почти 30% от гражданите са със завършена имунизация. Моят призив е към тези, които още се колебаят, да се имунизират. Аз го направих отдавна, въпреки заболяванията ми. Имунизирах се не просто заради себе си, а заради всички хора, с които всекидневно се виждам. Според лекарите новият вариант на вируса започва да заболява тежко и деца, които досега сякаш бяха пощадени от заразата. Ето още една причина да се имунизирате - за да опазим децата ни! Това е начинът да излезем от този омагьосан кръг, в който вече почти 2 г. се въртим.

- Как тази ситуация се отразява на София? Кои важни за града проекти реализирахте и за кои обстоятелствата наложиха да бъдат спрени?

- Пандемията засегна най-тежко градския транспорт. Спадът в приходите през 2020 г. беше 58 млн. лв., през тази има известно възстановяване на пътуванията, но недостигът е 40 млн. лв. Това са огромни средства, които общината сама не може да компенсира. В приетата актуализация на държавния бюджет са предвидени 40 млн. лв. за подкрепа на превозвачите. Настоявам тези средства да бъдат разпределени справедливо и пропорционално и най-големият

град с най-голямата транспортна мрежа да бъде компенсирал с част от тях. Знаете, че въпреки спада на пътуванията запазихме интервалите на движение. Всяка година осигуряваме 150 млн. лв. за градския транспорт от общинския бюджет, а тази вече дадохме още 10 млн. лв., но те са крайно недостатъчни.

Продължаваме и мерките в подкрепа на малкия бизнес. Почти 5 млн. са облекченията, които дадохме на фирмите през 2020 г., а тази - около 7 млн. лв. Това са спестени пари от наеми и тротоарно право, които остават в бизнеса, за да може той да плаща заплати и осигуровки.

- И все пак въпреки извънредната ситуация кое е най-хубавото, което се случи в столицата в последната 1 г.?

- Най-големият проект, който завършихме тази година, е продължението на третата линия на метрото през „Овча купел“ до около-върхистия път при „Горна баня“. Ограниченията в пътуванията забавиха „Сименс“, които изграждаха системите за управление на влаковете, но въпреки трудностите, се справихме.

Завърши и новата отсечка от южната дъга на околоръстния път

- между „Младост“ и магистрала „Тракия“. Това са два значими инфраструктурни проекта, които определят развитието на града за десетилетия напред.

Започнахме и дълго отлагания ремонт на най-старото трамвайно трасе - от Съдебната палата до „Княжево“. До пролетта трябва да възстановим движението на трамваите от „Алабин“ до „Бъкстон“, а през ноември - да пуснем

движението по ул. „Алабин“. Вече работим и по линейния парк по бул. „Македония“, с който ще променим изцяло визията на това централно място.

- Въпреки сблъсъците с вице-премиера Пеканов развитието на метрото остана в плана за възстановяване. Той обаче още не е пратен в Брюксел. Какво значи това?

- Започваме строителството на участъка от „Хаджи Димитър“ до „Левски Г“ още тази есен. Първо стартира проектирането, а от началото на 2022 г. и изграждането. За участъка през „Гео Милев“ и „Слатина“ до бул. „Цариградско шосе“ тече процедура за избор на изпълнители и се надявам да го започнем догодина.

Моят ангажимент към софиянци е, докато съм кмет, разширението на метрото да не спира. За мен това е проектът, който модернизира града и подобрява качеството на живот. Софиянци нямат време да чакат внасянето на плана в ЕК. Ако за някои политики 6-7 месеца или 1 г. е нещо незначително, за мен това е загубено ценно време на хиляди хора. Преборихме се развитието на метрото да остане в плана и затова реших да започнем строителството, въпреки че той още не е внесен. Вярвам, че каквито и промени да се правят, няма да има повече опити метрото да бъде извадено. Не разбирам бързината, с която планът се ревизира, и безвремието, в което изпаднахме след това. Отношението на г-н Пеканов към София имаше своите идеологически и политически мотиви, но бездействието му сега към плана на България ще има цена, която ще платим като дър-

СНИМКА: НИКОЛАЙ ЛИТОВ

жава. Това са пропуснати възможности за страната в трудно време.

- А кога ще има решение за новата тарифна политика - говори се за билет от 30 и 60 минути?

- Голямата ни задача е да привлечем повече хора да пътуват с градския транспорт. Затова първо обновихме автобусите, тролейте и трамваите и разбира се, продължаваме строителството на метрото. Втората задача е електронна система, с която пътуването да е по-лесно, по-удобно и изгодно за пътниците. За 4-те месеца, в които системата работи, са направени над 1,2 млн. валидации. Тя вече събира данни, които показват натовареността на линиите и дава възможност да се вземат решения за подобряване на услугата. Голям е интересът и към новата услуга -

валидиране чрез банкова карта, което спестява търсенето на билет

предварително. Аз вече имам профил в сайта на ЦГМ и използвах услугата за неограничен брой пътувания на ден за цена от 4 лв. През профила могат да се зареждат картите за пътуване, без да се ходи до каса и да се чака. За новата тарифна политика се обсъждат различни варианти. Решението ще се вземе от общинските съветници. Но е сигурно, че за цената на билета от 1,60 лв., ще може да смените няколко превозни средства за определено време.

- След ваше настояване кметовете могат да въвеждат нискоемисионни зони. Къде ще са те в София и кога ще важат забраните за влизане на коли с ниска екокатегория?

- С нискоемисионните зони общините ще можем в дни с голямо превишение на нормите за фини прахови частици да ограничаваме движението на най-замърсяващите автомобили. Мнозинството от софиянци одобряват тази мярка за по-чист въздух в допитвания, които сме правили. Такива ограничения действат в градове в Германия, Франция, Италия и др. Технологично София е готова - имаме определени два ринга в центъра с камери за контрол.

От лятото транспортното министерство започна въвеждането на нови екостикери при техническите прегледи, които отразяват категорията на колата. Така в средата на 2022 г. всички автомобили трябва да имат такива стикери. Вече разработваме предложенията кога да влизат забраните, при какви превишения, за кои категории и какви ще са санкциите. Със сигурност първоначално най-замърсяващите коли ще бъдат ограничавани в дните със сериозно замърсяване на въздуха.

- Вече отрекохте твърдението на Мая Манолова, че „Топлофикация - София“ ще остави 1 милион софиянци без парно и топла вода през зимата, но може ли дружеството да остане без комплексно разрешително?

СЪМ КМЕТ, РАЗШИРЕНИЕТО НА МЕТРОТО НЯМА ДА СПРЕ - И НЕ ОТСТЪПВАМ ОТ ТОВА

- Знаем сентенцията, че преди избори и след лов се лъже най-много, но има

политици, които са склонни да минат всякакви граници в желанието си да привлекат внимание

и подкрепа. „Топлофикация - София“ няма да спре да работи, столбичани могат да са спокойни. Дружеството осигурява най-екологичното отопление на 1 млн. души и няма алтернатива. Убедена съм, че никой здравомислещ човек не мисли, че отоплението на дърва е по-екологично от централното с природен газ. И то при становище, че мрежата на ЧЕЗ не може да издържи и да достави ток, който да замести мощностите на „Топлофикация - София“.

За мен остават неясни подбудите, които накараха МОСВ да откаже временна дерогация на дружеството, и то при представен план за модернизация. Изпълнителна агенция „Околна среда“ не е отнела комплексното разрешително, а го е изменила с по-ниски норми на емисиите азотни оксиди. Това решение се обжалва и съдът ще реши дали „Топлофикация - София“ има право на дерогация или не.

Важно е софиянци да знаят, че още през 2018 г. дружеството уведомява МОСВ, че не може да постигне новите по-ниски норми, дори и изцяло да ремонтира инсталациите, с които работи от 60-те години. Затова инвестиция от 160 млн. лв. в ремонти, която няма да има ефект, е не просто безрезултатна, а безотговорна. Това е причината още през 2019 г. да разработим план за изграждане на нови когенерационни мощности.

Сключихме договор с Американската агенция за търговия, с огромната помощ на посланик Херо Мустафа и до месец ще имаме план за модернизация – нови мощности и финансова стабилизация. Графикът за изграждането им е 36 месеца. Неясно защо, вместо дружеството да бъде насърчено да реализира този план, се прави опит да бъде спънато. Предизборната ситуация би била най-безобидното от всички възможни обяснения.

- София стана финалист в конкурса за зелена столица на ЕС за 2023 г. Какви проекти ще се реализират, макар приза да грабна Талин?

- София е първият град от Югоизточна Европа, който стана финалист в конкурса за зелена столица на Европа. Талин участва за трети път и получи титлата за 2023 г. Екипът на „Зелена София“ е амбициран да участва отново и ще продължим да работим за повече зелени пространства, градски транспорт с нулеви емисии и внедряване на екотехнологии. Най-големият ни проект, който е и моя лична кауза, е из-

граждане на зеления ринг – линеев парк с вело- и пешеходни алеи, които свързват кварталите. Целта ни е първият му етап от бул. „Шипченски проход“ до гара „Пионер“ да е готов до 2023 г. Следващият етап е разширението към „Слатина“ и бул. „Т. Каблешков“. Разработваме и пилотни проекти за озеленяване на училищни дворове, които да превърнем в паркове в кварталите без близки зелени пространства.

- Докъде стигнаха разговорите ви със строителни предприемачи за детски градини в партерните етажи на частни сгради?

- В момента строим 17 детски градини и ясли. Три от тях – в „Кръстова вада“, „Подуяне“ и „Овча купел“, са на финала и остават само процедурите по въвеждане в експлоатация. За други 8 районните кметове са провели процедури за изпълнители. В последната 1 г. някои от тях се забавиха с процедурите и се наложи да актуализираме строителната програма – обектите на едни райони минават напред, като „Подуяне“, „Средец“ и „Възраждане“, а други – например в Казичане, се изтеглят във времето.

Имаме конкретни предложения за изграждане на градини на партерни етажи в нови сгради - в „Манастирски ливади – изток“ и на ул. „Обиколна“. Отне време да убедя някои държавни институции, че трябва да разрешат отварянето на детски градини на партерни етажи, но се преборихме. Това е начинът да напредваме по-бързо с нови места, особено в квартали, в които общината няма терени. Остава да намерим механизма, по който да придобиваме тези обекти и те да функционират като общински детски градини.

- Поканихте архитект, завършил „Харвард“ - доц. Иван Шумков, да планира новите квартали. Как ще се променят?

- Не бих сложила кварталите под общ знаменател, защото те имат различни проблеми. Главният архитект възложи анализ за състоянието на южните квартали, които са обект на инвестиционна

активност. Така се дефинираха конкретни проблеми, следствие от развитието им в последните 30 г. Проблемът е липсата на публична инфраструктура – като започнем от улици и тротоари и стигнем до паркове. Причината е, че в тях дори улиците са частна собственост. Възстановяването на собствеността е протекло без никаква регулация, а със засилване на инвестиционния интерес в последните 5-6 г. виждаме плодове на тези решения. Териториите, които общината трябва да придобие в южните квартали, за да изградим нормална инфраструктура, са толкова много, че това е непосилна задача за общинския бюджет. Затова подготвяме предложение за механизъм, в който да се включи и държавата, чиито действия през 90-те г. са довели до съществуването на почти цели частни квартали. Арх. Шумков е част от направление „Архитектура и градоустройство“, който има задача да прави тази координация между районите, гражданите, общината и институциите, от които зависи прилагането на градоустройствените политики. Радвам се, че все повече българи, учили и работили в чужбина, се връщат.

- Докъде стигнаха усилията ви за възстановяване на Княжевския лифт?

- Докладът на външните експерти, които ангажирахме да проверят дали е възможно Княжевският лифт да се възстанови, е готов. Той доказва категорично, че лифтът може да се възстанови с капцитета, който е имал и в съществуващите стъпки. Поискахме това

обследване от международна фирма, работила по много лифтови съоръжения в Алпите,

защото „Витоша ски“ заявиха, че този начин на възстановяване е невъзможен. Това обаче е единственият реален и обозрим начин Княжевският лифт да бъде пуснат, без да се променя планът за управление на парка и законите.

Докладът на експертите ще бъде предоставен на общинската комисиия, която ще предприеме на „Витоша ски“ възстановяване по съществуващо положение. Надявам се, че този път собственикът няма да обжалва в съда и тази заповед, а ще спазва публично заявеното си намерение да възстанови лифта. Подобен подход предприехме и за възстановяване на Драгалевския лифт. Имаме заявено съгласие на собственика да го възстанови до първата лифтова станция и очакваме да внесе проектна документация.

- Вече работите по бюджет 2022 на София. Кой големи обекти ще реализирате?

- Една от големите задачи, които съм си поставила за следващите 2 г., е завършване на вътрешните градски рингове – стратегическите булеварди, които ще разтоварят движението в града и ще намалят трафика през центъра. Големите обекти за 2022 г. са продълженията на бул. „Т. Каблешков“ и бул. „Филип Кутев“, където сериозно напреднахме и с отчуждаването на частните имоти. С тези булеварди ще изградим връзка между бул. „България“ и „Симеоновско шосе“, което е ключово за всички южни квартали. Разширяваме ул. „Опълченска“, която е част от първи градски ринг. Работим по отчуждаването на трасето на бул. „Копенхаген“, с който не само ще направим пътна връзка между „Дружба“ и „Младост“, но и ще пуснем нов трамвай. Ще започнем и първия етап от зеления ринг, ако приключат съдебните процедури по подробния устройствен план. Знаков проект, който трябва да започнем догодина, е изграждането на първото училище и детска градина в „Манастирски ливади – запад“. Догодина ще започнем и изграждането на канализация в „Кръстова вада – изток“, „Бенковски“, „Обеля“, „Драгалевци“, „Симеоново“, „Суходол“, Нови Искър и Банкя със средства от оперативна програма „Околна среда“. Планираме улиците, под които ще изграждаме канализация, да се реновират изцяло.

Кметът на София Иорданка Фанджова и шефът на „Метрополитен“ ЕАД проф. Стоян Братоев разглеждат една от 4-те метростанции в „Овча купел“, които бяха пуснати в края на април.

СНИМКА: АДЕЛИНА АНГЕЛОВА

Един пътник, една карта и много пътувания на ден за 4 лева в градския транспорт

Шефът на Центъра за градска мобилност Димитър Дилчев показва как вече може да се пътува с банкова карта в столичния градски транспорт.

Част от новата тикет система е и изграждане на видеонаблюдение във всички превозни средства на градския транспорт.

СНИМКИ: „ЦЕНТЪР ЗА ГРАДСКА МОБИЛНОСТ“

Сигурно, удобно и бързо пътуване с градския транспорт в София – това са основните цели, по които активно работи Центърът за градска мобилност. „Акцентираме върху иновативните услуги, които могат да изпълнят тези цели. Защото те са една от основните стъпки към превръщането на обществения транспорт в предпочитан и желан от нашите пътници“, каза изпълнителният директор на ЦГМ Димитър Дилчев. Новата интелигентна система за таксуване в

превозните средства показва, че е харесвана от пътуващите. Все повече са хората, които избират обществения транспорт без тревога, че нямат предварително купен билет, защото могат лесно, бързо и сигурно да го получат чрез секундно валидиране на своята банкова карта. Не се обикалят каси, няма опашки, приготвяне на точни монети и чакане при водачите.

От началото на септември този начин на таксуване вече е хит

Пътниците се увериха, че е изгодно да го използват, защото 3 и повече пътувания в наземния транспорт чрез банкова карта се таксуват за общо 4 лева. Първите две са на редовната цена за еднократно пътуване – по 1,60 лв., но от третото системата отчита само до стойността за едnodневна карта – 4 лева, независимо колко пъти повече сме се качили на автобус например. Това е първата подобна услуга в България и с нея банковата карта стана изгоден превозен документ.

Системата за таксуване

Това е първата подобна услуга в България, а банковата пластика стана изгоден превозен документ

има нужните защитни механизми и гарантира сигурността на плащанията с банкови карти

Тя е минала през сертификация от Visa и MasterCard. Може да се използва дебитна или кредитна карта. Важното е да се знае, че валидацията трябва да се прави с една карта в един ден и е само за един пътник. Таксуването става автоматично.

Пътниците могат да валидират пътуването си и с новата Sofia City Card или със стара абонаментна карта, която още не е изтекла. Ако превозният документ е редовен, на екрана на устройството ще бъде изписано „Успешно валидиране“.

При проблем ще бъде посочено какъв е той. Ако например пътникът доближи повече от една карта или целия си портфейл, в който има няколко пластики, устройството ще изпише надпис „Моля, валидирайте само една карта“. Това е специална допълнителна защита на системата, която гарантира, че ще бъде направено само едно плащане за съответ-

ното пътуване. Затова е необходимо пътникът да извади и доближи до четеца тази карта, с която иска да се валидира.

Дигиталното поколение, което не може да живее без интернет, съвсем естествено предпочита да си купи и дигитален билет.

„Бързо и лесно е, не трябва да търсиш откъде да си вземеш хартиено билетче. Освен това, ако видиш, че идва твоят автобус, можеш да се качиш и тогава да платиш“, споделят младежи, които залагат на плащания със смартчасовници и мобилни телефони с дигитален портфейл.

Над 1 200 000 валидации са направени в столичния градски транспорт

за по-малко от 4 месеца. Най-новите потребители са учениците и студентите. На интернет страницата **webportal.sofiatraffic.bg** те могат да се регистрират и да зареждат онлайн своята карта.

„Всички ученици или техните родители и студенти, които са били наши пътници, е достатъчно да заявят своята Sofia city card онлайн и да отидат да вземат пластиката от наш пункт.

Новоприетите учаци трябва да представят документ за своя статут. От 17 септември вече всички наши пунктове ще издават от новите карти“, обясни Дилчев.

Системата предоставя много други предимства, подчерта изпълнителният директор на ЦГМ.

Аналитичната част от интелигентната система например има основна цел да помогне за подобряване на градската мобилност, като акумулира и обработва данните от трафика. Тя може да събира данни от валидациите на пътници, да се направи преценка за запълнеността на превозни средства по различните линии, да отчита избързването и закъснението, средното изчакване на всяка спирка и др. След като се натрупат достатъчно данни, ще бъде направен анализ и на тази база да се подобрят графика и маршрутите на превозните средства, както и да се оптимизират връзките между различните видове транспорт. Така ще може да се пътува по-бързо и по-удобно, ще има по-добра свързаност между различните точки на града. Анализът на данните ще даде възможност в София по-добре да се наблюдава и управлява широк спектър от градската инфраструктура и да се подобри мобилността, което е нашата цел, каза Дилчев.

Всички водачи в градския транспорт вече имат картина в реално време от пътническия салон.

ЗАФИР
ЗАРКОВ

Обмислят билет за 30 и 60 минути

Идеята е пътниците да имат избор между два времеви интервала

Нова тарифна политика, при която билетът за пътуване в столичния градски транспорт да важи за определено време, обсъжда специална работна група към Столичния общински съвет. Идеята е да има поне два времеви интервала в зависимост от нуждата от транспорт за гостите на града или за хора, които рядко ползват градски транспорт.

Това може да са два интервала в рамките на 25-30 минути и 60-70 минути, в които да може да се извършва прекачване, а след изтичането на тези минути да довършим пътуването до края на маршрута на последното използвано превозно средство. Това съобщи зам.-председателят

на транспортната комисия към СОС Зафир Зарков, който е начело на комитета за наблюдение със задача да предложи нова тарифна политика.

„Искаме да предложим адекватни и гъвкави решения при ползване на градския транспорт от софиянци и гостите на столицата. С въвеждането на новата тикет система се предоставя и възможност за това. В комитета за наблюдение имат представителство всички политически сили в СОС. На първото ни заседание обсъ-

дихме основните насоки и предложения за тарифиране. Мисля, че има общо разбиране за таксуване по време - модел, който ще предостави повече справедливост и удобство за пътниците. Сега няма разлика в цената, която се плаща, ако пътувате за 1 спирка или по най-дългия маршрут на градския транспорт“, каза Зарков.

Проектът на нова тарифна политика ще бъде представен до края на годината.

„Целта е с новите решения да привлечем повече пътници в градския транспорт. Те ще са базирани на анализи и експертни предложения“, обясни Зарков.

Той подчерта, че за хората, които ползват редовно градски транспорт, и при новата тарифна политика най-изгодно ще излиза пътуването с карта.

Елен Герджиков, председател на Столичния общински съвет:

Обсъждаме по-справедлива тарифна политика в градския транспорт

Нека пазим и обичаме нашата София и заедно с гражданите да преодоляваме разделителните линии!

- Г-н Герджиков, София посреща своя празник за втора година в извънредна епидемична обстановка. Как влияе това на града и на работата на СОС?

- Празникът на София винаги е било времето, в което общинските съветници, въпреки политическите си различия, се обединяват в приветствията си към столичани. Днес официална сесия на СОС ще има, но заради противоепидемичните мерки, ще бъде онлайн.

Що се отнася до ежедневната работа на СОС, смятам, че начинът, по който успяхме да организираме дейността на съвета и неговите комисии онлайн, дава възможност за задълбочени дискусии по въпросите, които разглеждаме, както и публичност на процеса на взимане на решенията. Затова и няма негативно въздействие върху работата ни вследствие на пандемията.

За съжаление обаче, не мога да кажа същото за града ни като цяло. Много сектори от икономиката са засегнати, образователният процес страда, културният живот - също. Градският транспорт например е в силно затруднено финансово състояние заради намаления брой пътници.

На практика на държавно ниво не виждам управление на кризата, а поредица от палиативни мерки и това ме прави песимист.

- Започна новият политически сезон, кои са най-неотложните въпроси, които СОС трябва да реши?

- Пред нас стоят много важни решения, които трябва да се вземат. Някои са свързани с преодоляване на последствията от пандемията, а други - с развитието на града в по-далечна перспектива.

На дневен ред е разглеждането на промените в наредбата за организация на движението, предвиждащи увеличаване на обхвата на синята и зелената зона за паркиране, както и промени в някои правила, по които те функционират. Предстои да разгледаме и предложението за нова тарифна политика на градския транспорт, която на база на вече действащата електронна тикет

система да дава възможност за по-справедливо таксуване на пътуванията, като се отчита тяхната продължителност като време. Традиционно започват и обсъжданията за предстоящото изготвяне на бюджета на София за 2022 г.

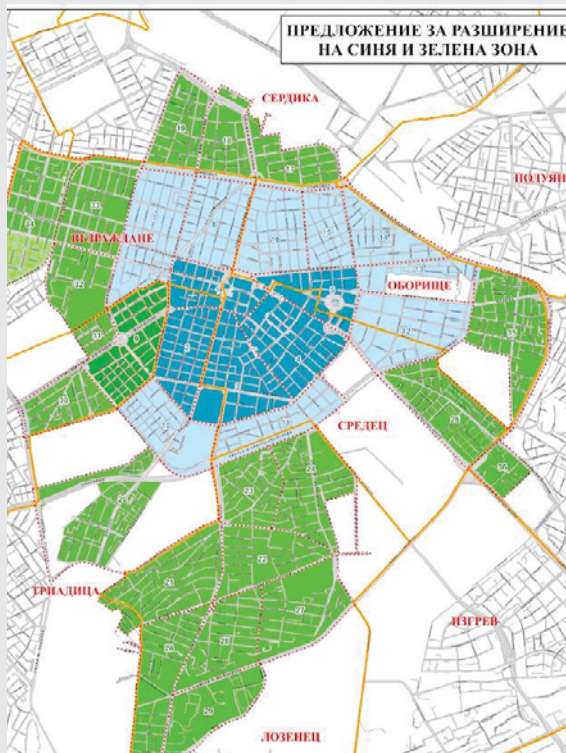
- Как се отразява на София политическата криза, в която се намира страната?

- Политическата ситуация е сложна, дори хаотична. Намираме се в перманентна предизборна кампания, в която желанието да бъдеш забелязан много често е по-силно от здравия разум. Със съжаление наблюдавам как деструктивното поведение и говорене, които виждаме в Народното събрание, се пренасят и в нашия градски парламент. Правят се опити за политически спекулации с важни за града ни теми и проекти. Такъв пример е предотвратеното от нас намерение на служебното правителство да извади парите за разширението на метрото от Плана за възстановяване и устойчивост. Но бяха премахнати средствата за ВИК инфраструктура, също заложили в плана. Друг пример е скорошният опит да бъдат изплашени софиянци, че ще останат без парно и топла вода през зимата. Стана ясно, че такава опасност няма и се работи усилено по план за модернизация на дружеството.

- Какво ще пожелаете на столичани за празника?

- Пожелавам на софиянци здраве, да следват добродетелите, които днес почитаме, и заедно да преодоляваме разделителните линии, които и пандемичната обстановка, и кризите в обществения и политическия живот ни поставят. Честит празник! Нека пазим и обичаме нашата София!

Министерствата без безплатни паркоместа, освобождават 430

синята зона. Идеята е тя, която сега е с 5000 места и цена 2 лв. на час, да се увеличи на 13 000 места. А зелената зона, в която паркирането е 1 лев на час и е с 28 хил. места, да се свие на 21 000.

Има и предложение работното време на синята зона да се удължи с 30 минути. Вместо от 8,30 до 19,30 ч тя вече ще работи до 20 ч от понеделник до събота.

„Най-важната цел на тези промени е да намалим трафика в центъра и да насочим внимание към възможностите, които метрото и градският транспорт предоставят за придвижване. Предложението част от местата в зелената зона да преминат в синя се налага, тъй като има голям натиск върху граничните на по-скъпата зона райони. Това създава сериозно неудобство и за живеещите“, обясни зам.-шефът на транспортната комисия към СОС Зафир Зарков, който е сред вносителите на промените.

Постъпили са и искания за въвеждане на зелена зона в „Стрелбище“, „Редута“ и „Гео Милев“. Но обсъжданията с жителите на кварталите не са приключили.

премахване на безплатните паркоместа, които ползват министерства, институции и общински структури, разширяване на синята зона за паркиране в София за сметка на зелената и възможност живеещите на пешеходни улици да спират безплатно за кратко до домовете си. Това са част от промените в наредбата за организацията на движението в София, внесени от общински съветници от ГЕРБ - СДС. Очаква се този месец СОС да се произнесе по тях.

Сега институциите имат право на до 3 паркоместа. Предложението е вече да се заплащат, като те, както и юридически, и физически лица ще могат да ползват до 5 места служебен абонамент за даден административен адрес. Така ще се освободят 430 паркоместа в центъра на София, които ще могат да се ползват от граждани.

По искане на бизнеса ще се даде възможност при доплащане служебен абонамент да се ползва и през уикендите - от 8,30 до 19,30 ч и вечер, но в делнични дни - от 19,30 до 22,30 ч. Доплащането за някоя от двете опции ще е 1/3 от цената на услугата. За синя зона тя е 650 лв. месечно за едно място, а

за зелена - 450 лв.

Друга идея е живеещите на пешеходни улици и такива в режим на платено паркиране да получат право да спират безплатно до домовете си, но само за товаро-разтоварни дейности. Това ще е възможно за 30 минути на специално обозначени места. Опцията може да се ползва до 2 пъти дневно, но не

последователно. Изискването е да се прати есемес на специален номер, който ще е безплатен. Възможност за товаро-разтоварна дейност ще има и за бизнеса с обекти на такива улици, но 30 минути престой ще струва 1 лев за синя зона и 50 стотинки - за зелена.

Най-мощната промяна, която се предлага, е разширението на

Кметът на София Йорданка Фандъкова вече обяви, че съфинансирането за двете разширения на метрото ще е 400 млн. лв., които ще бъдат осигурени от Столичната община. Очакванията са от плана за възстановяване да се дадат още 360 млн. лв.

С Visa винаги имаш билет

Доближи своята Visa до
валидиращото устройство
в превозното средство.

Плати еднократно пътуване с/ъс:

безконтактна карта

смарт устройство

телефон

VISA

*Услугата позволява заплащането за еднократно пътуване с Visa – с безконтактна карта или с мобилно устройство. Плащането се извършва на устройствата в наземния градски транспорт в София. Цената за еднократно пътуване е 1,60 лв. Картата Visa, с която е извършено плащането, е доказателство за платеното пътуване. Повече на visabg.com

Бус ленти вдигат скоростта на градските автобуси,

Изграждането на бус ленти, по които да се движи градският транспорт в София, за да се намалят закъсненията по линиите и да се увеличи скоростта, е сред приоритетите на Столичната община. Това лято пуснахме нова бус лента по бул. „Кл. Охридски“ - от ул. „8 декември“ до бул. „Марко Семов“ за 4 линии на градския транспорт. Със завършването на реконструкцията на бул. „Т. Каблешков“ - между бул. „България“ и ул. „Луи Айер“, обособихме и нова двупосочна бус лента в участъка, по който минават едни от най-натоварените линии. Това съобщи зам.-кметът по транспорта на София Кристиан Кръстев.

„Имаме готовност - както проектна, така и техническа, да обособим още две бус ленти до края на годината. Те ще са

на места, по които градският транспорт труп големи закъснения заради интензивен трафик

и неправилно паркирали автомобили. По тези места ще поставим и камери за контрол на навлизането в бус лентите“, обясни Кръстев.

Вече 138 камери в столицата следят за подобни нарушения. До края на годината те ще се увели-

160 камери следят за нарушителите

ДАРИНКА ИЛИЕВА

Пускат зелен транспорт в кварталите, пътниците ще задават маршрута

чат до 160.

„Знаете, че направихме и промени в разписанието на автобусите към планина Витоша, които дават отлични резултати. Целта е софиянци да имат възможност през летните месеци да прекарват повече време сред природата. Предвиждаме това разписание да продължи до октомври в делничните дни и през уикенда“, каза Кръстев.

Той подчерта, че от 2015 г. до сега всяка година се увеличава броят на курсовете и в момента те са 5 пъти повече.

„Освен това от тази година автобусите в делник също бяха увеличени петкратно и целогодишно, за първи път в делничните

дни от създаването на тази дестинация. Това се случва, без да се правят допълнителни разходи. От юли всички курсове от линия 66 превозват и велосипеди в делнични дни на специално монтирани багажници. Навремето излетните линии на Витоша

са возили с четворна цена на билета

и без да важат картите за градски транспорт. От 2015 г. обслужването до Златните мостове е на цената на градския билет, като важат ученическите и пенсионерските карти“, подчерта Кръстев.

Пускането на зелен обществен транспорт при

поискване в няколко столични квартала е част от проекта „Иноеър“, който общината изпълнява. По него 5 мини електрически автобуса ще изпълняват довеждаща до метрото функция, а маршрутите ще се задава и определя от пътниците. Вместо да се движат по предварително определени маршрути, новите минибуси ще създадат карта на маршрута въз основа на търсенето на гражданите, подадено чрез мобилно приложение. Приложението ще използва изкуствен интелект за усъвършенстване анализа на данни, за да създаде най-ефективния път за всяко пътуване, като събира възможно най-много пътници.

„Това е първият български проект, финансиран от инициативата „Иновативни дейности за градско развитие“ на ЕС, която дава възможност на големите европейски градове да тестват иноватив-

ни, креативни, но и рискови решения на градски предизвикателства. „Иноеър“ ще приложи експериментално мерки за подобряване на качеството на въздуха - иновативни решения за мобилност и зелено придвижване. Проектът ще тества в реална среда нови за България и Европа транспортни услуги и решения пилотно в няколко квартала, с които да даде на гражданите алтернативи за придвижване, да намали трафика от автомобили и да подобри качеството на въздуха. След завършване на проекта София ще разполага с модел за определяне на нискоемисионни зони, в които да се забранява навлизането на определени категории превозни средства в определени зони в дни със замърсяване на въздуха, инструмент за оптимизация на транспортните схеми на градския транспорт и др.“, обясни още Кръстев.

КРИСТИАН КРЪСТЕВ

Промени в организацията на кръстовища и умни светофари борят задръстванията

Допълнителни ленти за движение, промяна на организацията на преминаване по кръстовища и актуализация на програмите за работа на светофарните уредби. Това са част от решенията, които прилага Столичната община по улици и булеварди с цел намаляване на задръстванията.

Работим по оптимизация на транспортните потоци и времето за пътуване в града, като въвеждаме редица реорганизации на движението, чрез които подобряваме пропускателната възможност на съществуващата улична мрежа. Например с нова организация на движението по бул. „Никола Петков“ при кръсто-

вището с бул. „Цар Борис III“ обособихме допълнителна лента за ляв завой, с което опашките от чакащи автомобили се намалиха значително. Разработен е и проект за обособяване на допълнителна лента на подхода от „Горна баня“ по бул. „Никола Петков“ към кръстовището с бул. „Цар Борис III“. Той ще се реализира веднага, след като завършат съгласувателните процедури с Агенция „Пътна инфраструктура“. Готови сме и с проект за допълнителна лента на подхода на бул. „П. Ю. Тодоров“ в посока бул. „България“, като така ще намалим както задръстванията, така и закъсненията, които се генерират в този участък

Нова организация на движение беше изпълнена на бул. „Никола Петков“ на подхода към кръстовището с бул. „Цар Борис III“.

СНИМКА: СТОЛИЧНА ОБЩИНА

тък от обществения транспорт“, отчете зам.-кметът по транспорта Кристиан Кръстев.

Направени са и над 150 актуализации на програми за работа на светофарни уредби в столицата за подобряване на пропускателната възможност на кръстовища.

„От началото на годината до момента допълнително са осветени над 150 пешеходни пътеки - всички в центъра - между бул. „Сливница“, бул. „В. Левски“, бул. „Патриарх Евтимий“, бул. „Ген. Скобелев“ и ул. „Опълченска“, вече са с допълнително осветление. Така подобряваме видимостта и целим да намалим пътния травматизъм. В ход е и пилотен проект за монтаж на допълнителна светлинна сигнализация на пътните знаци, обозначаващи пешеходните пътеки, като отново целта е да се повиши вниманието и видимостта на водачите“, подчерта Кръстев.

30 чисто нови тролейбуса вече возят софиянци по линиите, обслужвани от общинския превозвач „Столичен електротранспорт“ ЕАД. Новите машини пенсионираха последните икаруси.

„Развитието на електрическият транспорт е дългосрочен приоритет на Столичната община. В последните години в София се изпълнява най-мащабната програма за модернизация на градския транспорт, включително и на електрическия“, каза изпълнителният директор на „Столичен електротранспорт“ ЕАД Евгений Ганчев.

Новите 30 нископодови съчленени тролейбуса са доставени по проект, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ с цел подобряване на качеството на въздуха. През 2020 г. „Столичен електротранспорт“ ЕАД и чешката компания „Шкода Електрик“ АД сключиха договор за доставката на новите превозни средства. Той е за 37,3 млн. лв. без ДДС, а цената на един тролейбус е малко над 1,24 млн. лв. без ДДС.

„Новите тролейбуси **отговарят на всички европейски стандарти,**

климатизирани са, достъпни са за трудноподвижни и незрящи хора и майки с детски колички. Тролейбусите имат съвременна система за самостоятелно автономно придвижване с акумулаторни батерии, осигуряваща

30 нови тролей с климатик пенсионираха икарусите

Модерни електробуси заменят стари дизелови автобуси по линиите № 6, 60, 73 и 74

вижване с акумулаторни батерии, осигуряваща

минимум 5 км пробег без контактна мрежа,

и 3-годишна гаранция“, обясни Ганчев.

Новите 18-метрови съчленени возила обслужват линиите № 1, 9, 6 и 7.

Част от проекта е и доставката на 30 нови нископодови бързозарядни електробуса с 10 зарядни станции. Договорът за доставката им бе сключен през октомври 2020 г. с българо-китайския консорциум „Чериът Моторс - Хайгър“. Той е за 33,6 млн. лв. без ДДС, а цената на един електробус е малко над 1 млн. лв.

Електробусите са нископодови и климатизирани, с платформа за детски колички и трудноподвижни хора, имат

Новите тролей вече возят софиянци по 4 линии.

СНИМКА: „СТОЛИЧЕН ЕЛЕКТРОТРАНСПОРТ“

стоп бутон за слизване, звукова сигнализация за незрящи и видеонаблюдение. Те ползват най-съвременните бързозарядни технологии, базирани на ултракондензатори, което им позволява

да зареждат за 5-6 минути,

да улавят енергия при спирање и да я оползотворяват в изминаването на разстояния от минимум 20 км. Електробу-

сите имат високоефективна електрическа отоплителна система и две отделни климатични системи за охлаждане на пътническия салон и на кабината на водача.

Първите електробуси вече са в София и ще заменят старите дизелови автобуси. Те ще обслужват линиите № 6, 60, 73 и 74.

През април стартира реконструкцията на трамвайното трасе по бул. „Цар Борис III“.

Участъкът от обръщателно ухо „Съдебна палата“ до трамвайно ухо „Княжево“ ще бъде изпълнен на етапи. Ще се подменят релсовият път, контактно-кабелната мрежа, уличното осветление, пероните на спирките, пътното платно и тротоарите. Участъкът обслужва трамвайна линия №5, която е най-старата и най-натоварената в София. Реконструкцията е част от втората фаза на проекта за интегриран столичен градски транспорт, финансиран по ОП „Региони в растеж“. По обновеното трасе ще се движат 13 нови модерни нископодови трамвайни моториси PESA, които имат видеонаблюдение, платформа за детски колички и за хора с увреждания, стоп бутон за слизване и звукова сигнализация за незрящи.

„Реконструкцията на трамвайна линия №5 ще увеличи средната скорост на градския транспорт и ще осигури връзка с други линии и третата метролиния. Надяваме се, че така ще се увеличат пътуванията с градски транспорт за сметка на тези с автомобил. Имаме проектна готовност за рехабилитация на още трамвайни и тролейбусни трасета“, подчерта Ганчев.

За по-чиста и зелена София с електробусите на Chariot Motors

Ултракондензаторните електробуси Chariot са най-устойчивото, икономично и екологично решение за градски транспорт с:

- ✓ **Над 10 000 000** изминати километри и **над 4 700 000 кг** спестени CO₂ емисии в градска среда;
- ✓ **Последно поколение** ултракондензаторна, безвредна технология с **над 10 г. експлоатационна гаранция;**
- ✓ **Експлоатационен цикъл** с необходимост единствено от **5-6 мин за зареждане на крайна спирка;**
- ✓ **Значително по-ниски инсталационни разходи** за зареждащата инфраструктура.

Ремонтират тунела към „Люлин“

Столичният кмет Йорданка Фандъкова и заместникът ѝ по общественото строителство инж. Ангел Джоргов проверяват ремонта на бул. „Първа българска армия“.

Разширението на локалното платно на южната дъга с ново кръгово кръстовище при ул. „Витошки камбани“ и нова улица, която ще свързва квартала с ул. „Бистришко шосе“, ще са готови до края на месеца.

СНИМКИ: АДЕЛИНА АНГЕЛОВА

Разширение на ул. „Опълченска“ в участъка от бул. „Тодор Александров“ до бул. „Сливница“ и ремонт на тунела по бул. „Царица Йоанна“, който включва и релсовия път, планира за 2022 г. Столичната община.

По ул. „Опълченска“ габаритът на основното трасе с пътните платна ще е по 10,50 м в посока. Разширението в участъкът между булевардите „Т. Александров“ и „Сливница“

ще осигури по 3 ленти в посока

Най-дясната ще се обособи като бус лента. Тази есен ще обявим процедурата за избор на изпълнител и за двата обекта. Догодина ще продължи изграждане на бул. „Т. Каблешков“ от ул. „Луи Айер“ до бул. „Черни връх“. Участъкът е с дължина 1500 м. Там ще се изграждат северното и южното платно, ще се обособи релсов

и разширяват ул. „Опълченска“

През 2022-а продължава и изграждането на бул. „Тодор Каблешков“

път с централно трасе за бъдещ трамвай и две еднопосочни велоалеи. В момента текат процедурите за отчуждаване на имоти, а обществената поръчка за избор на изпълнител също ще стартира тази есен, обясни зам.-кметът по общественото строителство инж. Ангел Джоргов.

Тази година ще извършена реконструкция на бул. „Т. Каблешков“ от бул. „България“ до ул.

„Луи Айер“, а движението беше пуснато на 1 септември. Булевардът с дължина 1 км е изцяло обновен, с по три ленти в посока. Изградени са нови инженерни мрежи, улично осветление, отводняване, тротоари и две велоалеи.

„Предстоят строителните дейности по изграждането на ул. „Костенски водопад“ в участъка от бул. „Тодор Каблешков“ до ул. „Шарл Шампо“, с

което кръстовището ще функционира като четирисклонно, синхронизирано с това на ул. „Боянски водопад“, добави инж. Джоргов.

Догодина ще се работи и по изграждането

на бул. „Ф. Кутев“ - от улица „Сребърна“ до булевард „Симеоновско шосе“

Също за следващата година се планира ремонтът на ул. „6 септември“ - от ул. „Граф Игнатиев“ до ул. „Славянска“, в момента в тази зона на центъра тече основен ре-

монт на ул. „Цар Шишман“. През 2022 г. трябва

да стартира и обновяването на площада около храма „Св. Ал. Невски“,

като идеята е участъкът от централния вход до ул. „Г. С. Раковски“ да стане пешеходен.

В средата на август бе пуснато движението по втория етап от основния ремонт на ул. „Николай Коперник“ - от бул.

„Шипченски проход“ до бул. „Гео Милев“. Там освен обновяване е изграден и паркинг със 70 места.

„В момента работим по проекта за третия етап - от ул. „Гео Милев“ до ул. „Манастирска“, и за ул. „Атанас Узунов“ - от ул. „Манастирска“ до ул. „Калиманци“. Продължават дейностите по първия етап от ремонта на ул. „Първа българска армия“ - от ул. „Мара Бунева“ до р. Суходолска.

Знаете, че е в ход и реконструкцията на трамвайното трасе по бул. „Цар Борис III“ - от Съдебната палата до „Княжево“. Строителството започна през април, като през първата година от проекта се изгражда участъкът от Съдебната палата до „Бъкстон“. Вече в голяма степен са реконструирани инженерните мрежи в целия участък. Изграден е релсовият път в зоната на пл. „Македония“, като е възстановено движението по двете локални платна. В зоната на ул. „Алабин“ и ул. „Княз Борис I“, както и по обособеното трамвайно трасе след Руски паметник се работи по изграждането на новия релсов път и контактната мрежа“, разказа инж. Джоргов.

Работи се и по разширението на локалното платно на околновръстния път, включително обособяване на кръгово и разширение на ул. „Витошки камбани“. Там последният пласт асфалт ще се положи до края на месеца.

Изгражда се и ул. „Северна“ при „София Тех парк“ и реконструкция на ул. „Йордан Венедиков“ от кръстовището с ул. „Северна“ до бул. „Цариградско шосе“. Улицата ще е двупосочна с по две ленти за движение в посока. А улица „Ген. Йордан Венедиков“ се реконструира и разширява.

Директна пътна връзка ще свърже София с индустриалната зона в Божурище. Тя ще бъде изградена от пътния възел на бул. „Царица Йоанна“ с околновръстния път, ще пресича „Банско шосе“ и жп линията чрез естакада и ще достига до Божурище. За изграждането и Столичната община сключи споразумение с Агенция „Пътна инфраструктура“.

„Индустриалната зона в Божурище се оформя като регионален логистичен и индустриален център, който привлича бизнеси от цяла Европа. Тя е в непосредствена близост до София и се обслужва от националната пътна мрежа в западната част на града. В споразумението общината поема ангажимент да извърши дейностите по устройственото планиране на новия участък, както и тези по проектирането и изграждането

Правят директна пътна връзка с индустриалната зона в Божурище

на пътя от бул. „Царица Йоанна“ до „Банско шосе“. Останалата част от трасето ще се проектира и изгражда от АПИ. Всички средства - около 50 млн. лв., се осигуряват от държавния бюджет“, обясни главният архитект на София Здравко Здравков.

Новият път ще облекчи товарния трафик и ще създаде възможност за развитие на регионалните икономически връзки на София и Божурище.

Общинското направление по архитектура и градоустройство работи и по завършване на последните участъци от окол-

връстния път.

„Подробният устройствен план за участъка от ул. „Ралевица“ до кръговото кръстовище с автомагистрала „Струма“ се раздели на два етапа. Първият етап е от ул. „Киевска“ и ул. „Лазурна“ до автомагистрала „Струма“. Устройствовите планове и схемите за инфраструктурата за тази отсечка са изготвени и са внесени в АПИ за съгласуване. Предстои процедурата по обявяването на плана“, каза арх. Здравков.

Предвиждат се два основни пътни възела - кръгово движение с „Горнобански път“ и еста-

кадно решение на директното движение и кръгово - при пресичането с улица „Суходолска“. Директният трафик ще минава подземно. Планът предвижда реконструкция на стената на язовир „Филиповци“.

„Обхватът на първия етап е избран така, защото ще може да се пристъпи към етапно изграждане, което ще остави възможности за безпроблемно свързване с втората част. Втората отсечка на околновръстния път, която е предмет на планиране, е от ул. „Киевска“ и ул. „Лазурна“ до ул. „Ралевица“ и включва кръстовището с бул. „Цар Борис III“. За тази отсечка се разработват алтернативни на досегашните варианти, за да се отчетат максимално всички постъпили мнения и предложения, както и да се запази комфортът на обитаване в околните територии“, уточни арх. Здравков.

През последните две години животът на всички ни се промени, а дигиталните услуги станаха ежедневна необходимост. Предизвикателство пред всички компании е да се адаптират към динамичните условия и да отговорят на клиентите си бързо, ефективно и безопасно. „Софийска вода“ като част от Веолия реагира своевременно и значително увеличи онлайн присъствието си. Така най-големият ВиК оператор в страната е още по-близо до потребителите си – само на един клик разстояние.

Мобилното приложение „Моята вода“

на „Софийска вода“ стартира само преди месеци, но вече има над 2500 изтегляния през Android и iPhone. С него клиентите могат да следят директно консумацията си на питейна вода, фактурите си, да подават лесно самоотчет през телефона, като въвеждат сами данните от водомерите си.

Съвсем скоро през приложението „Моята вода“ ще заработи и опцията за плащане директно през мобилното устройство.

Потребителите получават и своевременно известия за прекъсвания на водата и ремонтни дейности. Това е първото мобилно приложение на ВиК дружество в България, като идеята е постепенно да бъде надграждано с допълнителни функции.

Нови услуги предлага и уебсайтът

на „Софийска вода“. Той е обновен, с модерен дизайн, полесен за навигиране и по-удобен за потребителите с въведена опция за директен чат. Близко 300 000 души вече са регистрирали свой профил в него, като над 100 000 от тях са се абонирали за получаване на безплатен есемес или имейл с информация за предстоящи планирани и аварийни спириания.

Една от най-полезните функции на уебсайта е, че дава достъп до виртуален информационен център, в който в реално време може да се провери качеството на водата във всеки квартал на София. Справката е по месеци и включва резултати от лабораторните тестове по над 15 микробиологични и физикохимични показателя, както и референтни стойности по Наредба №9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови нужди.

Виртуалният център визуализира на картата на София всички ремонти

и аварийни дейности с точни граници на засегнатите райони и конкретна информация за начало и край. В допълнение клиентите сами могат да сигнализират на картата с данни за забелязан проблем.

Уебсайтът предоставя и много други услуги като директно плащане на сметки, а за изминалата година регистрира 11 милиона посещения.

Почти 200 000 потребители се възползват от електронната фактура

за вода. Това са една трета от клиентите на „Софийска вода“. Само за последните три години броят на абонатите, които са избрали екофактура, е нараснал с близо 100 000.

„Софийска вода“ – на един клик от потребителите

Как дейността на столичния ВиК оператор свързва бъдещето и миналото на София

Според официални проучвания за 1 лист хартия с размер А4 са необходими повече от 11 л вода. Т.е. това означава, че само за един месец се спестяват около 2 200 000 л вода, а за година приносът е до 26,4 милиона литра.

„Използването на дигиталните технологии за клиентското обслужване не само създава повече удобства и улеснява клиентите ни. Така имаме възможност за кратко време да обслужим много повече потребители, да им обърнем специално внимание, бързо и качествено да им предоставим желаната от тях услуга. Светът вече е дигитален и ние успяваме да сме в крак със съвременните технологии, за да сме на един клик разстояние от потребителите. И не на последно място – така помагаме и за опазването на природата“, коментира Васил Тренев, изпълнителен директор на „Софийска вода“, част от Веолия.

Дигиталните услуги на „Софийска вода“ са все по-търсени не

само заради безопасността, която осигуряват по време на пандемия, но и заради възможността бързо и удобно да бъдат обслужени потребителите – над 1 400 000 жители и гости на столицата.

По данни на Националния статистически институт в края на 2020 г.

близо 80% от домакинствата в България имат достъп до интернет,

което гарантира възможността на много хора пълноценно да използват онлайн възможностите.

Много от услугите на „Софийска вода“ вече са достъпни и чрез безплатния денонощен телефон на дружеството. Дейности, които преди са отнемали на потребителите поне час, като броим и времето за отиване до клиентски център, вече могат да станат с едно обаждане до номер 0800 121 21,

където средното време за телефонно обслужване е две минути и половина

Около 65 000 потребители на месец се възползват от контактния ни център. Най-често обажданията са за подаване на самоотчет, справка по фактура, подаване на сигнали, заявки за подмяна и пломбиране на водомери и други.

95% от потребителите споделят, че са удовлетворени от предоставеното обслужване по телефона.

Дигиталните канали предоставят все по-бърз и лесен достъп до услуги, до важна и актуална информация и не на последно място – дават възможност за директна комуникация по всяко време.

Компанията допринася и за разкриване на богатата история на столицата

При своите строителни и ремонтни дейности компанията работи в партньорство с археолозите от Регионалния исторически музей в София.

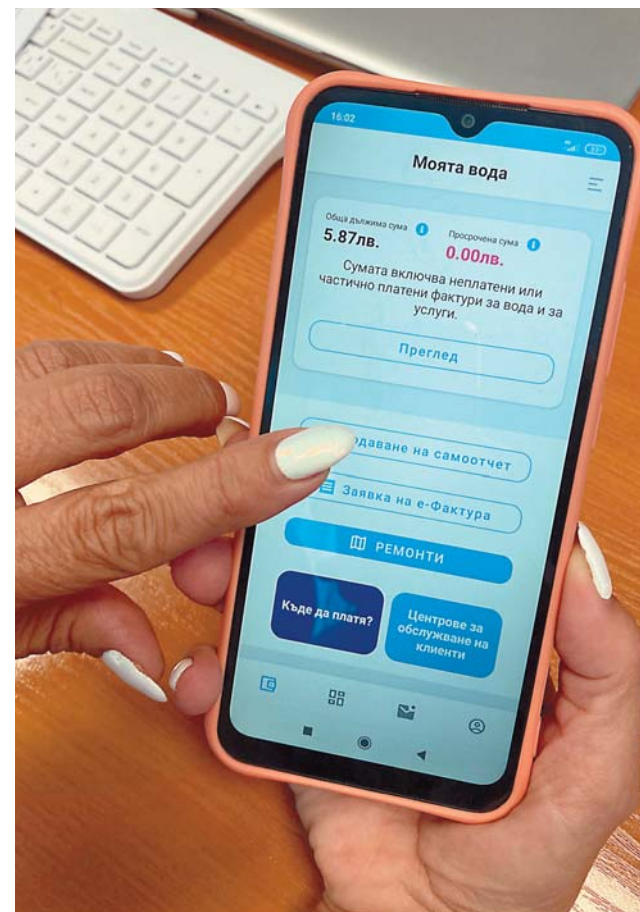
Така по време на изкопни ВиК работи се разкрива римски жилищен квартал близо до синагогата на ул. „Георг Вашингтон“, където преди векове се е намирала Западната порта на Сердика.

При обновяването на ул. „Граф Игнатиев“ се появява храмът на Серапис – бог на подземния свят, плодородието, лечител и спасител.

При изпълнение на проект на Столична община се подновява проучването на останки от двореца на император Константин или Сердикийските терми, които са на кръстовището между булевардите „Александър Стамболийски“ и „Мария Луиза“, под пл. „Света Неделя“.

Реконструкцията на водопровод до Министерството на спорта пък разкрива на археолозите българска махала от Османския период, която вероятно се е наричала Алигина махала.

Центърът и околностите на София крият много археологически богатства и инфраструктурните проекти на „Софийска вода“, част от Веолия, помагат на бял свят да излязат артефакти и обекти от възвущата хилядолетна история на столицата.

Част от велоалеята на бул. „Витоша“ вече не е на тротоара и е отделена от пътното платно.

СНИМКА: СТОЛИЧНА ОБЩИНА

9400 на колело

през лятото всеки ден, 1000 - на тротинетка

Около 9400 души карат велосипед всеки ден в София, а тези, които се придвижват с електрически индивидуални превозни средства, са повече от 1110. Това показват данните от преброяване, направено от общинското предприятие „Софияплан“, научи „24 часа“.

В рамките на една година са проведени две изследвания на преминаващите велосипедисти и леки електрически превозни средства. Данните са събрани чрез наблюдение и записване на място или чрез наблюдение и от записи на камерите за управление на трафика.

Анализиран са 47 кръстовища в столицата. За всяко преминаващите велосипедисти и индивидуални електрически превозни средства са записани по посоки за периоди от 30 минути. Преброяванията са извършени в по 5 двучасови преброителни периода - един в почивен ден и 4 - в делнични.

Въпреки сравнително по-лошите атмосферни условия при юнското преброяване се отбелязва

увеличение с 16% на регистрираните преминавания с велосипед

и електрически тротинетки. Най-много преброени велосипедисти има на 16

Това показва преброяване по 47 кръстовища, направено от „Софияплан“

юни - 9383, но най-интензивно е било движението на 27 септември 2020 г. - средно по 3500 велосипедисти, регистрирани всеки час. Това до голяма степен се дължи на факта, че 27 септември е бил почивен ден с много добри метеорологични условия, уточняват от „Софияплан“.

Електрическите тротинетки се ползват значително по-активно в делничните дни, което сочи,

че хората по-често ги ползват за работни пътувания, отколкото за рекреационно ползване през уикенда. По-голям дял на пътуванията с електрически превозни средства има точно на местата с по-добра велосипедна инфраструктура. Това означава, че наличието на добра инфраструктура привлича и хора, за които конвенционалният велосипед не е привлекателна алтерна-

Все по-често цели семейства карат велосипед в столицата.

СНИМКА: „24 ЧАСА“

Още 4 велоалеи до Нова година

ствуващата велоалея по бул. „Ф. Аврамов“. По улицата ще се реорганизира и паркирането - то ще се измести от източната страна. Проектът ще се реализира до средата на октомври.

„През последните месеци разработихме проекти за важни велопръзки, които да дадат по-добър свързаност между съществуващата инфраструктура за велосипеди и тротинетки. Вече някои от тях са изпълнени - например велоалеята на бул. „Витоша“ между ул. „Д-р Христо Стамболски“ и бул. „П. Славейков“ и връзката между велоалеите на ул. „Г. С. Раковски“ и бул. „Ф. Нансен“, която преминава през

бул. „Патриарх Евтимий“. При разработката на тези важни връзки и алеи се прави оценка и на влиянието, което те ще окажат върху движението на градския транспорт и другите участници. Разбира се, приоритет се дава на пешеходците, след това на обществения транспорт, алтернативните методи за придвижване и накрая - на автомобилния. Така искаме да постигнем устойчив модел на градска мобилност, чрез който да се подобрят както качеството на въздуха, така и транспортната услуга и пътната безопасност“, каза зам.-кметът по транспорта на столицата Кристиан Кръстев.

бул. „Витоша“ до бул. „Скобелев“, и Борисовата градина - бул. „Граф Игнатиев“ до бул. „Васил Левски“.

Освен това отсечката, свързваща четирите натоварени коридора - бул. „Ген. Скобелев“ и бул. „Патриарх Евтимий“ между Руски паметник и бул. „Граф Игнатиев“, е една от натоварените в града въпреки липсата на велоалеи.

Преброяванията показват още, че големите скоростни булеварди с необезопасени велоленети не са предпочитани. Преминаванията през „Никола Мушанов“, където има маркирана лента, са колкото или дори по-малко от места без такава инфраструктура като „Г. М. Димитров“, „Драган Цанков“, „А. Сахаров“ и „Сребърна“, посочват от „Софияплан“.

И са категорични, че максимата „сздайте инфраструктура и велосипедистите ще се появят“ важи с пълна сила за София. Южният клин, заключен между бул. „Цар Борис III“, бул. „Цариградско шосе“ и трети градски ринг, е единствената част от града, където велосипедът е реална транспортна алтернатива. Това се дължи на относително по-високата изграденост на основните велопръзкестата, тяхното ниво на безопасност и облагородената прилежаща среда. Решения от типа на маркирани велоленети на високоскоростни булеварди не привличат съществен велосипеден трафик. Това засилва нуждата от създаване на независими трасета, отделени от главните пътни артерии, с цел да се осигури безопасност за тези участници в движението, които ползват немоторизирани превозни средства, подчертават от „Софияплан“.

тива.

Най-голямо велосипедно движение има

в южните части на София, както и в южните части на центъра

При преброяването е отчетена силна корелация между наличието на дълги и безопасни трасета и брой преминали велосипедисти.

Четирите най-натоварени откъм велосипедно движение места са: бул. „Цар Борис III“ - между бул. „Ал. Пушкин“ и пл. „Македония“, бул. „България“ - между бул. „Гоце Делчев“ и НДК; Южен парк -

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“

ОСНОВАН 1888 г.

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ • СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ •

118 БАКАЛАВЪРСКИ ПРОГРАМИ

550 МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

200 АКРЕДИТИРАНИ ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ

ПЪРВО МЯСТО В 23 ПРОФЕСИОНАЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ В
РЕЙТИНГОВАТА СИСТЕМА НА ВИШИТЕ УЧИЛИЩА В БЪЛГАРИЯ 2020

НАЙ-ВИСОК ИНДЕКС НА ЦИТИРУЕМОСТ НА НАУЧНИТЕ
ПУБЛИКАЦИИ СРЕД УНИВЕРСИТЕТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

133 ГОДИНИ ТРАДИЦИЯ ДА БЪДЕШ ПЪРВИ

Софиянци карат най-често автомобили с марки „Фолксваген“, „Мерцедес“ и „Опел“.

СНИМКА: АВХИВ

Най-много софиянци карат „Фолксваген“, 2428 имат порше

ДАРИНКА ИЛИЕВА

Жители на града притежават 380 яхти, 339 кораба, 82 джета и 84 самолета

Софиянци обичат „Фолксваген“. Това става ясно от справка по искане на „24 часа“ за видовете притежавани коли в София, изготвена от Столичната община.

Така най-много автомобили, регистрирани в София, са с марка „Фолксваген“ - 99 307. Веднага след нея обаче се нареждат

автомобилите с марка „Мерцедес“ - 77 541,

следвани от „Опел“ - 64 397. 56 268 са колите с марка „Рено“, следвани от друг френски производител -

Над 2400 поршета са регистрирани в София.

„Пежо“ - 52 908. „Форд“ шофират 49 332 софиянци, а „Тойота“ - 47 981. В топ 10 на регистрираните в столицата коли са тези с марка БМВ - 46 846, „Ауди“ - 42 888, и „Шкода“ - 33 955.

Регистрираните лади пък са 16 385,

МОСКВИЧЕТЕ - 7819, а 2320 са трабантите,

сочат данните за популярните по време на соцмарки. Според справките в столицата има регистрирани 2428 поршета, а „Алфа Ромео“ притежават 5860 софиянци.

Собствениците на ламборгини - 700 конски сили, произведено през 2012 г., например плащат годишно 2617 лв. данък.

За ауди, произведено през 2018 г. и с 435 конски сили, данъкът е 2493 лв., а за „Ролс-Ройс“ от 2014 г., с мощност 465 коня - налогът е 2363 лв. В този диапазон е и данъкът за собствениците на бентли, произведено през 2013 г. и с мощност 626 конски сили - 2337 лв. годишно.

При моторите и мотопедите пък за някои модели, дори да са произведени през 2021 г., данъкът е между 2 и 3 лв.

Въпреки че е далеч от морето, в столицата са

регистрирани 968 плавателни и въздухоплавателни средства

Софиянци притежават 380 яхти, 339 кораба, 82 джета, 84 самолета, няколко десетки лодки, скутери, 12 влекача, 3 мотоделтаплана и по един делтаплан и парашут, сочи справка от дирекцията „Общински приходи“.

Столичани платиха 562,8 млн. лв. местни данъци въпреки пандемията

Столичани плащат местните си данъци и такси, спазват сроковете и се възползват от различните услуги и възможности за издължаване, които се осигуряват от Столичната община. Това заяви зам.-кметът на София по финанси и здравеопазване Дончо Барбалов.

562,8 млн. лв. са постъпленията в бюджета на София от местни данъци и такси през първите 8 месеца на годината. Те са 72,2% от планираните за годината собствени приходи, което доказва точността на финансовата експертиза в екипа на столичния кмет.

Приходите от данък недвижими имоти са 94,6 млн. лв., което е 82% от планираното.

Над 43 млн. лв. повече са влезли тази година и от данъка за възмездно придобиване, или общо 127,8 млн. лв. за първите 8 месеца. Сумата е 78% от предвидените приходи.

От данък МПС постъпленията са близо 89,8 млн. лв., което е почти 81% от планираното.

Както се очакваше, заради мерките срещу разпространението на коронавируса, гласувани от Столичния общински съвет, има спад в постъпленията от патентния данък и налога върху таксиметровия превоз на пътници, които са с 975 000 лв. по-малко спрямо същия период на 2020 г. Изпълнението на бюджетната програма по това перо е едва 17,7%. Значително е намалението и при туристическия данък, от който приходите са едва 691 000 лв. при планирани 2,8 млн. лв.

„Активността на имотния пазар, която се развива въпреки пандемията, се отразява и на издадените строителни разрешителни в София - до края на август от тази такса постъпленията в бюджета са 9,2 млн.

лв.“, обясни Барбалов.

Изпълнението на заложените в бюджета приходи от такси за детски градини е 44%, а от такси за детски ясли - 38%, сочат данните на дирекция „Общински приходи“.

Такива са нивата на постъпленията и при таксите за ползване на пазари, тържища и тротоари.

Все пак в сравнение със същия период на миналата година сега са влезли повече средства от тези местни такси. Причината е, че тази година градините, яслите и тържищата работеха през цялата пролет и лято въпреки пандемията, отбеляза Барбалов.

Очаквано и тази година има спад при постъпленията от приватизация на общински имоти. Те са едва 0,5 млн. лв. при планирани 10 млн. лв. от това перо.

Приходите от такса битови отпадъци обаче са 173 млн. лв., което е над 75% от заложеното по план. А общо постъпленията от местни такси и други незадължителни приходи до края на август са 248 млн. лв., или 65% от предвиденото в бюджетната програма.

Без цапащи коли в центъра в дни с мръсен въздух

Две нискоемисионни зони в дни с мръсен въздух обмисля да въведе София. Първата е в идеалния център - булевардите „Сливница“, „В. Левски“, „П. Евтимий“, „Скобелев“ и ул. „Опълченска“. Втората е между булевардите „Сливница“, „Д. Николаев“, „Ситниково“, „Яворов“, „Вапцаров“, „Черни връх“, „Х. Ибсен“, „П. Тодоров“, „Гешов“ и „К. Величков“.

Забраната ще важи само в дни с превишения през зимата и ще е за най-цапащите коли - без категория, с евро 1 и 2.

„Темата за качеството на въздуха касае всеки гражданин. Преди 2 г. приехме първия механизъм за ограничаване на движението на определена категория автомобили в дни със за-

мърсяване. Тогава се оказа, че мярката не може да бъде въведена без законодателни промени. Затова по инициатива на кмета на София Йорданка Фандъкова се промени Законът за чистотата на атмосферния въздух“, обясни зам.-шефът на транспортната комисия към СОС Зафир Зафиров, който оглавява работната група за нискоемисионните зони.

Такива ограничения действат в над 200 европейски града. До няколко месеца наредбата трябва да е готова, а зоните вече са обезпечени с над 180 камери за наблюдение, които разчитат номерата на колите. Ограниченията няма да важат за живеещите в зоните. А глобата за нарушителите е от 50 до 500 лв.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО

застраховка
ПРАВНА ПОМОЩ
при ПТП

- Консултации
- Адвокатски услуги
- Адвокатска защита и представителство

Заедно със застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите

ptphelp@euroins.bg

 0700 17 241

www.euroins.bg

Три пъти най: привлечени пари, брутен продукт и образование

Значителна част от новите инвестиции, направени в София, са съсредоточени в индустриалните зони, като например тази в Божурище (на снимката). СНИМКА: „24 ЧАСА“

Брутният вътрешен продукт, произведен в столицата, е най-големият в страната, ако се сравнява с този на останалите области. Но освен мащабите е важно и каква е стойността на произведеното спрямо населението.

В това отношение **столицата има с какво да се похвали**

Стойността на произведената през 2020 г. продукция в София-град, е почти двойно по-висока от средното за страната – 50,4 хил. лв. на човек при 25,9 хил. лв. средно на човек за България. При това в условията на пандемия.

Основната причина за това няма как да са само мащабите. Просто София е безспорен лидер по инвестиционна активност в България. От една страна, тук работят най-голям брой

ХРИСТО НИКОЛОВ

Произведената продукция е с най-високата средна стойност, а работната сила е най-образованата

предприятия спрямо населението – 91 на 1000 души при средно 59 на 1000 души в страната по данни от 2019 г.

Но от друга, ръстът на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи

започна да се покачва доста още през 2017 г.

и през следващите две години – 2018 и 2019 г., се увеличаваше с по 8,5-9% годишно.

Столицата е на практика областта с най-много разходи за придобиване на дълготрайни материални активи у нас – 5568 лв. на човек при средно 2750 лв. в

страната. В дълготрайните материални активи влизат всички земи, сгради, машини и разходите за тяхното придобиване в рамките на една година, затова показателят е определящ както за финансовото състояние на дадено предприятие, така и за икономиката като цяло.

Привлечените преки чуждестранни инвестиции в столицата също са значително повече от средните стойности за България и

достигат 9361 евро на човек

А и през 2020 г. София отново стана първенец по най-висока степен на

усвояване на европейски средства, след като предходната година бе изпреварена в това отношение от област Габрово. Според последните данни стойността на изплатените средства по оперативните програми е 3369 лв. на човек от населението при 976 лв. на човек за страната.

Добрите показатели за икономическото развитие са пряко свързани със случващото се на местния пазар на труда. В навечерието на ковид кризата безработицата в област София-град, беше паднала до 1,6%,

което е рекорд за цялата икономическа история на България

По същото време средната за страната бе 4,2%.

В условията на пандемия през 2020 г. безработицата се увеличи, но

в столицата тя пак беше под средните за страната стойности, а и при започналото възстановяване през 2021 г. София-град бе отново областта, в която безработицата започна да намалява с най-големи темпове.

При това стопяването на софийските безработни няма нищо общо с демографските процеси, защото е съчетано с повишаване на заетостта.

София е третата област след Сливен и Варна с най-висок коефициент на демографско заместване. Той показва какво е съотношението между лицата, които влизат в трудоспособна възраст, т.е. 15-19-годишните, и онези, които излизат от тази възраст, т.е. 60-64-годишните.

За София този коефициент в момента е 74,3% при средно 65,9% за България. С други думи, на всеки 100 души, които предстои да се пенсионират,

има 74 човека, които тепърва навлизат на пазара на труда

Друга характеристика, която дава представа за работната сила в София, е нивото на образование. Средно за страната в момента 17% от населението на възраст между 25 и 64 г. е с основно и по-ниско образование, 54% имат средно, а 29% – висше образование.

Столицата отново е с най-високообразованата работна сила. Делът на висшистите достига 57% от хората в трудоспособна възраст, а населението с основно и по-ниско образование е едва 4%. Сред областите с най-високообразованото население се отличават също Велико Търново, Русе, Варна. Областта с най-нискообразовани жители е Търговище, където 38% от работната сила е с основно и по-ниско образование. Останалите области с неблагоприятна структура са Сливен, Кърджали, Силистра, Разград, Монтана.

И тъй като тези данни се събират от 10 години и може да се видят тенденциите,

столицата е с най-големия ръст на дела на висшистите

сред работоспособните те са се увеличили с над 10 процентни пункта за последното десетилетие.

МАРИАНА КОСТОВА

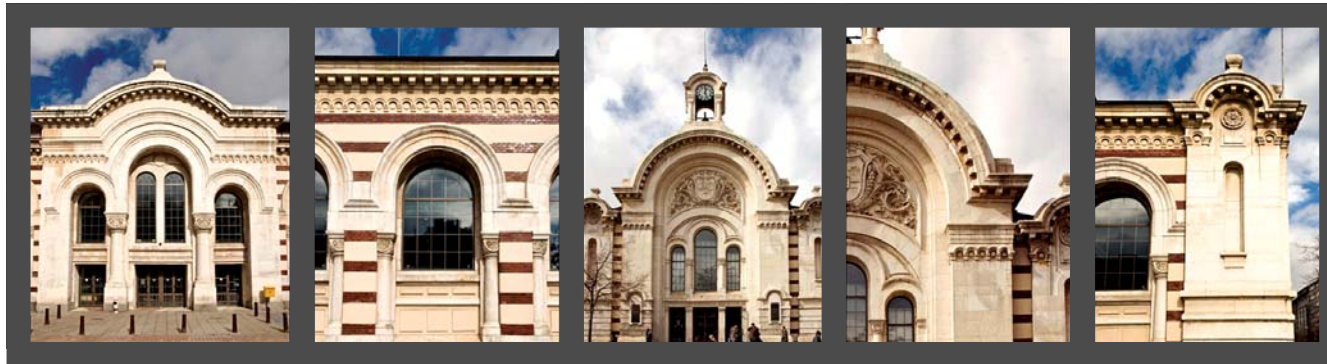
Централните хали като един от символите на София са пресечна точка на минало, настояще и бъдеще. Дело са на един от най-изявените представители на романтизма в архитектурата - арх. Наум Торбов. Сградата е построена между 1909-1911 г., майсторски обединявайки два архитектурни стила - сецесион и неовизантика. В орнаментите по фасадата са използвани актуалните за времето материали - гранитен цокъл, облицовка от варовик и керамика. Безспорно най-значим е каменният герб на София, дело на скулптора - каменоделец Георги Киселинчев, както и малката кула с часовника над главния вход. Въпреки белезите на времето и нуждата от реставрация фасадата на сградата впечатлява и днес.

Открита е през 1911 г. и е първият съвременен покрит пазар за месни и млечни продукти, риба и зеленчуци. В продължение на около 30 години функционира в този си вид, като постепенно стоките започват да се излагат в характерния за времето дюкянен тип.

През 50-те години на миналия век е извършена реконструкция на сградата и в продължение на няколко десетилетия тя функционира като супермаркет.

През 1988 г. Централните хали се затварят за ремонт, който е замразен през 1989 г. след настъпилите политически промени. Халите остават затворени до 2000 г., когато в сградата е направено преустройство. Изградени са допълнителни нива с цел постигане на по-голяма търговска площ. В този си вид сградата функционира и до днес. Преустройството е извършено в съответствие с изисквания на инвеститора и отговаря на представите за модерна търговия в края на миналия век.

Архивите съхраняват интересни кадри от различни периоди, дори епохи в историята на Централните хали. Сградата променя вътрешния си облик, организацията на вътрешното и външното пространство,

Снимки: <http://commons.wikipedia.org/wiki/User:MrPanyGoff>

Централни хали – ИНВЕСТИЦИЯ В МИНАЛОТО

интериора, но запазва най-основното - търговската си функция, популярно място за пазар, срещи и социални контакти.

Нов идеен проект осъвременява сградата с реверанс към историята

През 2021 - 110 години след изграждането им в сърцето на София, пространството на Централни хали оживява в идеен проект като част от инвестиционно намерение за превръщането на сградата в активно работещ търговски обект от съвременен тип, популярно място за пазаруване и социално средище с обществена значимост.

„Kaufland България“ работи по идейна концепция, вдъхновена от оригиналния проект на сградата, чиято основна цел е да съхрани предназначението й - паметник на културата, съчетавайки облика, духа и традициите на халите с възможностите на модерната търговия.

Дейностите по реконструкция на вътрешното пространство имат за цел максимално възстановяване на плановата и пространствена структура на търговската зала с нейните елементи, детайли и културни стойности, отнесени към оригинала. Предвижда се запазване, реставрация и консервация на фасадата без намеси в екстериора и без поставяне на рекламни елементи.

В проекта е обърнато специално внимание на обществено-социалната функция на сградата – предвиден е площад със седящи места око-

ло планирания фонтан по оригиналния проект на арх. Торбов, тераса с места за хранене, осигуряваща поглед върху освободеното вътрешно пространство на сградата, както и подходящо представяне на археологическите разкопки в сутерена. Създава се зона за интерактивно представяне на историята на града и сградата в комбинация със съвременни културни елементи – книжарници, изложба, кафенета и социални зони, както и кът за деца.

Предвидено е подходящо място за малки търговци, които да допълнят предлагането на стоки в сградата и тя да се превърне в съвременен търговски комплекс.

В проекта се пресичат тенденциите и търсенията на различните епохи, в които сградата съществува, но и се запазва духът на уникалната културна ценност, каквато е сградата за столицата.

Арх. Мария Попмаркова, архитектурно бюро „Инт Арх“:

„Работата ни по този проект е свързана с изключителна отговорност и респект както към автора на проекта, така и към гражданите на столицата. Търсено е оптимално решение за реализиране на съвременен начин на търговия при съблюдаване на културната стойност на сградата. Целта е възобновяване на голямата й социална активност в центъра на града и връщането на нейната характерна притегателна сила за хората в района.“

Арх. Мария Попмаркова има богат проектантски опит в България и в други европейски държави. Отличена е с награда „Сграда на годината“ през 2005, 2009 и 2019 г., номинирана е за „Архитект на годината“ през 2005г.

Инж. Георги Колчаков, проектантско бюро „Бета Консулт“:

„Всеки участник в подобни инвестиционни проекти за възстановяване или преустройство на сгради - паметници на културата и историческа значимост, усеща своята лична отговорност за запазване на стойностните характеристики на сградата. За изпълнението на такива задачи освен задълбочено техническо и документално проучване е задължително отлично познаване на техники и детайли, прилагани в строителството, характерни за дадена епоха. Смя да твърдя, че използвайки богатия ни опит в реконструкции на сгради - паметници на културата, като Централна баня и хотел „Еделвайс“ в София, Ибрахим джамия в Разград и други, в конкретния проект обръщаме внимание и на най-малкия детайл както в процеса на проучване, така и по време на изготвяне на проекта“.

Проектантско бюро „Бета консулт“ е ангажирано с конструктивните решения за опазването на сградата и нейното адаптиране към съвременните законодателни изисквания. Проектантското бюро има 29-годишен опит в строително проектиране на жилищни, обществени и промишлени сгради в София и цялата страна. То се е утвърдило като водеща компания с доказан професионализъм в тази сфера.

Примерна визуализация
Източник: Студио за интериорен дизайн Umdasch

АРХ. ЗДРАВКО
ЗДРАВКОВ

През ноември представят стандарт за уличните настилки, в центъра - само най-висок клас

ДАРИНКА ИЛИЕВА

Всеки квартал с уникален вид на номерацията на жилищните сгради

Стандарт за видовете улични настилки, които могат да се полагат в София, разработва в момента екипът на главния архитект на столицата Здравко Здравков.

Изискванията ще са готови до края на ноември. След това те ще бъдат представени на обществено обсъждане и после ще бъдат внесени за разглеждане и приемане от Столичния общински съвет, научи „24 часа“.

„Новите стандарти са за създаване на единна визия на уличните настилки, на елементите на градско обзавеждане и за графичното оформление на номерацията на жилищните сгради в кварталите с комплексно застрояване. Те са част от наредбата за градската среда, която СОС прие в края на 2020 г. Наредбата е документ от отворен тип и в течение на времето се допълва с нови стандарти за отделните компоненти на градската среда. С нея се определят допълнителните изисквания към обема и съдържанието на под-

робните устройствени планове и на инвестиционните проекти за нови строежи, реконструкция, пристрояване, надстрояване, основни и текущи ремонти на сгради и съоръжения, улици, площи и зелени площи, както и на елементите на градския дизайн. Целта е опазване и съхранение на характерния облик, силуетното, архитектурно-художественото и обемно-пространственото оформление на града“, обясни арх. Здравков.

Със стандартите ще се изготви набор от единни типови решения за създа-

ване на комфортна градска среда за пешеходци, велосипедисти и лица с намалена подвижност.

„Стандартът за улични настилки включва

решения за настилки на тротоари, пешеходни зони, алеи, бордюри,

шахти, решетки около дървета и др. За зона 1, която включва най-представителната част на центъра на София, настилки и елементите на градското обзавеждане трябва да бъдат от най-висок клас. Те трябва да отговарят и подчертават характерната идентичност на мястото. Освен това те трябва да са съобразени с особеностите на зоната, в която има голяма концентрация на културно-историческо наследство и

археология. Предложението трябва да отчитат специфичните режими за опазване на недвижимите културни ценности и да се съгласуват с Министерството на културата“, подчерта главният архитект на София.

За всяка следваща зона на града могат да бъдат предложени различни настилки, елементи на переход и решения за преливане по хармоничен начин.

Част от стандартите ще са и препоръчителни, и практически доказани начини на нареждане на настилки, които гарантират качествено и поставяне и дълготрайно изпълнение. Ще има указания за облик, стил, материал, дълготрайност, сцепление против заледяване, леснота за поддръжка и други.

Подготвят се и изисквания и принципи за поставяне на различни видове градска мебел, които също ще бъдат съобразени с различните зони. В правилата ще бъдат посочени необходимите отстояния и начин на контакт между съответния елемент и настилка при монтаж, както и изисквания, които да се следват при използването, поддръжката и подмяната. Градските елементи по стандарт трябва

да са устойчиви на вятър, дъжд, замръзване, износване, вандализъм,

с което да се гарантира тяхното качество, дълготрайно присъствие и да се намали честотата на подмяната им. Част от този стандарт ще са изисквания за видовете колчета, спирки, кашпи, кошчета, пейки, информационни табели, чадъри, маси и столове за консумация и др.

Графичното оформление на номерацията на жилищните сгради в кварталите с комплексно застрояване трябва да предложи уникален вид за всеки район, което може да е специфичен знак, надпис или елемент.

Първо доказваш, че няма да предизвикаш задръстване, после строиш над 50 метра

Задължителен анализ и симулация на трафика ще се изисква вече в София при инвестиционно намерение за изграждане на сгради с височина над 50 метра. Така първо ще трябва да се докаже, че те няма да предизвикат задръствания, и чак след това ще може да се премине към строителството им. Това е едно от изискванията в наредбата за транспортен анализ на големите обекти, която ще бъде внесена за разглеждане в СОС до края на годината.

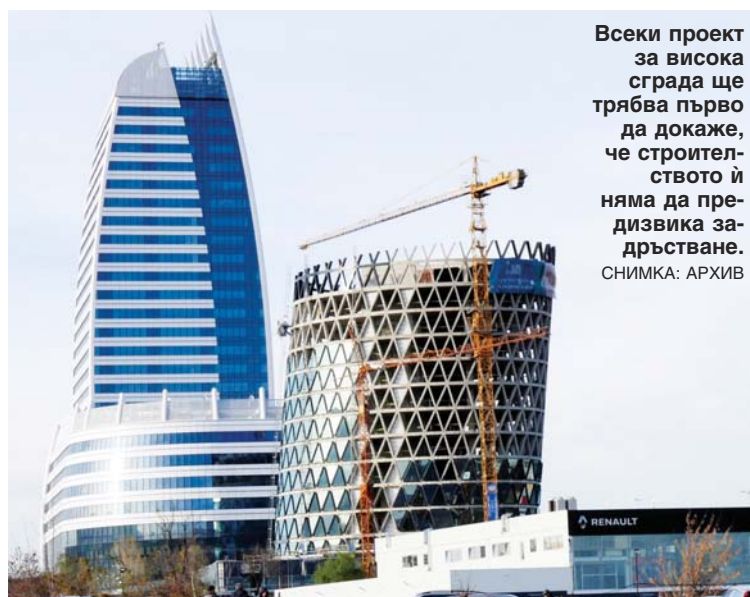
Наредбата ще се прилага при одобряване на подробни устройствени планове, предвиждащи строителство на обществено-обслужващо застрояване с разгъната застроена площ над 20 000 кв. м или над 50 м височина. Изискването за анализ на трафика ще важи и при намерения за увеличаване на разгънатата застроена площ спрямо подробния устройствен план с над 20% в процеса на издаване на виза за проектиране, както и за инвестиционни проекти за обекти с предвидени над 200 паркоместа. То ще трябва да бъде изпълнено и при промяна на инвестиционните намерения след издаване на

разрешение за строеж, както и при надстрояване, пристрояване и промяна на предназначението на обектите, когато това води до над 200 паркоместа.

„Основният мотив за изработване и приемане на Наредбата за проучване, анализ и симулация на транспортното обслужване в Столичната община е необходимостта от регулация с цел подобряване на транспортното обслужване. Това е нормативен документ, който се създава за първи път у нас. С наредбата се предвижда и създаване на единен базов транспортен модел на София. Чрез него ще се извършват симулациите и ще се осигуряват нужните нива на транспортно обслужване“, подчерта главният архитект на София Здравко Здравков.

Проектът на наредбата вече е обсъден с професионални и неправителствени организации и в момента част от текстовете се коригират.

„Повишената инвестиционна активност в София като град с най-голяма територия, население и икономическа активност в България, както и високата моторизация в града, налагат нуждата от допълнително регулира-

Всеки проект за висока сграда ще трябва първо да докаже, че строителството ѝ няма да предизвика задръстване.

СНИМКА: АРХИВ

не на обществените отношения, свързани с доказване на транспортно-комуникационното обезпечаване на територията. Така ще се гарантира добро ниво на транспортно обслужване на гражданите. Изработването на подобни правила е свързано с необходимостта от доказване на достатъчно транспортно обслужване, с добра пропускателна способност и задоволяване на нуждите на потребителите на тази инфраструктура, както и може да се установи изчерпан капацитет на дадена пътна артерия, при което се получават задръствания и се увеличава времето за придвижване и пре-

стой. Затова с проучване, анализ и симулация на транспорта ще се обосновават решенията при разработването на обемно-устройствени проучвания, специфични правила и нормативи за застрояване, нови или изменение на действащи подробни устройствени планове и др. По този начин предвидително ще се определя влиянието на дадено инвестиционно намерение върху транспортното натоварване и условията за паркиране в зоната на въздействие и ще се преценява необходимостта от промени в подадения проект, уличната среда или организацията на движение“, обясни арх. Здравков.

Светът става зелен. Природо-съобразният начин на живот вече далеч не е просто мода, а все повече се превръща в реалност. Изправени пред тревожната перспектива Земята да започне да изчерпва природните ресурси, които са задължителни за оцеляването на човечеството, необходимостта от приемане и преминаване към екологично чисти практики е все по-осезаема.

И ако разделното събиране на отпадъци вкъщи или използването на торбичка за многократна употреба в супермаркета е въпрос на личен избор, то бизнесът и индустриите са изправени пред отговорната задача да бъдат пример за внедряване и използване на екологични решения, които могат да помогнат за опазването на околната среда и да поддържат природните ресурси за настоящите и бъдещите поколения. Неслучайно темата за устойчиво развитие е водеща и все по-широко застъпена в приоритетите на компаниите в 21 век.

Съвременният бизнес е отговорен

Съвременният потребител е интелигентен, информиран, отговорен и все повече осъзнава последствията от действията си върху околната среда. Съвременният бизнес – също. От него се изисква да отговори на нуждите и изискванията на обществото за устойчив и зелен градски живот.

Като един от лидерите в управлението на търговски площи у нас Paradise Center силно вярва в задължението си да създава и ръководи отговорен бизнес, стремежи се да достигне най-високите стандарти за устойчиво развитие. Търговският център възприема този подход като движеща сила на своите стратегически цели и с ясна визия за подобряване на дългосрочната устойчивост на своите операции инвестира в чисти и екологични технологии.

Paradise Center е част от Nepi Rockcastle – водещия собственик и оператор на търговски центрове в Централна и Източна Европа. Компанията работи в 9 държави.

Основен приоритет на групата е устойчивото развитие. Тя си поставя за цел да внедри редица иновации, свързани с усилията за борба с изменението на климата.

Nepi Rockcastle работи в партньорство с различни международни организации в областта на околната среда, екологичното, социално и корпоративно управление (ESG), за да адаптира и прилага най-добрите практики и да отговаря на световните стандарти.

През 2021 г. Paradise Center си поставя за цел не просто да увеличи и канализира усилията си в посока подобряване на живота на хората в градска среда, но и да ангажира други организации в областта на устойчивото развитие, с които заедно да дадат пример за природо-съобразен начин на живот.

От търговския център реализират редица активности за опазване на природата. Сред тях са разделно събиране и рециклира-

Paradise Center за чиста

и зелена градска среда

Търговският център инвестира в иновации, обучение на служителите и комуникационна кампания

не на отпадъци, грижи за биологичното разнообразие в градска среда, опазване на природните ресурси и други.

Разделно събиране на отпадъци

Поставянето на кошове за разделно събиране на отпадъци в общите части на търговския център е на пръв поглед може би незначителна, но всъщност първата, абсолютно задължителна крачка в посока управление на отпадъците.

50 коша за разделно събиране на отпадъци са разположени в общите части в търговския център.

Но когато става въпрос за зоната за хранене, поставените от центъра цели са далеч по-мощни. До края на годината съществуващите кошове за отпадъци там ще бъдат заменени със стелажи за табели. В специално обособено помещение обучен персонал ще разделя отпадъчния материал от клиентските табели.

Преминаването към този метод за изхвърляне на отпадъците в зоната за хранене е съобразен с дългосрочните цели на търговския център за разделно събиране на отпадъците. Стремещт на търговския център е през 2022 г. всички чаши, чинии и прибори за еднократна употреба, използвани в зоната за хранене, да бъдат заменени с такива за многократна употреба. Генерираният органичен отпадък също ще се преработва. Очаква се до средата на 2022 г. да бъде монтирана специална компостираща инсталация.

На товарните рампи в Paradise Center също са обособени и

обозначени места за разделно изхвърляне на отпадъците. Така при доставки и товаро-разтоварна дейност наемателите ще могат да използват обособените контейнери за събиране на хартия и картон, полиетилен, метал, строителен отпадък, стъкло или органични отпадъци.

Инвестиция отвъд

Внедряването на устойчиви работни практики далеч не се изчерпва само с набавяне на иновативни устройства. Paradise Center инвестира много отвъд модерно оборудване – в обучение на персонала на центъра, ангажиране на специалисти в сферата, организиране на информационни и обучителни кампании за служителите и посетителите.

От центъра обръщат специално внимание на вътрешния правилник и налагането на ясни и точни правила за разделното събиране на отпадъците, придружено със стриктен контрол за спазването им.

КИСЛОРОД – платформата за зелен градски живот

През 2021 г. Paradise Center даде началото на дългосрочната кампания за устойчиво развитие КИСЛОРОД.

КИСЛОРОД обединява усилията на центъра за природо-съобразен живот в чиста и зелена градска среда, като канализира отделните активности в единна комуникационна кампания.

От началото на годината търговският център реализира редица кампании, насочени към опазването на околната среда. Артинсталации, търговски актив-

ности, информационни кампании, работилници по градско градинарство и компостиране в домашни условия са само част от реализираните инициативи в Paradise Center през последната година.

С няколко клика и едно селфи - така от 21 септември ще може да се сменя адресна регистрация.

Новата платформа вече е пусната в тестов режим. Тя стартира от район „Студентски“, тъй като там услугата за промяна на адресната регистрация е най-търсена. Поетапно до края на годината тази възможност ще бъде въведена в районите „Слатина“, „Средец“ и „Витоша“. А от 2022 г. - и в цяла София, като ще разширим платформата към други услуги за гражданско състояние, обяс-

Сменяме адресна регистрация със селфи, първо в район „Студентски“

ни зам.-кметът по дигитализация Генчо Керезов.

Е-смяната на адрес ще става лесно - процесът води потребителя и му помага да извърши всичко необходимо, за да направи заявлението си.

„Това ще се случва за няколко минути вместо часове в пътуване и опашки. Гражданите, живеещи в имот на друг собственик, няма нужда

да го разхождат до съответната районна администрация, а системата ще му изпрати известие и инструкции на посочен имейл. Разрешили сме и проблема с електронната идентификация - всичко, от което се нуждаете, ще е мобилен телефон с предна камера и интернет. До Нова година услугата ще е безплатна“, подчерта Керезов.

резов.

Сред най-новите проекти, по които се работи, е и създаване на дигитален двойник на центъра на София чрез 3D сканиране, генериране на облаци от точки и анализ. Така общината ще може да извършва симулации и измервания и да предоставя данни за публично ползване.

Селфи ще е достатъчно за смяната на адресна регистрация.

ГЕНЧО КЕРЕЗОВ

София първа в Европа с таксономичен анализ

екологично устойчиви икономически дейности. Той може да изиграе важна роля за подпомагане на ЕС в увеличаване на устойчивите инвестиции и прилагането на зелената сделка. Таксономията на ЕС би предоставила на компаниите, инвеститорите и политиките подходящи определения, за които икономическите дейности могат да се считат за екологично устойчиви. Тя трябва да създаде сигурност за инвеститорите, да помогне на компаниите да станат благоприятни за климата, да смекчи фрагментацията на пазара и да пренасочи инвестициите там, където са най-нужни“, обясни Керезов.

Таксономията е пряко свързана и с ESG - екологично, социално и корпоративно управление.

„Доскоро се смяташе, че основната цел на инвеститорите и на организациите, в които те инвестират, е да увеличават максимално краткосрочната възвръщаемост за акционерите, без да се отчитат фактори като социални или екологични въздействия на бизнеса. Днес този тип мисле-

ДАРИНКА ИЛИЕВА

В реално време общината ще знае къде има замърсяване или задръстване, за да реши бързо проблема

не вече е неадекватно, а последните кризи накараха

все повече компании да включат в подходите си и обществения интерес

Така се появи сферата на корпоративната социална отговорност и вече навсякъде се говори за ESG като за крайъгълен камък на устойчивото и отговорно инвестиране. Идеята в основата на ESG е, че е по-вероятно организацията да бъде успешна и да генерира силна възвръщаемост, ако създава стойност за всички заинтересовани страни - служители, клиенти, доставчици, общество, включително околната среда, а не само за своите собственици. ESG се позовава на 3 основни фактора за измерване на устойчивостта

на инвестициите - екологичен, социален и корпоративно отговорен“, каза Керезов.

Всеки разглежда организацията в различна роля. Екологичните - като управител на природата, включително действия срещу изменения на климата, вредни емисии и др. Социалните фактори показват как организацията управлява отношенията си със служители, доставчици, клиенти, което включва трудови стандарти, грижа за здравето и др. Корпоративното управление се отнася до качествата на ръководството на компаниите и др.

„Всяка добре управлявана и отговорна организация, която се грижи за хората, клиентите и околната среда, е по-вероятно да се представи по-добре и да надмине конкурентите си,

които него правят. А анализът на ESG факторите позволява на инвеститорите да вземат по-информирани инвестиционни решения. Тези усилия на общината ще доведат до подобряване на качеството на живот, повишаване на инвестиционния рейтинг на града на световната сцена, нови инвестиции и икономически прогрес“, смята Керезов.

За да се вземат бързи и ефективни управленски решения,

общината трябва да има постоянен досег до всички данни за града и в реално време,

а „не да чакаме дни или седмици, за да получим представителна извадка“.

„При световна борба срещу климатичните промени имаме дълг да можем да вземаме пълноценни решения и да правим бързо промени. Дигиталните инструменти са най-добрият съюзник за това. Те ще ни помагат да знаем в реално време къде има замърсяване на въздуха, за да вземем експресни мерки за отстраняване на източника, къде има натрупване на отпадъци, за да променим маршрута на сметоизвозващите средства. Ще можем да оптимизираме потреблението на енергия, ще знаем къде и в кои часове има най-голям трафик и колко вредни емисии се изпускат, за да можем да стимулираме потреблението на въглеродно неутрален транспорт по тези маршрути. Това е съвсем малка част от огромните приложения, които ще можем да правим заради бързия досег до такъв тип информация“, разказа Керезов.

Е-канарче мери въздуха в най-голямата детска градина

Сензорни устройства във формата на канарче следят в реално време качеството на въздуха в помещенията на най-голямата у нас детска градина - столичната „Сърничка“ в „Младост 4“.

Системата алармира със звуков сигнал при вдигане нивата на въглероден диоксид и фини прахови частици.

„Избрахме да тестваме първите устройства в детска градина поради редовността на посещенията и висо-

ката обществена значимост на темата за подобряване качеството на въздуха“, обясни зам.-кметът по дигитализация Генчо Керезов.

Вторият проект, подкрепен от общинската програма „Пясъчник за иновативни решения“, също се реализира в детската градина. Целта му е подобряване на енергийната ефективност на обществени сгради. Инсталирани са соларни панели, а система, осигуряваща умни комунални

Така изглежда електронното канарче.

услуги, мери разходването на електричество и потреблението на вода.

„Пясъчник за иновативни решения“ се реализира в партньорство с Българската стартап асоциация.

„Подкрепяме проекти, които правят града ни по-зелен, технологичен и устойчив. Тестовите инициативи се реализират с до 30 000 лв., а на база доказани резултати ще се мултиплицират за целия град“, уточни Керезов.

До 2050 г. близо 70% от хората по света ще живеят в градовете според данни на Световната банка. Съвременните градове се състезават за устойчиво развитие, работни места и висок стандарт, таланти и добра градска среда. Основната задача на Столичната общинска агенция за приватизация и инвестиции е да разработва и изпълнява политики за развитие на София като град с висок стандарт на живот, център за таланти и местни технологични разработки с глобално приложение.

Логистика, управление на бизнес процеси, автомобилни софтуер, автономни самолети, онлайн търговия, фармация и производство са част от секторите, в които столични компании привлякоха вниманието с успешните си бизнес истории. Това са световни компании, които избраха София за свой дом.

„Не просто класациите, но и развитието на местните компании и инвестиционната среда показва продължаващия растеж на София въпреки предизвикателната година. Съществуващи компании разшириха дейността си в града, разработки на столични стартапи привлякоха вниманието на инвеститорите, операции тук установиха и нови чуждестранни компании“, каза главният изпълнителен директор на Столичната общинска агенция за приватизация и инвестиции д-р Мария Христова.

Финтех компания **Payhawk** привлече 32 млн. лв. финансиране - най-голямата инвестиция досега на предприемаческа сцена у нас и една от най-големите в Югоизточна Европа.

Платформата за IT обучения **Coursedot** привлече 1 млн. долара от фонд мениджъра на Фонда на

Световни компании избраха столицата за свой дом въпреки пандемията

Представители на компании, получили подкрепата на Столичната общинска агенция за приватизация и инвестиции.

фондовете Morningside Hill и от фонда Eleven. С инвестицията компанията ще работи за предлагане на близо 3500-те си обучители директно на технологични гиганти като Microsoft, Amazon, Google и др.

Издание на Solutions Review класира софтуер, разработван от столичния екип на американската **AtScale**,

сред 14-те най-добри в света инструмента за виртуализация на данни

Международно призна-

ние получи и столичната **Ondo Solutions Ltd**, като стана една от 10-те компании от цял свят, оценени като „иноватори със силно въздействие“ от EIT Food Accelerator Network, и получи достъп до акселераторска програма, в която да тества с международни компании своите умни решения за автоматизирано капково напояване, прецизно хранене и климат контрол за насаждения в оранжерии и открити площи.

Сред компанията, избрали София за следваща инвестиционна дестинация, е **DocuWare**. Водеща в света в областта на софтуерните решения за управление на бизнес процеси, тя отвори в столицата център за технологични консултации и клиентско обслужване за пазарите в Европа, Близкия изток и Африка.

В областта на бизнес и луксозните жилищни имоти у нас пък влезе водещата британска консултантска компания **Knight Frank**.

Експанзия към външни пазари обяви столичният стартап **Dronamics**, специализиран в разработването и експлоатацията на товарни безпилотни самолети. Компанията отвори дъщерни дружества в Ирландия, Канада и Австралия, където Dronamics ще реализира въздушни доставки чрез самолетите си Black Swan на клиенти от електронната търговия,

Финтех фирма привлече най-голямата инвестиция у нас, белгийски лидер в микроелектрониката разширява с 15 000 кв. м производствените си площи

фармацията и логистиката на резервни части.

Нови инвестиции за разширяване на дейността си в столицата обявиха от **DHL Freight**, която започна изграждането на нов логистичен терминал до летището, както и софийската „Метрика“, част от международната група на френския пощенски оператор La Poste, която инвестира над 100 000 евро за новия си логистичен център в Икономическа зона София - Божурище.

Белгийският лидер в иновативните решения в микроелектрониката за клиенти от автомобилния, индустриалния, потребителския и медицинския сектор „**Melexis България**“ разширява производствените си площи в София с нови 15 хил. кв. м и 75 млн. евро, а с инвестиция от 18 милиона лева кипърската **Loulis Mills** направи

първа копка на новия си комплекс за производство на брашно

Инвестиция от 600 милиона лева в производството има и **BA Glass Bulgaria**. Част от средствата ще бъдат вложени в увеличаване на произ-

водствения капацитет на завода в София. Българският телеком оператор **Neterra** започна изграждане на ново съоръжение за втори дейта център до летището.

София е одобрена за участие и във финансираната от ЕК международна програма за градско и регионално сътрудничество IURC - International Urban & Regional Cooperation. Столицата ще работи със Сеул и с още един азиатски град, който ще бъде определен през септември, по теми като екологичен преход, кръгова икономика и управление на отпадъците, градска и регионална модернизация, устойчива мобилност и транспорт, иновации. Към момента София е единствената българска община, получила възможност за работа с два града заради силната си и добре подготвена кандидатура. Очаква се вторият град да бъде от Китай.

София беше включена във второто издание на класацията на fDi Magazine и TNW „Технологични градове на бъдещето 2021“ и се изкачи с една позиция нагоре спрямо пилотното издание от 2020 г. Столицата се нареди на 19-о място сред 76 града.

Главният изпълнителен директор на СОАПИ д-р Мария Христова обявява сътрудничеството с **Matrix Relocations** - водеща компания в специализираните логистични услуги.

СНИМКИ: СОАПИ

Градът в топ 10 на най-привлекателните дестинации в Европа за работна ваканция

В новите условия на живот в пандемия и работа от дистанция София влезе в топ 10 на най-привлекателните дестинации в Европа за работна ваканция според класацията The Best Cities for a Workation на търсачката за места за настаняване Holidu.

Столицата е 7-а сред общо 66 града на континента и е на челните позиции и в глобалната класация - 16-а сред 147 локации по света. За класацията София е оценявана по показатели като скорост на Wi-Fi връзка, брой коуоркинг пространства, разходи за живот, разнообразие от забележителности и места за свободното време и брой постове в Instagram с името на града под хаштаг.

По последния критерий столицата беше обявена за едно от най-хаштагваните в Instagram места по света и според друга глобална класация - тази на сайта за храна и атрактивни дестинации Big 7 Travel, в която градът се нарежда на 46-о място сред 50 топлокации, получили място в ранкинга на най-подходящи за хаштагване места по света.

RDF инсталация

Визуализация на проекта за инсталация за оползотворяване на RDF горивото, произведено от софийския завод за преработка на отпадъци.

Ще намали цената на

С RDF инсталацията в столицата, която предстои да бъде изградена в ТЕЦ „София“, ще се спестяват разходи за над 65 милиона лева годишно. Икономии на средства за природен газ ще бъдат 41,1 млн. лв., а за въглеродни емисии – 13,1 млн. лв. За транспорт на RDF до циментовите заводи ще бъдат спестени 11 млн. лв. Всички икономии, които проектът ще генерира, ще бъдат насочени към гражданите на столицата, тъй като КЕВР определя цените на топлинната енергия в зависимост от направените разходи.

Изграждането на заво-

Четиристепенната технология на очистване ще подобри екологичните показатели на въздуха в столицата

да е екологично, икономическо и социално решение за управление на отпадъците.

Ползите от RDF инсталацията са финансови и екологични. Без завод за оползотворяване на неретикулируемите отпадъци би се пристъпило към депониране, което е най-вредното решение за околната среда, защото при него се отделят парникови газове, за-

мърсяват се почвата и водите. Преимущества за София и жителите на града от изграждането на инсталацията действително са много. Някои от ползите са преки, а други – косвени.

По-ниска цена на топлоенергията

По-малкото похарчени средства за природен газ и емисии ще доведат до по-ниска цена на топлин-

ната енергия с близо 8% спрямо действащата в момента стойност, показват прогнозите. Изпълнението на инсталацията дава възможност за стабилизиране на цената на парното в София, тъй като при определянето ѝ именно природният газ е основен ценообразуващ фактор.

По-чист въздух

Екологичните ползи от инсталацията са намаляване на емисиите на вредни вещества. Това ще стане чрез четиристепенна технология на очистване, като нивата на фините прахови частици от теца ще бъдат намалени с 9,6% спрямо действащите европейски директиви. Очакват се нива: $\text{FP}_{\text{CH10}} < 1,0 \text{ mg/nm}^3$, емисии $\text{NO}_x < 70 \text{ mg/nm}^3$, емисии $\text{CO} < 10 \text{ mg/nm}^3$ и $\text{SO}_2 (\text{SO}_3) < 7 \text{ mg/nm}^3$, които са от 5 до 10 пъти по-ниски от лимитните стойности за

индустриални емисии. Така ще се подобрят екологичните показатели за чистотата на въздуха.

По-независимо

С инсталацията „Топлофикация София“ ще намали с 10-11% потребявания природен газ, който ще бъде заменен с безплатното гориво. Така се осигурява и диверсификация на горивната база на столичната топлофикация, която сега е 100% зависима както от доставките на природен газ, така и от цената му.

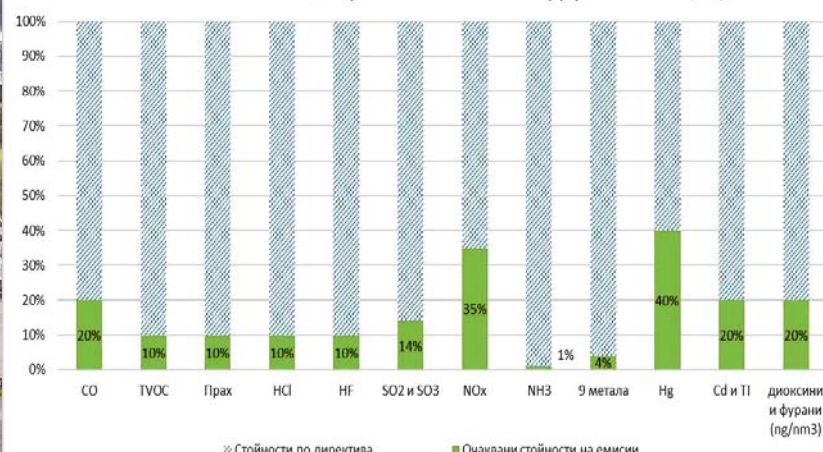
По-малко отпадъци

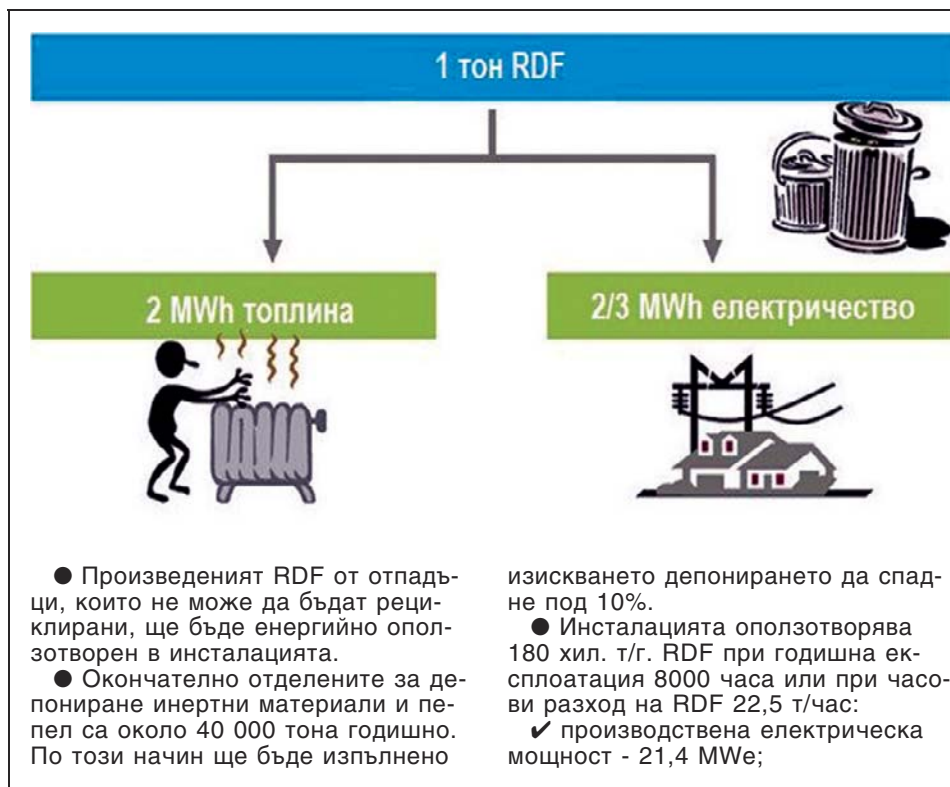
Технологиите за оползотворяване на отпадъци чрез термична обработка са най-стабилните и ефективни алтернативни енергийни възможности за намаляване на емисиите на въглероден диоксид. Системите за управление на отпадъците съчетават рециклирането, оползотворяването и обезвреждането на отпадъци.

Така изглежда подобна инсталация, която е изградена в Копенхаген.

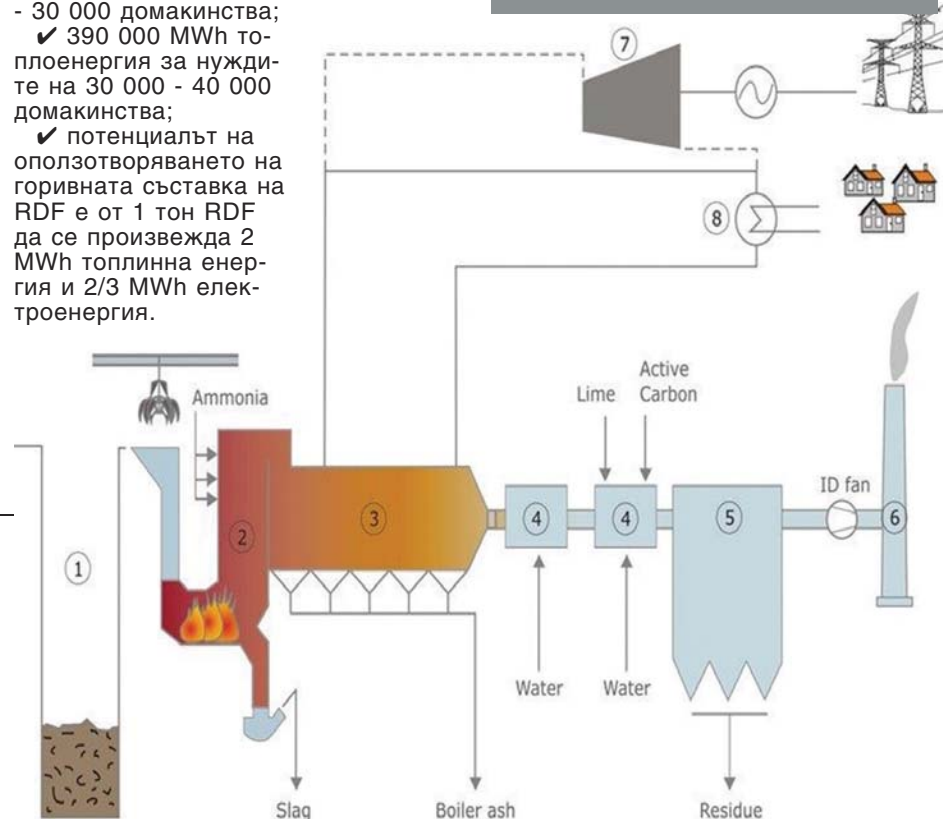
Стойност на емисиите в % спрямо изискванията на Директива 2010/75/ЕО

- ✓ производствена топлинна мощност - 58 MWt;
- ✓ при обща енергийна ефективност над 90%.
- Оползотворяването на 180 000 тона RDF годишно ще доведе до подмяна на 65 млн. Nm³ природен газ, при което ще се произведат:
- ✓ 135 000 MWh електроенергия за нуждите на 25 000 - 30 000 домакинства;
- ✓ 390 000 MWh топлинна енергия за нуждите на 30 000 - 40 000 домакинства;
- ✓ потенциалът на оползотворяването на горивната съставка на RDF е от 1 тон RDF да се произвежда 2 MWh топлинна енергия и 2/3 MWh електроенергия.

Ще осигури парно и ток за 30 000 семейства

1. Бункер
2. Пещна камера
3. Котел
4. Реактор (охладителна кула)
5. Ръкавен филтър
6. Комин
7. Турбина
8. Централно отопление

ТОПЛИННАТА ЕНЕРГИЯ В СОФИЯ С 8%

Така се намаляват в пъти количествата отпадъци, които отиват в депа, а депонирането има най-силен негативен ефект върху природата и вредните последици от него остават за стотици години напред.

По-комплексно

Инсталациите за оползотворяване на отпадъци чрез производството на енергия не са конкурент на рециклирането. Напротив, това са последователни етапи от един цялостен процес. Държави като Австрия, Белгия, Германия и Холандия, където се рециклира сериозно, също имат високи нива на отпадъци, които изгарят, и по този начин депонирането е почти нулево. Минералната част на дънната пепел може да се използва като вторична суровина в строителството.

Всъщност много от ежедневните отпадъци, които произвеждаме, са направени от смесени или замърсени материали, които не може или е много трудно да бъдат рециклирани директно. Съществуват и такива, които не трябва да се рециклират поради хигиенни причини - напри-

мер някои санитарни продукти. Затова, когато рециклирането не може да бъде решение, RDF инсталациите могат да бъдат от полза.

По-ефективно

Ефективните инсталации за преработка на отпадъци принадлежат към категорията за оползотворяване: те превръщат отпадъците, които не може да се използват повторно, не може да се рециклират, в енергия. В редица европейски държави до 30% от топлинните потребности се обезпечават на базата на енергия, получена от преработени отпадъци. Към момента има над 400 такива инсталации в Европа, а се изграждат още около 30, част от които в съседни на България държави - две в Истанбул, одобрено е финансиране за инсталация в Белград, в процес на оценка е проект в Букурещ.

Изграждането на инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF отпадък ще доведе до подобряване на ефективността на производството, до стабилизирание на цената на

топлоенергията за потребителите и ще помогне за финансовото оздравяване на „Топлофикация София“. Инсталацията е трета, заключителна фаза на приетата и изпъл-

нявана от Столична община „Интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци“. Проектът се изпълнява съгласно всички европейски еко-

логични изисквания и директиви и с финансово подпомагане на реализацията на разработката чрез Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“.

Виенската инсталация „Шпителлау“, която се намира близо до центъра на австрийската столица, се е превърнала в туристическа атракция.

Свободните пространства в „Левски Г“ започнаха да се изпълват с нови жилищни сгради, защото предприемачите се възползват от вече изградената инфраструктура.

СНИМКА: РУМЯНА ТОНЕВА

Метрото при всички случаи развива строителството в града – и жилищното, и на административни сгради. Или поне го стимулира. Доказаха го всички развити досега маршрути на подземната железница, със сигурност ще го доказват и напред.

Например в подминаваните дълги години от предприемачите два панелни жилищни комплекса – „Левски В“ и „Левски Г“, от година

тече усилено строителство на жилищни сгради,

тъй като дотам още през 2025 г. ще стига третата линия на метрото. Изграждането на още три станции след „Хаджи Димитър“ се очаква да стартира през 2022 г.

Справка в регистъра на направление „Архитектура и градоустройство“ на Столичната община показва, че от началото на 2019 г. до момента район „Подуяне“ и главният архитект на София са издали над 90 разрешителни за строеж в района. Освен многобройните случаи на саниране на панелни блокове или други преустройства има 8 разрешителни за средни и големи жилищни сгради с магазини само в „Левски В“ и „Левски Г“ и два пъти повече за „Сухата река“ и „Хаджи Димитър“, които са съответно на юг от булевард „Владимир Вазов“ и на северозапад от „Левски В“. Такива документи губят правното си действие, ако до 3 години от

Местността Къро е бъдещият хит за строителство

ХРИСТО НИКОЛОВ

„Левски В“ и Левски Г“, както и районите около разширението на южната дъга на околновръстното, вече са забелязани от предприемачите

издаването им инвеститорът не е започнал строителство. Но проверка на място показва, че няма такава опасност – има доста вече завършени строежи, а и такива, по които се работи.

Нещо подобно ще започне да се случва скоро и в друга част на столицата. Разширението на същата тази трета линия на метрото предвижда още 6 км трасе с 6 станции през район „Слатина“. Тя ще

минава през местността Къро,

която е много близо до булевард „Цариградско шосе“ и според строителни предприемачи също е много перспективна до степен да се превърне в нов хит.

Местността обхваща карето, което е ограничено от булевард „Шип-

ченски проход“, булевардите „Асен Йорданов“ и „Цветан Лазаров“, а булевард „Брюксел“ е негова източна граница. Там засега са застроени само терените с лице към „Цариградско шосе“, но отзад, където е квартал „Полигона“ и същинската част на местността Къро, има доста празни терени.

„Къро има голям потенциал, защото е бъдещ източен квартал, където търсенето на жилища по принцип е много голямо, близо е до артерия като „Цариградско шосе“ и скоро ще бъде с метро“, каза пред „24 часа“ строителният предприемач Георги Шопов, който е и председател на Асоциацията на строителните предприемачи в България.

Според него обаче значителна част от местността, макар и не цялата, **няма все още улична регулация**

Става дума за терените откъм булевардите „Асен Йорданов“ и „Цветан Лазаров“. Общината трябва да възложи изработването на цялостен регулационен план, защото иначе ще трябва да се прави парче по парче, което е доста неудобно за всички страни в инвестиционния процес.

Изработването на цялостен план ще отнеме близо 5 години, т.е. на практика там строителството ще може да започне усилено вероятно по времето, когато самото метро стигне до местността.

Друга част на столицата, която също е много перспективна и вече е набелязана от много предприемачи, са районите на запад и югозапад от околновръстното, точно там, където в момента тече разширението му.

Районите на селата Лозен и Герман и меж-

ду тях и околновръстното **се изпълниха в последните години с много затворени жилищни комплекси,**

а малко по на север оттам – и с административни сгради. Донякъде развитието на тези райони също е свързано с метрото, което засега е само в идейна фаза – разширението на линията от Бизнес парка до началната станция на Симеоновския лифт.

Там, както и около Лозен и Герман, през последните години се появиха близо 50 по-големи или по-малки жилищни кооперации или цели малки комплекси. Купувачите са предимно млади хора, заети предимно в ИТ сектора, или хора, работещи в многото фирми в Бизнес парка или останалите офиси наоколо.

Много други райони на столицата обаче, които бяха хитови за строителството през последните години, достигнаха предела си и терените, както и възможностите на техническата инфраструктура вече са на изчерпване.

Например източната част на „Манастирски ливади“, където строителството започна да се развива по-късно от западната, вече почти няма терени за застрояване. Същото се наблюдава напоследък и в „Кръстова вада“.

Арх. Димитър Паскалев:

Когато осъвременяваш стара сграда, трябва да работиш с бели ръкавици

ХРИСТО НИКОЛОВ

Възобновяемата енергия и енергоефективните технологии са възможности за скок в архитектурата

- Г-н Паскалев, вие сте автор на някои от значимите сгради, оформящи модерния облик на града. Какво е професионалното ви мнение за последните тенденции в оформянето на градската среда?

- В ситуацията на глобална конкуренция най-новите тенденции са в привличането на важни генератори – това са глобалните компании, които оказват огромно влияние върху градската среда. Те от своя страна

променят стандарта на живот на местното население и самите те привличат и други индустрии

Неслучайно изборът на проекти за оформяне на важни градски пространства трябва да се случва с международни архитектурни конкурси. Защото градската среда не е фетиш, а начин да демонстрираш, че си част от глобалната картина на света.

- Да сме част от глобалната картина, но все пак има знакови градове по света, мислите ли, че можем да се съизмерваме с тях?

- Можем. Има тенденции на градския дизайн, но има и чисто местни специфични елементи, най-вече на старата част на града.

В контекста на модерната архитектура също има начин как да се конкурираме, по никакъв начин не трябва да бъдем с ниско самочувствие. В

София се направиха много добри, суперконкурентни сгради, макар и разхвърляни из града.

- Случвало ли ви се е да осъвремените съществуваща сграда, която не може да бъде съборена, защото примерно е паметник на културата? И да речем, да ѝ придадете нова функция или пък да възстановите функциите ѝ от времето, в което е била създадена?

- Имам проекти предимно за сгради от епохата на социализма. Първото нещо е, че винаги в такива проекти трябва да се започва с уважение и спект към наследството.

Когато правиш реконструкция, ти правиш мост между минало и бъдеще

и то влизайки в обувките на предшественика си.

Мога да ви дам отрицателен пример за недостатъчно адекватно отношение към наследството – столичната Централна жп гара. За времето си конструкцията на сградата е била абсолютен хайтек в един много съдържан немски стил. Тогава е имало международен архитектурен конкурс, спечелен от чужденец. Лично съм виждал чертежите.

При тази реконструкция обаче се получи много удебелявания по фасадата, които промениха естетическото въздействие и посланието, което имаше сградата. Със сигурност е имало и други решения.

А и изобщо тези енергоефективни изолации, с които се облепват стари

сгради, демонстрират липса на отношение.

- А сещате ли се за позитивен пример?

- Мисля, че успешните примери са предимно при частни сгради. Обществени, които са паметници на културата, са под постоянния надзор на обществото, което е напълно разбираемо. Това води до изключително консервативен подход при намесата в тях. Така или иначе по такива сгради трябва да се работи внимателно, бих казал – с бели ръкавици.

Например сградите на Централната баня и Централни хали, които съчетават историческия стил и дух на ранния XX век, могат да бъдат изпълнени с функции и търсения от съвременното ни и така да станат добър пример за комбиниране на минало и настояще, да бъдат актуални и модерни – стига да са добре стопанисвани и поддържани в новия контекст.

- Какво е мнението ви за така нареченото устойчиво строителство и тенденции за намаляване на въглеродния отпечатък?

- Архитектурата от епохата на модернизма започва да се лута между много тенденции, включително еkleктизъм, постмодернизъм и други, които винаги са били резултат на търсения.

Сега имаме следващ етап на развитие – възобновяемата енергия и енергоефективните материали са възможности за скок в архитектурата. Такъв тип сгради предлагат лукс и комфорт, но по никакъв начин не вредят на природата. Това са мащабни предизвикателства.

- А как виждате създаването на единен и завършен вид на различни зони на града? За какво трябва да се мисли първо, когато се прави нещо мащабно?

- Аз разглеждам с любопитство процесите, които се случват. Такива възможности дават инвести-

СНИМКА: ВЛАДИМИР КАДЪНКОВ

ционни проекти, но и планирането на инфраструктурата и транспортните системи. Във всеки случай старите части на града не дават много възможности. Дори в световен план наблюдаваме изместване на инвестициите в периферните части на градовете. И в София е така – районът на „Хладилника“ и на Бизнес парка например съсредоточават в себе си голям интерес и се развиват като типични многофункционални зони, вторични градски центрове.

Но

старите части носят духа на града

и по тази причина те привличат предимно туризма и артистичните индустрии. Например в София наблюдавам това в карето между булевардите „Сливница“, „Мария Луиза“ и „Дондуков“ и улица „Раковски“. Това е про-

странство, което се развива с изявена туристическа и артистична насоченост, насища се с културно съдържание.

- Интересно – редакцията на вестник „24 часа“ се намира точно там.

- Да, виждаме, че това кара все повече се превръща в градски акцент и туристическа дестинация и се разпознава като такава. Става нещо като творческия квартал на София. Много стари постройки, които се намират там, включително такива, които са запуснати, придават известна нехомогенност на пространството, но пък дават възможност за ново строителство. Когато има смесване на стари с сгради, това води и до смесване на потребителите. Затова специално този квартал дава много възможности, каквито няма в другите части на стария център, които са плътно застроени.

CV

- Завършва УАСГ през 1996 година
- Автор е на проектите за Бизнес център Белисимо, клуб „Ялта“, „Софарма и Литекс Тауърс“, както и летищна контролна кула
- Председател на сдружение „Архитекти за София“

Предлагат резиденция „Бояна“ и НДК за паметници на културата

15 обекта, строени през социализма, влизат в списък с предложения, които Столичната община да внесе в Националния институт за недвижимо културно наследство

Предлага се специален статут да получи цялата зона на триъгълника на властта.

Резиденция „Бояна“, сградите на външно-то министерство, „Интерпред“, НДК, хотел „Родина“, както и цели жилищни комплекси като „Яворов“ да бъдат обявени за архитектурно-строителна недвижима културна ценност от най-ново време. Над тази идея работи общинското предприятие „Софияплан“.

То подготвя списък с 15 обекта, за които освен подробно проучване са

направени и предварителни оценки на научната и културна стойност, както и на общественото значение на всяка сграда. Готови са и

предложения за временни режими за опазване

на всяка сграда и прилежащата ѝ среда.

Ще предложим на Столичната община подготвената документация да

се внесе като мотивирано предложение в Националния институт за недвижимо културно наследство, където да се направят необходимите заключителни оценки и да се пристъпи към деклариране, обявяване или пък отказ за обявяване на съответните обекти. Информацията е подготвена така, че да е максимално пълна и изчерпателна и да подпомогне дейността на НИИХН по предварителни

Идеята е не само сградите, но и парка в резиденция „Бояна“ да получат статут на недвижима културна ценност.

СНИМКИ: РУМЯНА ТОНЕВА

телните проучвания и анализ на предложените обекти, обясни директорът на общинското предприятие „Софияплан“ арх. Любо Георгиев.

Като групови недвижими културни ценности пък са идентифицирани 7 комплекса. За един от тях - държавната резиденция „Бояна“, са подготвени и 5 фиша за деклариране на отделните обекти в комплекса и парка. За останалите

комплекси, идентифицирани като такива с висока стойност, трябва да се продължи работата по проучване и анализ на отделните обекти в тях, за да се предложат за групови недвижими културни ценности. Сред тях са кв. „Яворов“, жк „Владимир Заимов“, НДК заедно с парка „Зона Б5“, експериментални терасовидни жилищни блокове в „Мотописта“, ларгото - като се

включват сградите на бившия Партиен дом, Министерския съвет, президентството, ЦУМ и хотел „Балкан“.

В списъка на евентуалните културни ценности са и няколко зали - покритата тенис зала „София“, „Фестивална“, завършена през 1968 г. по повод IX световен фестивал на младежта и студентите за солидарност, мир и дружба, който се провежда през юли-август същата година в София, и „Универсиада“ - завършена през 1961 г. като част от новите спортни съоръжения, нужни за международните студентски спортни игри „Универсиада 61“.

Последната е първата универсална зала в София и в България и представлява един от най-ярките

и първи примери за интернационален следвоенен модернизъм у нас. Проектирана е след конкурс, проведен през 1958 г., и е сред първите и най-ярки примери за новата посока на развитие на българската архитектура след Априлския пленум през 1956 г., отричането на култа към личността и десталинизацията.

Старото Боянско училище, в което сега се помещава детска градина, 122-о училище „Николай Лилиев“, жилищен комплекс на улица „Кораб планина“ и „Бабуна планина“, чието проектиране и строителство отнема 15 г. и е предназначена за нуждите на управляващия елит - висшето ръководство на армията и висшестоящи служители в Министерство на народната отбрана и 192-а детска градина „Лозичка“, представляваща нова архитектурно-строителна типология, характерна за следвоенния период - детска градина в самостоятелна сграда, разположена в собствен имот с богато озеленен двор, както и жилищни сгради на ул. „Солунска“ 37 и 41, допълват списъка с обекти, които да бъдат признати за недвижима културна ценност.

Строителството на сградата на външното министерство започва през 1975 г. и продължава до 1983 г. Дело е на авторски колектив на „Софпроект“ в състав арх. Богдан Томалевски, арх. Никола Антонов, арх. Лозан Лозанов, инж. Георги Каранджулов, Антон Дончев, Божидар Ионов, Йоан Левиев, Иван Киров, Иван Кожухаров, Иван Урумов, Кънчо Цанев, Михаил Недков, Мито Гановски, Никола Буков.

Високата архитектурна значимост на сградата се разкрива на фона на ключова тенденция за българската архитектура от социализма - т. нар. представителна архитектура на властта и свързаната с нея „организирана показност“. В опита си да е едновременно авангардна и загърбваща стари модели, тази представителна архитектура улавя актуални световни течения, пречупва ги през местния контекст, прилага високо качество на изпълнението и допълва с представителен номенклатурен лукс.

Сградата запечатва в себе си характерни последователни моменти от вътрешното саморазвитие на българската архитектура в продължение на няколко десетилетия. Съхранена е не само автентичната функция - управленска сграда, но и пълната материална и образна автентичност както на обекта, така и на прилежащото парково пространство в имота.

Предложението е тя да получи статут на недвижима културна ценност от най-ново време с национално значение.

Световен търговски център „Интерпред“ - първата изцяло климатизирана сграда у нас

Световният търговски център „Интерпред“ е открит през 1986 г. Сградата е най-разпознаваемият образ на български хайтек от края на 70-те и началото на 80-те г. на XX в. Вложението много и скъпи вносни материали и технологии внушават корпоративен лукс.

„Интерпред“ е с много характерен силует, който е акцент в градския пейзаж на фона на Витоша в тази част на града. Въпреки сериозния обем на сградата тя не доминира, а по-скоро доразвива разнообразната по височина и плътност на застрояване среда.

В нея се прилагат за първи път в България иновативни технологии и материали, сред които комбинирана конструкция от метални колони и касетиран междутажни плочи, окачени таваани от пана „Армстронг“ и пълна климатизация. Идеята е тя да бъде обявена за недвижима културна ценност с местно значение.

Хотел „Родина“ е завършен през 1984 г. Проектът е дело на колектив на „Туристпроект“ - арх. Тодор Кожухаров, арх. Евлоги Цветков, арх. Любен Трайков, арх. Кондарева, главен конструктор е инж. Преслав Хаджов, а художник - Кристиана Заимова. Значимостта на хотел „Родина“ се разкрива в контекста на една от характерните тенденции в архитектурата ни в периода между 60-те и 80-те години - строителството на градски хотели.

Хотел „Родина“ е основен акцент на площад „Руски паметник“ и един

Хотел „Родина“ - доскоро най-високата сграда в София

актерните тенденции в архитектурата ни в периода между 60-те и 80-те години - строителството на градски хотели.

Хотел „Родина“ е основен акцент на площад „Руски паметник“ и един

от ключовите вертикални елементи, формират силуета на града на фона на планината Витоша. Доскоро най-високата сграда в столицата, хотелът с елегантния си вертикален силует остава

значим визуален репер. Като представителен хотел, за „Родина“ е търсен характерен архитектурен образ, съчетаващ класическа модернистична композиция от ниско и високо тяло и пластично оформени фасади.

Предложението е сградата да бъде обявена за недвижима културна ценност от най-ново време с местно значение.

Руският културно-информационен център - първото културно представителство у нас

Някогашният Дом на съветската наука и култура, сега Руски културно-информационен център, е завършен през 1975 г. Проектът е дело на колектив от „Главпроект“.

Сградата се издига като една от най-успешните с обществени функции от периода на социализма. Тя удовлетворява нуждата от културно представителство у нас на политическия център на Източния блок по време на студената война и се превръща в първата сграда от този род и с подобна функция, построена извън Съветския съюз. Високата устройствена стойност на обекта се основава на умелото и вписване в наситената с културно-исторически ценности среда, като в същото време се явява акцент сред предимно жилищните сгради на ул. „Шипка“. Предложението е тя да бъде обявена за архитектурно-строителна недвижима културна ценност от най-ново време с национално значение.

Театър „София“ - най-старият общински

Проектът за театър „София“ е избран след конкурс през 1969 г., спечелен от арх. Жеко Жеков. Строителството продължава до 1977 г., когато е открита новата сграда на бившия „Театър на поезията и естрадата“.

Театър „София“ е най-старият и най-голям общински театър в столицата. Той е и вторият след Народния „Иван Вазов“ със специално проектирана за театрални цели сграда. Обогащеното функционално решение надгражда културно-театралната функция на сградата за ресторант и вътрешен двор, което я отличава от другите театри.

Тя отразява значимите промени в Източния блок и конкретно в българската култура след Априлското разсмразяване през 1956 г., включително и в театъра, където се допуска по-голяма свобода и възможност за експерименти с нови форми и актьорски техники. Предложението е сградата да бъде обявена за недвижима културна ценност от най-ново време с местно значение.

Бившият правителствен балнеосанаториум в Баня е завършен през 1977 г. Проектът е дело на авторски колектив на „Главпроект“.

Архитектурата на бившия балнеосанаториум е специфична вариация на следвоенния регионализиран модернизъм, създава силни школи в страни извън центровете на Първия и Втория свят по време на студената война - Бразилия, Япония, Индия и др.

Сградата демонстрира архитектурна оригиналност, конструктивно майсторство и органи

Старият правителствен балнеосанаториум в Баня - сред уникатите от втората половина на XX в.

гична връзка между архитектурата и природата. Всичко това, комбинирано с умело решената функционална задача, прецизните детайли и забележителния синтез между архитектурата и конструкция, прави бившия правителствен балнеосанаториум в Баня една от категорично уникалните сгради от втората половина на XX в. у нас.

Предложението е тя да получи статут на недвижима културна ценност от най-ново време с национално значение.

На финала е строителството на нова детска градина в район „Студентски“ на мястото на старата етернитова сграда.

СНИМКИ:
АДЕЛИНА
АНГЕЛОВА

Проектът за две нови яслени групи в район „Триадица“, където вече тече преустройството на общински имот.

Разкриват 42 групи, догодина още 34 детски градини

Общо 15 нови детски градини ще бъдат построени в София до края на тази година. Изграждат се и 2 ясли. Масштабното строителство, което се изпълнява по 3-годишна програма, иницирира от столичния кмет Йорданка Фандъкова, ще продължи и през следващата година. Тогава ще

ДАРИНКА ИЛИЕВА

Общината вече инвестира над 31 млн. лв. в 15 обекта за повече от 1000 места

стартира изграждането на още 34 детски градини.

Основните цели на

програмата е да се осигурят места за децата от 3 до 6 г. до края на 2023 г. и чувствително да се

увеличат местата за яслени групи.

В 15-те нови сгради общината инвестира 31,4 млн. лв. В тях ще бъдат разкрити 42 нови групи с общо 1050 места. Два от обектите вече са завършени и въведени в експлоатация - разширение за 3 групи и физкултурен салон на детска

градина във Владая със 79 нови места и реконструкция на етернитова в кв. „Дианабад“, обясни зам.-кметът по общественото строителство инж. Ангел Джоргов.

Съвсем скоро се очаква да бъдат въведени в експлоатация и още три сгради в „Лозенец“, „Овча купел“ и „Подуяне“. На финала са и разширението за 4 групи и реконструкция на етернитова сграда на детска градина в район „Студентски“.

Работи се по изграждане на сграда за още 6 групи в район „Филиповци“, а в „Манастирски ливади-изток“ - за 8 групи. По 2 яслени групи след строителството ще се разкрият в „Сеславци“ и в район „Триадица“, където се преустройва бивш спортен клуб.

Реконструкцията тече и на част от първия етаж от корпус Б на 78-о училище в Баня - там ще се разкрият 3 нови групи. В район „Връбница“ една нова яслена група ще има след реконструкцията на старата кухня на детска градина 138. В „Подуяне“ също след преустройство на бивш магазин ще се открие една нова яслена група. По една допълнителна група ще има и в 2 детски градини в район „Възраждане“.

Модерни тоалетни в 29 училища

29 училища в София ще са с нови модерни тоалетни. Те кандидатстваха за ремонтите по първия проект, спечелил финансиране по общинската програма „София избира“.

Нейното първо издание бе миналата година, а инициативата е на столичния кмет Йорданка Фандъкова. Право да участват имат граждански проекти, а след това с гласуване софиянци избират кой от тях да бъде финансиран. Бюджетът на първото издание на програмата е 1,5 млн. лв.

Така софиянци класираха на първо място проекта „София избира децата“, който предвижда създаване на съвременни училищни тоалетни.

За финансиране по него са постъпили 72 онлайн кандидатури, а допуснатите кандидати са 29. 13 от кандидатурите са определени за резерви, без осигурено финансиране, а 30 не са допуснати, обясни зам.-кметът по общественото строителство инж. Ангел Джоргов.

Строителство на две нови основни училища планира Столичната община до 2023 г. Те ще се намират в район „Студентски“ и в квартал „Манастирски ливади-запад“. Проектите са заложили в плана за интегрирано развитие, съобщи зам.-кметът по общественото строителство инж. Ангел Джоргов.

„Планът за интегрирано развитие е нов вид инструмент по Закона за регионалното развитие, който за плановия период 2021-2027 г. съвместява функциите на досегашния общински план за развитие и интегрирания план за градско възстановяване и развитие. Изготвен е индикативен списък с всички важни общински образователни обекти - детски градини и училища за строителство и ремонт, на приблизителна прогнозна стойност 362 млн. лв. Финансирането на обектите в програмния период 2021 - 2027 г. в значителна степен ще зависи от включването им в плана за интегрирано развитие на общината“, обясни инж. Джоргов.

По два от обектите вече се работи. Единият е за изграждане на 3-етажен учебен корпус на мястото на етернитова сграда на 28-о училище в район „Красна поляна“. Строителството трябва да приключи догодина.

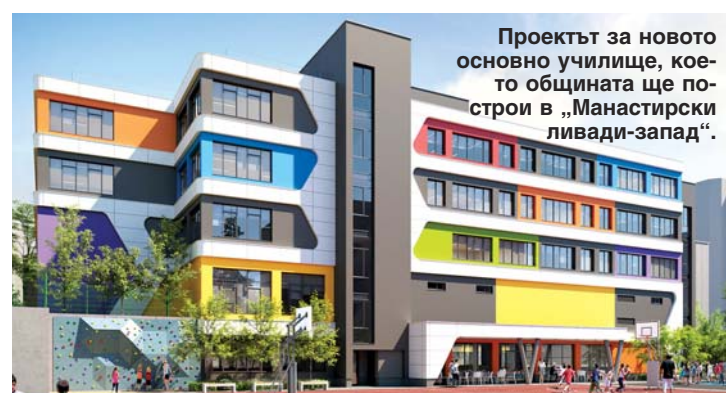
В момента се изграждат нов учебен блок и многофункциона-

Строят две училища, от 2022 г. - всяко с физкултурен салон

нален физкултурен салон към Девета френска езикова гимназия. Те също трябва да са готови през 2022 г.

До 2023 г. трябва да е построено новото основно училище в кв. „Манастирски ливади-запад“. То ще бъде построено на мястото на незавършената сграда на Дома на българите в чужбина, след като теренът бе предоставен на общината.

В момента тече и процедурата по придобиване на друг имот в район „Студентски“, на който също трябва да бъде построено основно училище. Строителството се съфинанси-

Проектът за новото основно училище, което общината ще построи в „Манастирски ливади-запад“.

ра от програма на просветното министерство.

„В ход е процедура за избор

на изпълнители за основен ремонт на 3 училища в „Красна поляна“, „Сердика“ и „Оборище“, който се финансира по Оперативна програма „Региони в растеж“. Там ще се внедряват и мерки за енергийна ефективност“, каза инж. Джоргов.

През следващата година и последното училище в столицата без физкултурен салон ще се сдобие с такъв. Става дума за основно училище „Найден Геров“ в район „Сердика“. Вече е сключен договор за изграждане на физкултурен салон, кухня и столова към него. Очаква се строителството да започне догодина и да завърши също през 2022 г.

Новият корпус на Френската гимназия ще е готов за следващата учебна година.

Училище „Дени Дидрò” - съвременно, модерно и светско образование

Разположено в подножието на Люлин планина, в Банкя, сред чист въздух и зеленина на площ от 6000 кв. м, училище „Дени Дидрò” дава на децата свободата да растат, учат и играят на открито.

Изборът на името не е случаен. Великият френски философ и просветител Дени Дидрò посвещава живота си на борбата за свят, в който всички имат равен достъп до знания, могат да изказват критично мислене и да бъдат широко скроени. Това е възприето и в

МИСИЯТА

на училище „Дени Дидрò” – да възпита любознателни, съзнателни и социално отговорни личности и граждани, които ще станат достойни членове на обществото и ще допринесат за неговото устойчиво развитие.

През учебната 2021/2022 г. училище „Дени Дидрò” посреща ученици в подготвителен (5- и 6-годишни) и първи клас. Могат да бъдат записани деца независимо от тяхната националност, религия, етническа принадлежност, пол или умения. Те не се явяват на тестове за училищна готовност или наблюдение от психолог.

Най-важното е учениците да се чувстват спокойни, да посещават училището с радост и в очакване на нови преживявания. Осигурена е разнообразна и творческа среда, в която децата да изявят своята индивидуалност, да разгърнат своите заложби и да израснат в увереност, че са ценени, а чувствата и действията им са значими. Ето затова и обучението се провежда в малки групи - до 15 деца, за които се грижат по двама учители. Така се осъществява

ИНДИВИДУАЛЕН ПОДХОД,

свързан с опознаването и отделянето на внимание на всяко дете. Следят се неговите интереси, начините на възприятие и развитие.

В училище „Дени Дидрò” се следват естествените принципи на учене за тази възраст на децата – чрез стимулиране на тяхното любопитство, увлечени в игра и правене. Малките класове поз-

воляват на децата да разгърнат своето въображение и да творят самостоятелно и в екипи, като работят по различни проекти и проследяват своите открития.

Учениците не получават отговорите наготово, а сами достигат до тях като истински учени. Учителят превръща средата в лаборатория, предизвиква любопитство, извлича знанията, които децата имат, и организира дейности, които карат учениците да мислят, да изследват, да наблюдават, да осъзнават това, което виждат, чуват и преживяват. По време на това проучване те правят своите анализи, предположения и заключения, които накрая учителят обобщава. Чрез този подход на обучение децата се убеждават, че светът е разбираем и всеки въпрос има своя отговор.

Знанията и уменията им остават трайни,

защото те лично са ги открили, опитали и могат да ги приложат отново.

Седмичната програма на учениците от подготвителен и първи клас в училище „Дени Дидрò” включва занимания по теми от

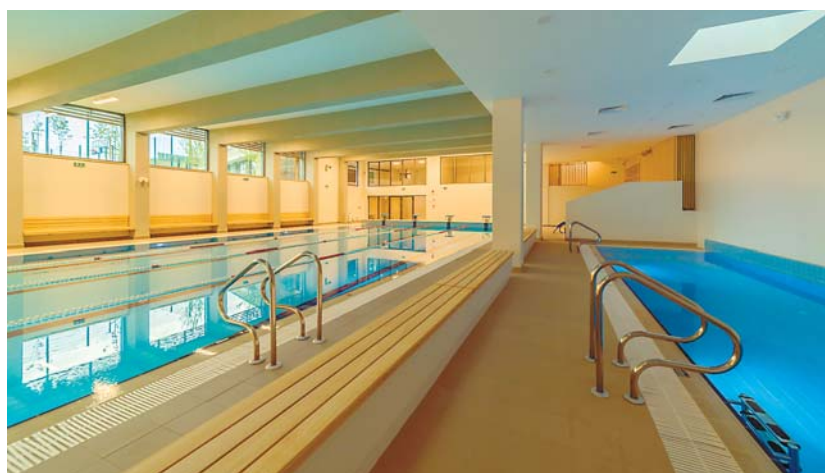
различни области. Те плуват, танцуват, конструират, рисуват и говорят английски с лекота, а заниманията по „Философия с деца” спомагат за цялостното развитие на детето като личност. Така учениците откриват и изследват взаимовръзките между отделните науки. Всеки учител със свои похвати допълва знанията и уменията на учениците в съответната област, така че тя да бъде разгледана от всички възможни аспекти.

Важно място в програмата заемат спортът, уроците по танцово изкуство и игрите. Чрез тях се стимулират

активният начин на живот и здравословните навици

Освен редовните занимания по физическо възпитание всички ученици посещават два пъти седмично тренировки по плуване и уроци по танци. Децата имат на разположение два физкултурни салона, един голям 25 м басейн и един малък басейн, две външни игрища и писта за бягане, зала за танцово изкуство.

Те могат да разширят ученето извън училище с вълнуващи

посещения на паркове, галерии, музеи, фермерски стопанства и други места, които оставят у тях трайни впечатления и преживявания.

Училище „Дени Дидрò” разполага и с модерно оборудвана собствена кухня, в която се приготвя разнообразна и здравословна храна.

Опазването на околната среда е част от визията на училището. Средата, в която израстват децата, е определяща за възпитанието им като устойчиво мислещи, екологично съзнателни хора. Сградата отговаря на съвременните изисквания за енергийна ефективност, издържана в естествен архитектурен стил - дърво, камък и стъкло. На покрива са инсталирани фотоволтаична централа за производство на електроенергия, покриваща до 40% от потреблението на електроенергия, както и слънчеви колектори, които ще осигуряват топлата вода. Има изградена озонираща система, която намалява отделянето на въглеродни емисии. Поливната система работи със събрана дъждовна вода, а в сухите месеци - със сондажна. Всичко това се командва от системата за интелигентно управление на сгради и се осъществяват пълен контрол и оптимизация на производството и потреблението на електроенергия. Училище „Дени Дидрò” е

посланик на опазването на природата

и околната среда – без пластмаса, в подкрепа на разделно изхвърляне и рециклиране.

Живеем във все по-динамичен свят, в който децата трябва да бъдат отворени за учене през целия живот, да бъдат адаптивни към промените, които им предстоят, да мислят глобално и стратегически. Важно е да успяват правилно да управляват времето, да могат да работят в екип, да са уверени в собствените си умения, да не се боят от предизвикателствата. Да бъдат отговорни и да осъзнават, че всяко тяхно действие и бездействие вреди или помага на природата, част от която е човекът.

Първата общинска детска поликлиника ще е денонощна

ДАРИНКА ИЛИЕВА

Ще отвори врати догодина, акцент ще са дихателните заболявания - над 80% от всички случаи и 90% от спешната дейност

Първата общинска денонощна детска поликлиника ще отвори врати в София в средата на следващата година.

Инициативата за ново-то лечебно заведение, което ще осигурява нужната медицинска грижа за най-малките, е на Столичната община и лично на кмета Йорданка Фандъкова.

Детската поликлиника ще е в сградата на бившия Национален център по наркомании на ул. „Пиротска“ 117. За преустройството ѝ вече е избран изпълнител. Проектирането на сградата, която ще е с модерна визия, вече е започнало. Ще отнеме 45 дни и трябва да е готово до средата на октомври. След това проектът трябва да получи разрешително за строеж, за да стартира самото изграждане. Според условията на процедурата то ще отнеме 120 дни. Така

Идеята е интериорът да не наподобява на болница, за да са спокойни децата.

очакванията са **поликлиниката да е готова в средата на 2022 г.**

В изграждането на първата общинска детска поликлиника Столичната община инвестира малко над 1 млн. лв.

Създаването на комплексната структура за извънболнична педиатрична помощ с опция за дневен стационар, която да задоволява нуждата на столицата от спешна и квалифицирана консултативна, диагностична и лечебна дейност, бе един от ангажиментите, които Йорданка Фандъкова пое по време на по-

следната предизборна кампания през 2019 г.

„Като баба и майка от лично знам какво означава за всеки родител, когато детето му се разболее и трябва да обикаля различни лечебни заведения, да търси различни специалисти“, каза при старта на процедурата за избор на изпълнител Фандъкова.

„Акцент ще е респираторната патология. Дихателните заболявания в педиатричната практика са над 80% от общата заболяемост и 90% от спешната амбулаторна дейност. Когато едно дете се разболее, обикновено родителите обикалят с часове педиатрични отделения на различни болници, преди да бъдат насочени към точния специалист. Като баща на две деца и аз знам какво означава това. Искаме да

спестим това обикаляне на родителите и да предоставим възможност всичко да се случва на едно място, в което децата да получават качествена денонощна неопложна първична и специализирана извънболнична педиатрична помощ“, обясни зам.-кметът на София по финанси и здравеопазване Дончо Барбалов, който отговаря за проекта.

Детската поликлиника ще предлага квалифициран

преглед от педиатър или специалист - уши, нос и гърло, детски пулмолог, алерголог

и други. В нея ще има и клинична лаборатория за рутинни и образни специализирани изследвания.

Ще разполага и с дне-

вен стационар за децата с диагнози, позволяващи амбулаторно лечение за кратък период - например 24 часа, временен престой за някои манипулации, вливания и инхалации. Идеята е да се прави триаж още на регистратурата. При нужда от болнично лечение пациентите веднага ще бъдат насочвани към съответната специализирана болница. Предвидена е и възможност в медицинския център да има рентгенова лаборатория и аптека с денонощно или удължено работно време.

На първия етаж ще са регистратурата, чакалнята с детски кът с играчки, четири амбулаторни мултифункционални кабинета, като в един от тях ще има и ехограф, и манипулационна зала.

На втория етаж ще е

дневният стационар с няколко болнични легла,

сестрински пост, поне три кабинета за общо-практикуващи лекари и клинична лаборатория.

На третия етаж ще се намира административната част.

При изготвянето на концепцията за поликлиниката общината е била подпомагана от екип лекари. Анализирани са съществуващите лечебни заведения в София, които предлагат медицинска помощ за деца, за да може общинското лечебно заведение да предоставя възможно най-добра услуга.

ДИАГНОСТИЧНО-КОНСУЛТАТИВЕН ЦЕНТЪР
СОФИЯМЕД
Тел.: 0895 555 781

ДИАГНОСТИЧНО-КОНСУЛТАТИВЕН ЦЕНТЪР
ПЪЛМЕД
Тел.: 0896 664 860

ТЕСТОВЕ
ЗА Т-КЛЕТЪЧЕН ИМУНИТЕТ
*по ELISpot метод
срещу SARS-COV-2
ПРЕФЕРЕНЦИАЛНИ
ЦЕНИ ПРЕЗ
ЛЕТНИЯ СЕЗОН

Монокомпонентен
180 лв. 280-лв.

Поликомпонентен
240 лв. 340-лв.

В поликлиниката ще има и дневен стационар с няколко болнични легла.
СНИМКИ:
СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СОФИЯ Е РАЗЛИЧНА, БЛАГОДАРЕНИЕ НА VM PETROLEUM!

- Над 4 000 коли
в денонощие

- Над 110 000
клиенти месечно

- Стотици хиляди лева годишно,
спестени в семейните и фирмените
бюджети на българите!

” Вече пет години доказвам,
че цените на горивата
могат да бъдат справедливи
и достъпни за всички!

*Добрият бизнес винаги е в
подкрепа на хората!*

Веселин Марешки

Идея: паркове върху частни терени

Това е един от проектите, с които градът стигна до финала на „Зелена столица на Европа“

След оспорвана надпревара София не успя да грабне приза „Зелена столица на Европа“ през 2023 г., но е първият град в Югоизточна Европа, който стана финалист в престижния конкурс. Титлата отиде в Талин, а за нея освен българската столица се бориха шведският град Хелсингборг и полският Краков.

София се включи в надпреварата по инициатива на столичния кмет Йорданка Фандъкова през октомври 2020 г. За приза кандидатстваха още 15 европейски града.

Ти си София.
София е зелена.
green.sofia.bg

Част от представянето на кандидатурата на София. СНИМКА: „ЗЕЛЕНА СОФИЯ“

Европейската комисия оцени документацията, подадена от градовете и избра четирите финалисти, като

София се нареди на второ място

Журието оценява напредъка, постигнат от градовете в 12 области, и дава препоръки за мерките, които да бъдат приложени. Финалът бе на 9 септември в Лаhti, Финландия, който носи титлата тази година.

„Наградата не се присъжда на града, който е най-зелен или

устойчив, а на този, който е отчел съществен напредък през последните години и има визия за следващите 10 г. ЕК и експертите са оценили напредъка в устойчивото развитие на София през последните години. Това е важен стимул, за да продължат усилията към това София да стане още по-зелен, чист и приятен град за живеене“, обясни координаторът на общинската инициатива „Зелена София“ Елица Панайотова.

Така се стига до изработване на мерки и проекти, които градът

да реализира до 2023 г., дори и да не спечели

приза. Сред тях са първият участък от зеления ринг, подготовка на проект за речен парк „Манастирски ливади - изток“ и др.

Най-интересният и предизвикателен проект е намирането на икономически модел за реализация на паркове върху частни имоти. Вече направихме експертни обсъждания, но активната работа ще започне следващия месец, а консултациите със самите собственици - през 2022 г. Това е пилотен проект и ако е успешен, ще предложим механизъм, по който да се реализират паркове върху частни имоти, чиито собственици ще имат финансов интерес или компенсация, без да е нужно цялостно отчуждаване. Пилотно ще се работи по проект за парк „Лозенец“, разказа Панайотова.

МИННО-ГЕОЛОЖКИ
УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. ИВАН РИЛСКИ“

www.mgu.bg

ЗАБЛЕСТИ В НОВА ПРОФЕСИОНАЛНА СВЕТЛИНА

Кандидатствай в МГУ и стартирай
кариерата си в много професионални направления

- Уникални 42 магистърски програми, разработени съвместно с бизнеса
- Международно признати дипломи в ЕС и САЩ
- Успешна реализация
- Най-високи доходи на завършилите инженери

КАНДИДАТСТВАЙ И ОНЛАЙН НА
mgu.inventum.tech

Вече над 120 семейства в София смениха безплатно старите си печки на дърва и въглища с нови екоуреди. Подмяната им е част от работата по 2 големи проекта, които Столичната община изпълнява.

„Искам да напомня на всички домакинства, които имат интерес, че могат да кандидатстват и да подадат заявление, ако се отопляват на дърва и въглища. Вече са одобрени 5506 домакинства, създали сме организация за поетапното подписване на договорите. До края на юли близо 88% от одобрените кандидати са подписали договорите. Те са заявили 5047 климатика, 3121 печки на пелети, 469 отоплителни устройства на газ и над 6512 радиатора“, обясни зам.-кме-

120 семейства смениха старите печки с екоуреди за отопление

Столичният кмет Йорданка Фандъкова подписва договор с един от кандидатите.

тът по екология Десислава Билева.

Вече върви и процедура за доставка, монтаж, въве-

ждане в експлоатация и гаранционно обслужване на отоплителните устройства. Стойността е 34,2 млн. лв.

Изграждат канализация в осем квартала

Изграждането на канализация в 8 столични квартала ще стартира през 2022 г. За 2 г. там трябва да бъде изградена 114 км канализационна мрежа, съобщи зам.-кметът на София по обществено строителство инж. Ангел Джоргов.

Канализация ще се прави в кварталите „Бенковски“, „Кръстова вада - изток“, „Симеоново“, „Драгалевци“, „Суходол“, „Обеля“, както и в Банкя и в Нови Искър. Проектът е за 140 млн. лв. и се финансира от Оперативна програма „Околна среда“.

До Нова година се очаква да има избран изпълнител и да продължи строителството на дубльора на левия владайски колектор. С него ще се увеличи капацитетът на съществуващата канализационна система, която отвежда битови отпадни и дъждовни води от 1/5 от столицата, обясни инж. Джоргов.

Общата дължина на колектора е 5037 м, от които вече са изпълнени 2520 м. Прогнозната стойност на проекта е 17 млн. лв., а строителството трябва да завърши през 2023 г.

Димитър Шивачев, изпълнителен директор на „Софийски имоти“ ЕАД:

„Софийски имоти“ разработва паркинг с 300 места в „Надежда“ и нов спортен парк в „Горубляне“

Докажем, че сме общинско дружество с потенциал, което реализира полезни за града и хората проекти

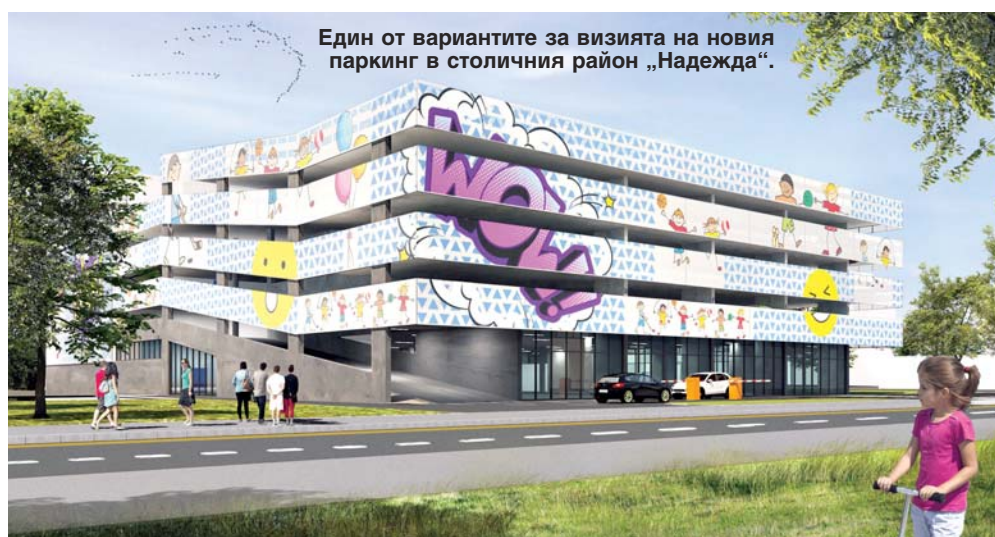
- Г-н Шивачев, в последните години „Софийски имоти“ вече се свързва с най-новия парк в София - „Възраждане“, и с аквапарка, който изградихте, а не със скандалния имидж, който дружеството имаше преди години. Как направихте тази трансформация?

- С много усилия, упорита работа на целия екип и с реализираните с подкрепата на Столичния общински съвет проекти, които са изцяло насочени към това да бъдат в полза на софиянци и да правят столицата още по-красива и зелена. Несъмнено най-разпознаваемият резултат от работата на „Софийски имоти“ е парк „Възраждане“. Първата част от него реализирахме през 2016 г., а през 2019 г. го разширихме и изградихме и аквапарка. За 5 г. „Софийски имоти“

инвестира над 15 млн. лв. в облагородяване на цялата зона

Парк „Възраждане“ и едноименният плувен комплекс се превърнаха в предпочитано място за жителите на района и работещите в околността. Паркът е оживена зона за разходки, срещи и игри, а само от началото на тази година при строго спазване на всички противоепидемични мерки комплекс „Възраждане“ има над 75 хил. посещения. Друга притегателна точка е водоналивният кът за минерална вода, който е достъпен 24 часа в денонощието.

Не по-малко значими са и усилията, които дружеството влага в съдебна

защита на имотите, които стопанисва. Показателен пример са спечелените дела, с които защитихме терена, върху който след това изградихме разширението на парк „Възраждане“.

Спечелихме и съдебните дела за терена, върху който бе разположен ресторант „Македонска сръца“, а също и терен от 3,6 дка в „Слатина“. Спечелихме и делото за изваждане на автокъща „Капитолия“ от Борисовата градина. Въпреки че намериха вратички в закона, за да забавят предаването на общинския имот, ние ще направим всичко необходимо да защитим интересите на Столичната община и да върнем терена на софиянци.

„Софийски имоти“ помогна да бъдат

спасени от застрояване терени в „Младост“,

„Лозенец“ и „Подуяне“. Върху терен на дружеството като част от мерките за насърчаване на инвестициите от Столичната община предстои да бъде построено разширение на детска болница. Подпомагаме и изпълнението на програмата на общината за строителство на детски градини - по предложение на кмета на София г-жа Йорданка Фандъкова с решение на СОС през юли от капитала на дружеството бяха

извадени 3 терена, на които ще се построи детска градина. Очакваме да приключат градоустройствените процедури, за да предоставим още един терен с площ 10 дка за детска градина в „Младост“.

Вярвам, че с дейността си през последните години докажахме, че сме общинско дружество с потенциал, което реализира полезни за града и хората проекти и това ни мотивира да продължаваме да разработваме нови.

- Над какви нови проекти работи „Софийски имоти“?

- В момента работим паралелно по няколко инвестиционни намерения: за изграждане на открит етажен паркинг в район „Надежда“, за създаване на един малък спортен парк със зона за обществено обслужване в квартал „Горубляне“, за реализиране на комплекс със спортни игрища в квартал „Младост“, проучваме и възможностите за изграждане на подземен паркинг в „Лозенец“. Всички тези обекти са върху терени на дружеството, като основната ни цел е тези проекти да допринесат за подобряване на градската среда и условията на живот в тези райони. Първите два проекта вече са в по-напреднала фаза, а другите са на етап градоустройствени процедури и предпроектни проучвания.

- Разкажете повече за

паркинга в „Надежда“ и спортния парк в „Горубляне“?

- По инвестиционното намерение за изграждане на открит етажен паркинг в квартал „Надежда“ работим от началото на годината. Районът е предимно жилищен, но към сградите не са предвидени надземни и подземни гаражи, което превръща повечето обществени пространства и зелени площи в места за паркиране. Проектът е с обществена значимост за решаване на един от проблемите, пред които е изправена Столичната община, и с важно въздействие върху създаването на устойчива градска среда. Изготвихме предпроектна концепция в различни варианти, които представихме пред жителите на района, за

ДИМИТЪР ШИВАЧЕВ

да ги запознаем с идеята и да чуем тяхното мнение. Съобразихме се с получените препоръки и становища и изготвихме техническо задание. Вече е в ход процедура по избор на изпълнител за изготвяне на технически инвестиционен проект. Планираме паркингът да осигури около 300 места, включително и за зареждане на електрически автомобили, да бъде напълно автоматизиран, а прилежащият терен да бъде облагороден.

По проекта за спортен парк в „Горубляне“ също работим съвместно с жители на квартала, които обособиха нуждата от неговото изграждане. Освен зелените пространства в него ще има няколко зони - за

стрийт фитнес, за катерене

и за обществено обслужване, алея за ролери, детска площадка и кът за почивка. Изготвихме няколко варианта за разпределение на пространствата, които бяха публикувани на страницата на квартала в социалните мрежи. Съобразявайки се с получените мнения, определихме разположението на отделните елементи, което беше ключово, за да продължим със следващите стъпки, по които работим в момента.

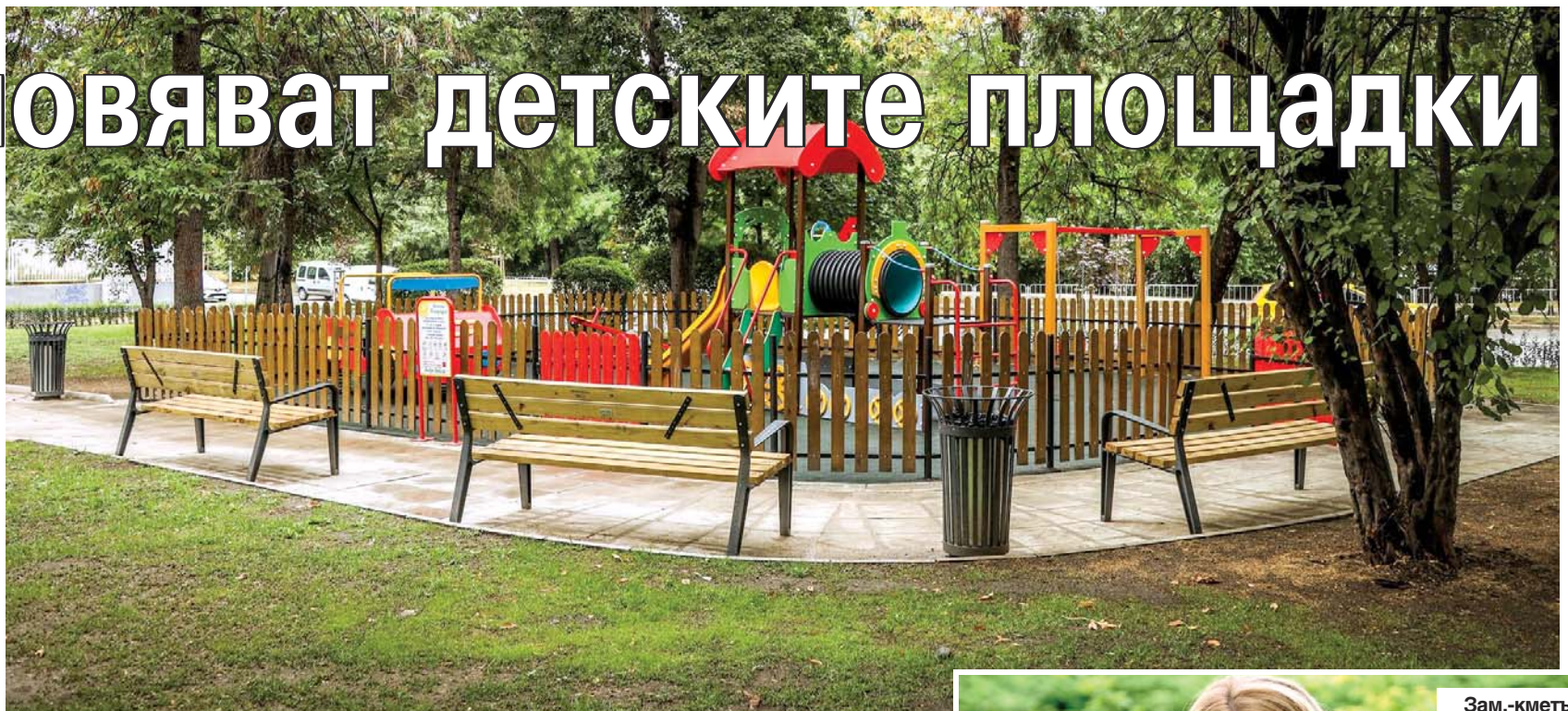
Работим с огромно желание по тези проекти, защото очакваме те да окажат положително влияние върху двата квартала.

Така ще изглежда бъдещият спортен парк в „Горубляне“.
СНИМКИ: „СОФИЙСКИ ИМОТИ“

Обновяват детските площадки

Изцяло обновена-
та градина на
пл. „Папа Йоан
Павел II“ в
центъра на София
СНИМКИ: СТОЛИЧНА
ОБЩИНА И АДЕЛИНА
АНГЕЛОВА

Повече от 10 чешми са възстановени и изградени за последните 2 г.

Изграждат още 9 чешми, засаждат 4000 дървета покрай улици и булеварди

Обновяване и реконструкция на детските площадки в два централни парка на столицата планира през 2022 г. Столичната община. Нови кътове за игра на най-малките ще има в Княжеската градина и в парка „Заимов“.

Това съобщи зам.-кметът по екология Десислава Билева.

„На прага сме да стартираме обществената поръчка за обновяване на историческата част на Борисовата градина. С изпълнението на

проекта ще завършим цялостното обновяване на най-големия парк в столицата, което стартираме през 2011 г.“, обясни Билева.

Целта на проекта е градината да възвърне блясъка си от 1934 година. Ремонтът ще обхваща зоната между булевардите „Цариградско шосе“, „Евлоги и Христо Георгиеви“, алея „Яворов“, къпалнята „Мария Луиза“ и стадион „Българска армия“. Там ще се ремонтира 40 000 кв. м алейна площ, ще се

Зам.-кметът по екология на столицата Десислава Билева

обнови **езерото с лилиите с 8-метров фонтан по средата**

Освен това плановите са да се изгради зелен пояс между парка и „Ца-

риградско шосе“ с над 25 хил. храста и 60 дървета, който да спира шума от трафика. Ще се поставят нови над 130 стълба за улично осветление и още над 120 камери. Проектът е на стойност над 10 млн. лв. и се финансира от Оперативна програма „Региони в растеж“. (Какво предвижда проектът за устройствен план на Борисовата градина - на XXXVII-а стр.)

„Тази година зарадвахме софиянци с нова цветна фигура в парк „Здраве“ под наслов „България от изгрев до залез“. Приключихме ремонта на Западния парк с обновени настилки, осветление, детска площадка,

алпинеума, възстановени водни площи, розариум

и площадка за кучета. Там стартира и изграждането на частта на парка откъм район „Люлин“ до бул. „П. Дертлиев“. Така ще се оформи изцяло ново парково пространство с алеи, площадки и пешеходен мост над р. Суходолска, който ще свързва новата зона с възстановената представителна част на парка.

Кални петна в кварталите се превръщат в зелени места и паркинги

Кални точки в софийските квартали, които са източник на замърсяване на въздуха, се превръщат в паркинги и красиви градинки. Облагородяването на тези петна е част от инициативата на столичния кмет Йорданка Фандъкова за подобряване на качеството на въздуха.

„Всички 24 района определят местата, които са източник на замърсяване. Вече 17 от тях се включиха, като кални петна в „Искър“, „Люлин“, „Надежда“, „Овча купел“, „Банкя“, „Подуяне“, „Илинден“, „Нови Искър“, „Красна поляна“ и „Триадица“ вече са преобразени. Тази година финансираме с 1,5 млн. лв. облагородяването на такива места, инициативата ще продължи и през 2022 г.“, обясни зам.-кметът по екология Десислава Билева.

Работи се и по проект за намаляване на ефекта на един от идентифицираните топлинни острови в столицата. Става дума за район „Люлин“.

„Един от индикаторите за успешната зелена политика на Столична община е ясната ни визия за борба и адаптация спрямо климатичните промени. Основен акцент в усилията ни е намаляването на въздействието на т.нар. градски топлинен остров - допълнителния затоплящ ефект през лятото, който имат асфалтираните и бетонирани площи. Именно заради този феномен през лятото в града е с 1-2 градуса по-топло спрямо извънградските територии.

Благодарение на възложеното от Столичната общи-

Една от преобразените кални точки в столицата.

на научно изследване на екипи от учени разполагаме с карта на най-уязвимите от затопляне територии в града, както и мерки за решаване на проблема чрез ландшафтни дейности.

Топлинният остров е най-силно проявен в няколко зони, като район „Люлин“ е една от тях. Затова предприехме съвместни действия със Софийския университет, Лесотехническия университет и район „Люлин“ за преодоляване въздействието на топлинния остров чрез паркоустойствени решения с цел повече зеленина, по-слабо нагряване и по-малко прах във въздуха“, каза Билева.

в Княжеската градина и в парка „Займов“

В парк „Овча купел“ подменихме старата ограда от бодлива тел с жив плет, а в парк „Студентски“ подменихме пейките и кошчетата и ремонтирахме част от настилка. Обновена е и градината при пл. „Папа Йоан Павел II“, както и детските площадки в зоопарка.

До края на годината ще възстановим още 2 детски площадки - на ул. „Витиня“ в район „Подуяне“ и на бул. „Константин Величков“ в район „Красна поляна“, отчете Билева.

През последните 2 г. са

възстановени и изградени над 10 градски чешми

в градинките „Св. Климент Охридски“, „Кристал“, Западен парк, „Св. Седмочисленици“, „Кюлюците“ и др.

„По настояване на кмета на София Йорданка Фандъкова в бюджета за тази година също са предвидени средства за възстановяване на чешми. Отпуснати са средства за ремонт на чешмите в районите „Банкя“ и „Връбница“, предстои това да се случи и за „Надежда“ и „Оборище“. Проучваме възможностите за изграждането на нови 9 чешми в Княжеската градина, парковете „Братска могила“, „Дружба“, „Петър и Павел“, „Хиподрума“, градина ГУСВ и пл. „Журналист“,

Новата цветна фигура в парк „Здраве“.

разказа Билева.

По нейна инициатива научноизследователският сектор към Лесотехническият университет изготвя разработка за актуалното състояние и

препоръки кои са

най-подходящите видове дървесна растителност

за засаждане по улици и булеварди. Разработката

ще е готова в края на октомври.

„Инициативата за засаждане и отглеждане на дървета е част от дългосрочната политика на Столичната община за

превръщането на София в по-зелен град. През тази пролет засадихме над 2100 дървета, а есента ще продължим с още 2000 дървета“, обясни Билева.

Конната база остава в Борисовата, само ремонти, без ново строителство

Това предвижда готовият подробен устройствен план, ще има велоалеи и два екодукта

Никакво ново строителство в Борисовата градина - тази рестрикция предвижда проектът за подробен устройствен план на най-големия столичен парк. Документът вече е готов и предстои да бъде представен пред софиянци. Това е поредната корекция на проекта и в нея са отразени идеите от серията обществени обсъждания, които бяха проведени. В проекта вече са разработени и връзките на плана с околните територии.

Планът запазва концепцията за публичен

характер на собствеността в Борисовата градина, а предвидените намеси са минимални. Документът потвърждава градоустройствения статут на традиционните обекти в парка и дава възможност само за основни ремонти и реконструкция на обектите с цел модернизация и подобряване на експлоатационните им качества, увери главният архитект на София Здравков.

Именно заради консервативния подход, който не разрешава ново застрояване и запазва основно на възстановяване на най-големия столичен парк и традиционните за него места като къпалнята „Мария Луиза“ и Летния театър, още през 2015 г. „Ковачев архитекти“ спечелиха конкурса за изработване на проекта за подробен устройствен план.

В него е планирана система от велосипедни алеи, както и възможността за безопасно преминаване на пешеходци и велосипедисти през пътните артерии, които разделят Борисовата градина от околните територии. Предвиждат се два екодукта - широки и удобни естакади, които ползват характеристиките на терена, за да позволят на хората да преминават комфортно от една част на парка в друга. Те ще създадат и красив архитектурен акцент на тези места - единият ще е на бул. „Драган Цанков“, а другият - на „Симеоновско шосе“, обясни арх. Здравков.

В преработения проект сегашното си място в парка запазва конната база. В първоначалните варианти се предвиждаше тя да се премести в зоната около гара „Пионер“.

„Проектантът е отчел в максимална степен желанието за редуциране на новото застрояване в парка. От плана отпадат предвидените първоначално информаци-

нен център, възстановяване на Климатичното училище и др. Ново застрояване се предвижда само на територията на гара „Пионер“. Става дума само за спортни игрища и необходимото за тях обслужване. Освен това частта от терена на „Софияленд“, която по Общия устройствен план на София попада в зона за паркове, се присъединява към обхвата на разработката“, подчерта главният архитект на София.

Към проекта за подробен устройствен план са създадени и специфични правила и норми. Става дума за ясно разписани подробни указания за режима на управление за всеки от обектите, което дава гаранция за яснота и контрол при прилагането на плана. Вече се разработва и идейният проект за изграждане на първата част от зеления ринг на София.

Подробен устройствен план за линейния парк от гара „Пионер“ до бул. „Шипченски проход“, който е част от ринга, е одобрен от СОС, но се обжалва в съда.

В идейния проект влиза изграждане на велоалеята и цялостно благоустройство на парка - детски и спортни площадки, озеленяване, поливна система, охранителна система, кътове за отдих, както и подробни количествени и стойностни сметки. Самото строителство ще започне след влизане в сила на плана, прехвърляне на собствеността от НКЖИ, одобряване на техническите проекти и избор на изпълнител. Разработването на проектите е напреднало и дава възможност за своевременно финансиране и започване на строителството, когато завърши съдебната процедура, обясни арх. Здравков.

Прогнозната стойност на първата част на зеления ринг е около 4,5 млн. лв.

Вече е разработена и концепция за продължаването на бъдещата велоалея в посока североизток за връзка с кв. „Слатина“. Проектът е съобразен и съгласуван с разработката на Борисовата градина, за да може зелената веловръзка да се осъществява безпрепятствено и в западна посока. Така ще се оформи зелен ринг за пешеходно и велосипедно движение в паркова среда, каза още арх. Здравков.

Езерото с лилиите в Борисовата градина ще бъде обновено.

Идеите за трансформация на пазара „Иван Вазов“ е заимствана от други подобни успешни проекти в Барселона и Москва. СНИМКИ: „ПАЗАРИ ЮГ“ ЕАД

Пазарът „Иван Вазов“ става място за събития, гурме и фермерски стоки

Трансформацията е по идея на големите пазари в Барселона, които са хит за туристи и жители

Столичният пазар „Иван Вазов“ ще бъде преобразен и ще се трансформира в място за събития, гурме храна и фермерски стоки. Това предвижда проектът за пълната му реконструкция, подготвян от общинското дружество „Пазари Юг“ ЕАД, което стопанисва тържището.

Идеята е заимствана от големите пазари в Барселона, които са хит за туристите и жителите на града.

Подобен проект е изграден и близо до Москва

и също се радва на огромен интерес.

На мястото на сегаш-

Акцент в новата визия на пазара ще са големите открити пространства, които сега са предпочитани от хората заради пандемията.

ните търговски обекти ще се изградят нови павилиони, които ще се отдават под наем на различни ресторанти и магазини за качествена храна.

Плодовете и зеленчу-

ците ще запазят своето място, но в нов сектор. Проектът

предвижда също голям паркинг и фермерски пазар

„Искаме да направим пазар „Иван Вазов“ в атрактивно място за столичани и гостите на града. София има нужда от подобно място. През годините натрупахме значителен опит с организирането на събития на различни места. И интересът е огромен. Ще изградим нови магазини и павилиони за различна храна. Ще има и място за културна програма, като в същото време ще запазим досегашните си наематели и ще увеличим значително техните приходи,

привличайки нови клиенти. Проектът ни е подкрепен и от Столичната община, а културната програма ще се реализира със съдействието на общинската дирекция „Култура“, заяви зам.-изпълнителният директор на „Пазари Юг“ ЕАД Цонка Тодорова.

Според нея моментът за подобна реконструкция и промяна не само на визията, но и на функциите на пазар „Иван Вазов“, е особено подходящ. Заради пандемията все повече хората търсят открити пространства, за да пазаруват или да се забавляват.

„Преди да пристъпим към тази инвестиция, ще представим проекта

пред настоящите ни наематели, както и пред жителите на района, за да чуем тяхното мнение, защото то е важно за нас“, подчерта Тодорова.

Тя се надява, че тази година „Пазари Юг“ ЕАД ще може да организира коледен базар на пл. „Славейков“. Идеята трябваше да се случи за първи път миналата Коледа, но заради действащите противоепидемични мерки събитието отпадна. Иначе идеята е

в центъра на София да има 30 дървени къщички,

които да радват столичани и гостите на града с разнообразни стоки, продукти и храна още от началото на декември и да създават коледно настроение.

При първа възможност „Пазари Юг“ ще поднови и големите фермерски пазари, които дружеството организира на емблематични места в столицата - например на ул. „Московска“, а хората, които ги посещават, са стотици.

„През изминалата година дружеството се включи в мерките на Столичната община за подпомагане на бизнеса. Направихме отстъпки на нашите наематели за почти 200 000 лв. Ангажирахме и голям ресурс за спазване на всички противоепидемични мерки и различните ограничения на пазарните площи, които стопанисваме, за да гарантираме спокойствието както на нашите наематели, така и на клиентите. Въпреки всички ограничения, наложени от пандемията, „Пазари Юг“ ЕАД отчете значителна счетоводна печалба за 2020 г.“, подчерта Тодорова.

Коледен базар ще преобрази пл. „Славейков“ през декември.

Драгомир Димитров, изпълнителен директор на „Пазари Възраждане“ ЕАД

- Г-н Димитров, вече втора година се налага да живеем в пандемия. Въпреки рестрикциите общинското дружество „Пазари Възраждане“, което управлявате, не спира да се развива. Какви нови инициативи подготвяте?

- Преди да ви отговоря, нека ви попитам - кога за последно бяхте на Женския пазар?

- Преди месец. И наистина Женският пазар има различен дух от преди години, когато имаше лош имидж. Сега пазарът е променен, модернизирани и е място, на което се случват много събития.

- Това е и нашата основна цел през последните над 4 г., през които управляваме и стопанисваме Женския пазар - да превърнем емблематичното за столичани място в модерно градско пространство, което да събира хората и да им осигурява не само пресни зеленчуци и плодове, а да го направим културен и социален център. Мисля, че успяхме. Въпреки пандемията и при строги мерки за опазване на здравето на хората се провежда вече традиционният за столицата огромен

фестивал за стрийт културата на хранене, който събира по 15 000 посетители

на ден. Направихме и „София Винил фест“, който събира любителите на винили, рекламира музиката и страстта към грамофонната плоча. Женският пазар е дом и на международния фестивал „Софийските метафори“, който събира поети от цяла Европа.

Всяка събота правим фермерски пазар, а от 25 септември стартираме и най-новата си инициатива - WEEKEND PAZAR. Идеята да организираме пазар в пазара и на едно място да се съберат бизнеси от хранително-вкусовия и земеделския сектор, както и български марки, които са пример с добрите си практики, качествени услуги и иновации. Така ще създадем една по-голяма общност от хора, развивайки пазарната култура у нас в европейска посока. Пазарът преди всичко е място за срещи - между клиенти и търговци, между община и гражданите, между приятели, място за социализиране, и ще

Женският пазар

е единственият в Европа, който предлага онлайн доставки

дадем всичко от себе си, за да осигурим такава атмосфера всеки уикенд.

Едно стабилно развиващо се дружество с натрупан потенциал не бива да спира развитието си въпреки сложната обстановка. Благодаря и на Столичната община за подкрепата, както и на съвета на директорите на дружеството, които поощряват нашите усилия и инициативи, за да продължим да инвестираме в политики, които развиват пазарите, и да създаваме устойчиви модели на развитие.

- През миналата година пуснахте първото приложение у нас за онлайн покупки и доставки директно от Женския пазар. Ползват ли го софийнци и по колко поръчки получавате?

- Мисля, че сме единственият пазар в Европа, който осигурява онлайн доставки за своите клиенти. Онлайн порталът ни www.e-pazar.bg става все по-популярен. Причината е, че предлагаме продукти на над 40

Няма друго тържище в столицата със свой фермерски магазин - там могат да се купят качествени продукти от 40 български производители

български производители и фермери с гарантирано качество. Клиентът прави поръчката си от конкретния производител, от когото и получава касова бележка. Потребителите ни могат да бъдат сигурни, че

винаги ще им осигуряваме качествени плодове и зеленчуци, добри храни

и стоки. Вече имаме доста лоялни клиенти и по 100 поръчки на седмица, което показва необходимостта от този тип доставки. Затворили сме и кръга - всяка събота има фермерски пазар, на който хората могат да дойдат и да видят продуктите, които после ще поръчат. Имаме и фермерски магазин - всъщност сме единственият

пазар, който отвори собствен такъв.

- Досега тази година не се е налагало затваряне на пазарите, но вече действат нови рестрикции. Как се справяте - знам, че подкрепяте вашите търговци и същевременно успявате да запазите финансовата стабилност на „Пазари Възраждане“?

- Женският пазар е и ще остане безопасно за здравето на столичани и гостите на София място. Още от първия ден на действие на по-строгите мерки за превенция въведохме желязна организация, едновременно движение, задължително изискване към търговци и посетители за носене на маски, отстояние и дистанция при пазаруването, постоянна дезинфекция - както лична, така и на търговските площи

Всеки уикенд известни ресторанти, пивовари, цветари и издатели очакват софиянци на Женския пазар

Първият WEEKEND PAZAR стартира на 25 септември с щандове на „Дюкян Меломан“, FREA, OCHA и BuyArt

Първият WEEKEND PAZAR в София започва на 25 септември на емблематичния Женски пазар. Всеки уикенд там столичани ще могат да открият на едно място селекция от фермерски продукти, ресторанти, напитки, книжен пазар, цветен пазар, картини, музика, антики, дрехи и още много други изненади. Организатор на инициативата е общинското дружество „Пазари Възраждане“ ЕАД, което стопанисва Женския пазар.

WEEKEND PAZAR ще се провежда в обособена зона на Женския пазар с вход откъм ул. „Кирил и Методий“. Там свои обекти ще имат ключови ресторантьори, фермери, пивовари, търговци и артисти, производители на цветя, книжни издателства и други доказани бизнеси, които да привлекат разнообразна аудитория и да разкрият мултикултурния живот в региона на Женския пазар.

Част от участниците са знаменитият столичен ресторант „Космос“, който ще представи българската традиционна кухня и продукти по нов начин под формата на стрийт меню, както и шеф Антоан Верест с L'Instant Catering, който ще приготвя тематично меню всеки уикенд с ястия, които не могат да бъдат открити на други места в града. Магазин „Дюкян Меломан“ ще предлага качествена селекция музика, а нашумелият магазин за дрехи втора употреба FREA ще промотира устойчивия модел на пазаруване на облекла с по-малко вреда за природата. Посетителите ще могат да се запознаят с лицата зад Stinky Socks - българска марка чорапи за фенове на екстремните спортове, а почитателите на екзотичните японски чайове ще бъдат зарадвани на щанда на магазин OCHA. Пивоварна „Казан Артизан“ ще предлага наливна крафт бира, издателство „Рибка“ ще украси кът за четене с любими книги, онлайн платформата за изкуство BuyArt пък ще предлага картини на български автори, а цветният кът ще бъде облагороден от родни производители на рязан цвят, храсти, билки и др. Любителите на фермерски пазари ще могат да опитат от продуктите на „Дивата ферма“, както и от разнообразието във фермерския магазин на Женския пазар. Всеки уикенд галерия „Сердика“, която е част от Женския пазар, ще представя различни културни мероприятия, които да направят преживяването за посетителите още по-пълноценно и вълнуващо.

след края на пазарния ден. Продължаваме и сега с тези строги изисквания и следим постоянно за спазването им. Но се грижим и за търговците си, за да се справим заедно с трудностите, предизвикани от пандемията и спада на клиенти.

Оркестърът на „Титаник“ в София

Знаете ли, че оркестърът на „Титаник“ е свирил в София? Не, нали? Тази история не е описана в учебниците по история, но е съвсем истинска. Тя е спомената в мемоарите на видни софиянци, живели през първата половина на миналия век. Един от тях е писателят Константин Константинов.

През есента на 1911 г. пътнически кораб акостира във Варна. От него слиза малък камерен оркестър, който до този момент е забавлявал с музикалните си изпълнения пасажерите на кораба по време на техния круиз. Музикантите първоначално започват работа към ресторанта, намирал се на мястото на днешното Морско казино във Варна. Славата им се разнася бързо из страната и те са поканени да изнесат концерти в София. В новооткритото Градско казино (днешната Софийска градска художествена галерия) са последните наземни свирения на оркестъра. Именно тук техният бенд лидер Уолс Хартли получава телеграма, която го приканва да отпътува за Саутхемптън, за да подпише договор с компанията - собственик на най-големия в историята пътнически кораб. Няколко ме-

Оркестърът на „Титаник“ е свирил в София.

сеца по-късно музикантите поемат към Америка на борда на „Титаник“.

Продължението на тази история е известно на целия свят - през нощта на 14 април 1912 г. корабът се сблъсква с огромнен айсберг и бавно потъва, а с него и 1500 души - пасажери и екипаж. В това число и оркестърът, който свири до последния момент, поддържайки духа на смъртно изплашените пътници.

(Не)разказани истории

ИВАН МИХАЛЕВ

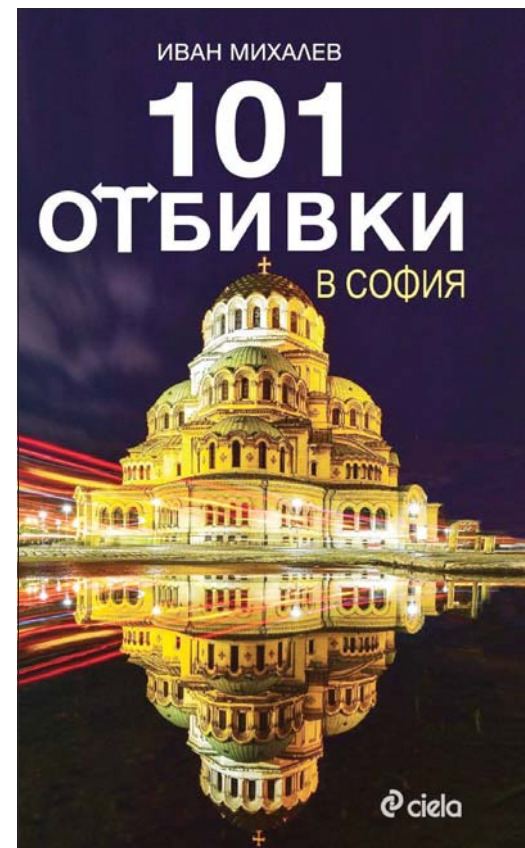
Любопитни факти за столицата, които малцина помнят

В коя софийска сграда е свирил оркестърът от „Титаник“? Къде са живели офицерите от Вермахта по време на Втората световна война? Кух ли е Паметникът на Съветската армия? Защо посолствата на Австрия и Италия са си разменили сградите?

Какво е общото между София и филма „Гладиатор“ с Ръсел Кроу? Защо позлатената каляска, която княз Фердинанд получил като подарък от Мария Антоанета, никога не е била използвана?

Предлагаме ви кратко пътешествие из непознатото минало на българската столица. Много от тези любопитни и позабравени истории на града са описани в книгата „101 отбивки в София“, чийто автор е журналистът и пътешественик Иван Михалев.

Първият нетуристически пътеводител на София разкрива отговорите и на други любопитни загадки. Като например кой софийски булевард е носил името „Адолф Хитлер“, защо лъвовете на Львов мост са без езици и откъде точно са дошли жълтите павета.

Още любопитни истории може да прочетете в книгата на Иван Михалев „101 отбивки в София“.

Във вътрешността на Паметника на Съветската армия има стълбище.

Кухият Паметник на Съветската армия

Всички знаят Паметника на Съветската армия, но малцина са чували за тайните, които крие. Знаете ли например, че този внушителен монумент от бетон и бронз всъщност е... кух. Невероятно, но факт.

Във вътрешността му има изградено стълбище, по което се стига до горната площадка, откъдето започват каменните фигури. По времето на строителството му дори е имало слушачи, когато деца са се качвали там, за да гледат футболни мачове, които са се играли в Борисовата градина.

По онова време на игрището не е имало козирка, каквато сега има над сектор А. Затова от върха на паметника се е виждал целият терен и децата са гледали безплатно футболните дербита между софийските отбори.

Истината за това изплува на бял свят доста години след падането на Тодор Живков. Вероятно по времето на студената война това е била една от най-строгите пазените тайни. И как иначе - кой би очаквал, че този огромен паметник, символизиращ силата и мощта на съветските войски, всъщност е кух отвътре.

Едно от очарованието на района около Женския пазар са улиците със стари къщи. Някои от тях са на повече от 100 години и пазят спомена за стара София. Сред тях е и една много любопитна къща на ул. „Братя Миладинови“, до чийто вход има поставена каменна скулптура, представляваща глава на прасе.

Наричат я „къщата на касапина“. Имотът е принадлежал някога на касапин на име Тале Димов. Той бил бежанец от Македония и се заселил на това място заедно със семейството си. Бизнесът му бил свързан с Женския пазар, където всички го познавали и уважавали. Предприемчивият и способен месар имал три магазина. Единият от тях е бил на ъгъла на улиците „Св. св. Кирил и Методий“ и „Братя Миладинови“ - на метри от входа на къщата му. Затова

Къщата на касапина

Къщата на касапина на ул. „Братя Миладинови“

Тале Димов решил да увековечи професията си, като постави скулптура на прасе до входа ѝ. Някога от другата страна на къщата имало подобна скулптура на овен, но тя била премахната при ремонта на оградата.

Хората от квартала и до ден днешен наричат жилищата „немските къщи“.

Образцовият квартал

По време на Втората световна война в София е имало много войски на Вермахта. Немските войници са живеели в бараки общезития, разположени в крайните квартали на града - „Дианабад“, при Семинарията, Илианското шосе, „Модерно предградие“, „Бояна“, „Драгалевци“.

Офицерите на Вермахта обаче са живеели в София заедно със семействата си. Те са били настанявани в чисто нови фондови жилища, построени от общината, в района на „Коньовица“ (днешен „Илинден“).

Построяването на тези фондови жилища е заложено в градоустройствения план „Мусман“, приет през 1938 г. В него е предвидено изграждането на домове за малоимотни граждани. Кварталът е кръстен „Общински образцови фондови жилища“.

Първите къщи са завършени през 1943 г. Те са разположени по северната граница на „Коньовица“ - по протежението на улиците „Татарли“ и „Найчо Цанов“ (бившата „Нишка“). По това време България вече е съюзник на фашистка Германия във войната. Затова и първите обитатели на „образцовите“ общински жилища се оказват изпратените в София офицери от Вермахта и техните семейства.

Хората от квартала и до ден днешен наричат жилищата „немските къщи“. Те впечатляват със симетричната подредба и хармоничен вид - точно обратно на повечето жилищни комплекси в София. Част от постройките са със стръмни скосени покриви, типични за англосаксонската архитектура. Погледнати от страни, приличат повече на крайградски вили.

В това също няма нищо случайно. Създателят на първия градоустройствен план на София е арх. Адолф Мусман, който е германец. А проектант на „образцовите жилища“ е също немски възпитаник - арх. Тодор Горанов. Завършил е архитектура в Мюнхен.

Всички са виждали двете красиви дипломатически сгради на бул. „Цар Освободител“ - в участъка между сградата на БАН и Военния клуб. В тях се помещават посолствата на Италия и Австрия. В архитектурен план двете сгради си приличат доста, но все пак има и доста видими разлики в стилово отношение.

Интересното е, че италианското посолство се помещава в сградата, която е дело на австрийски архитект. А австрийските дипломати обитават сградата, проектирана от италианец. Странно, нали?

Причината е, че преди един век двете легации са си разменили местата. Това се е случило след края на Първата световна война (1918). Италия, която е сред победителите във войната, завзема насилствено сградата на тогавашната легация на

Как две посолства си разменят местата

Двете посолства - вляво е италианското, вдясно - австрийското . СНИМКИ: ИВАН МИХАЛЕВ

Австро-Унгария, която е сред загубилите войната.

Следват преговори между двете легации, които приключват седем години по-късно, когато се стига до официална размяна на сградите. По този начин Италия остава завинаги в по-голямата от двете къщи. Тя е строена в ренесансов стил по

проект на австрийския архитект Петер Паул Бранг.

Австрийските дипломати пък получават като компенсация намиращата се в съседство сградата на някогашната италианска легация, построена в неоренесансов венециански стил по проект на италианския архитект Енрико Бовио.

Крепостната стена на Сердика

Знаете ли какво е общото между филма „Гладиатор“ и София? Отговорът на този въпрос се намира в подземята между президентството и Министерския съвет. Там е поставена каменна плоча с надпис от римско време. От него се разбира, че първата крепостна стена на някогашния римски град Сердика е била построена през II век от новата ера. Това става по време на съвместното управление на тогавашните императори Марк Аврелий и сина му Луций Аврелий Комод - същите, за които разказва филмът с Ръсел Кроу. Знаменателното събитие е било документирано чрез два идентични надписа върху големи каменни блокове. Те са стояли над северната и западната порта на града.

Останки от крепостната стена на Сердика под ларгото

Надписът гласи:

„На добър час! Най-великите и божествени императори цезари Марк Аврелий Антонин Август, победител на германците, победител на сарматите, баща на отечеството, велик жрец, и Луций Аврелий Комод Август, победител на германците... дадох (за опора) на войската крепостни стени на града на сердите, когато управител на провинция Тракия бе Азелий Емилиан“.

От тези надписи следва, че стената е построена в периода между 176 и 180 г. Първата гранична година е свързана с получаването на титлата император от Комод, а втората - със смъртта на неговия баща Марк Аврелий. Построяването на стената е станало с императорско разпореждане на Марк Аврелий и Луций Аврелий Комод, след като градът е разрушен и опожарен при нашествие на костобоките през 170 г.

Каляската на Мария Антоанета може да се види в Музея за история на София.

Най-интересният експонат в Музея за история на София е позлатената каляска от края на XVIII век, изработена в стил Луи XVI. Известно е, че тя е принадлежала на френската кралица Мария-Антоанета. Каляската е подарена за сватбата на цар Фердинанд от майка му - принцеса Клементина Бурбон-Орлеанска, дъщеря на последния френски крал Луи-Филип.

Интересното е, че каляската практически никога не е била използвана. Тя е измисляла единствено разстояние от Централна гара до двореца. След това е била съ-

Каляската на Мария Антоанета

хранявана в продължение на години в царския шал (службата, която се грижи за конете в двореца). Причината вероятно е било лошото състояние на улиците в София по това време и опасенията да не пострада царското возило.

В Музея за история на София има и други ценни експонати от царско време - триметрово позлатено бюро с телешка кожа, подарък на

Фердинанд от немския канцлер Бисмарк, както и английски часовник, подарък от кралица Виктория.

Сред уникалните експонати на музея е и владетелският трон на Третото българско царство, принадлежал на сина на Фердинанд - цар Борис III.

Част от експозицията е и първият внесен у нас автомобил мерcedes, собственост също на Фердинанд.

Открити сцени през цялата година

Разнообразни културни прояви ще продължат да радват софиянци през цялата година. Заради пандемията и ограниченията за струпване на много хора в закрити пространства Столичната община ще продължи да предоставя открити сцени за изява на творците.

Такива са откритите сцени в „Панчарево“, парка на

Военната академия и Борисовата градина, кино „Кабана“ и пространството зад музея „Земята и хората“, където се провежда „София фест“.

„Културата и подкрепата на творците винаги са били мой личен приоритет. На последната си сесия Столичният общински съвет одобри целогодишното ползване на откритите пространства. Ще

Соня Йончева и Пласидо Доминго по време на оперната гала на площада пред храма „Св. Ал. Невски“

продължим да развиваме подобни идеи и да създаваме такива места, за да може въпреки пандемията публиката да се радва на разнообразните събития от културния календар на Столичната община, а творците ни - да получат възможност за изява. Знаете, че София бе обявена от ЮНЕСКО за град на киното. Тази година подкрепихме 11 филма. Освен това ще ремонтираме и едно знаково за София кино - „Влайкова“, каза столичният кмет Йорданка Фандъкова.

МИРОСЛАВ
БОРШОШ

Първата артфабрика за съвременни изкуства в България ще отвори врати тази есен в София. По инициатива на Столичната община старата топлоцентрала на НДК в Южния парк ще заживее нов живот като Регионален център за съвременни изкуства. Той ще под-

Първа артфабрика за съвременни изкуства наесен

40 г. след построяването старата топлоцентрала на НДК става дом на свободните артисти

помага организации и творци от независимата сцена от София, Самоков, Ботевград, Ихтиман, Костинброд, Своге, Сливница и Костенец. Артцентърът ще се управлява и финансира

по модел на големи културни институти в Париж и Берлин

Новото артпространство в столицата ще е

сцена за изпълнителски и визуални изкуства, музика, образователни инициативи. Освен с голяма и камерна сцена, както и изложбено пространство, „Топлоцентрала“ ще има външен амфитеатър, тераса, мобилни сцени, както и резидентски център за чуждестранни артисти, които да творят в София. Така родната публика ще се наслаждава на театър, танц, кино, музикални, визуални изкуства, архитектура, дизайн, мода и литература и от цял свят.

Разположен в парк и до река,

артцентърът ще привлича хора от всички възрасти и ще предоставя пространство за творчески процеси чрез различни образователни модули и програми за професионално развитие.

Идеята за превръщането на старата топлоцентрала в артфабрика за съвременни изкуства е от 2014 г., когато в София се провежда международната среща на най-голямата мрежа за изпълнителски изкуства в света IETM. След това общината обяви международен конкурс, в който участваха над 60 проектантски екипа. Той бе спечелен от архитектите Мариана Сърбова, Адриана Сърбова и Десислава Стоянова. Транс-

Новият Регионален център за съвременни изкуства ще отвори врати съвсем скоро.

формацията на сградата стартира през 2020 г. и бе финансирана с над 5 млн. лв. от Столична община, а тази година бяха отпуснати и средства от Министерството на културата.

„Съвсем скоро София ще има не просто ново културно пространство, а и

уникално място, в което независимите артисти ще могат да творят

„Топлоцентрала“ не само ще показва, но и ще продуцира културни продукти в различните жанрове на независимата артсцена. Тя ще даде възможност български и чуждестранни артисти да работят заедно чрез резидентската програма. „Топлоцентрала“ ще работи и като образователен център, насочен към

децата и младите хора с богато разнообразие от обучителни програми, уъркшопи и др.“, подчерта заместник-кметът на столицата по култура и образование Мирослав Боршош. По негова идея преди няколко години в НДК бяха създадени „Перото“, „ДНК - пространство за съвременен танц и перформанс“ и театър „Азарян“, които се превърнаха в емблематични за столицата артпространства. Сега Боршош има амбицията и „Топлоцентрала“ да стане магнит за творци и публика.

С тази задача е натоварен и временно изпълняващият длъжността директор - театралният режисьор Веселин Димов. Първото събитие в „Топлоцентрала“ се очаква през ноември - АСТ фестивал за свободен театър, част от културния календар на Столичната община.

От ноември 3D виртуален тур и в Музея на София

От ноември богатата колекция на Регионалния исторически музей на София ще може да бъде разгледана и виртуално. По 3D виртуалната разходка музеят работи в партньорство с фондация „Съкровищата на България“ по проект, финансиран от столичната програма „Култура“.

Виртуалният тур, който се очаква да бъде достъпен през ноември, ще осигури възможност на всеки с достъп до интернет да посети музея и да се докосне до богатата култура и хилядолетната история на българската столица от всяка точка на света, обясниха от РИМ - София.

За посетителите, които искат на живо да се докоснат до богатата история на София, тази есен ще бъде достъпен и новият аудиогид към постоянната експозиция на музея. Той е от ново поколение и е достъпен чрез мобилно приложение, като посетителите ще го използват на своите мобилни устройства.

До края на септември в музея могат да се видят две временни изложби - „Археология на София и Софийско“ и „Приложно златарско изкуство“.

Уютният клуб-ресторант се намира на емблематичната улица „Московска“ 29, на пресечката с улица „Раковски“.

СНИМКИ: НИКОЛАЙ ЛИТОВ

Атмосферата в клуб-ресторанта предразполага към организиране на събития, презентации и коктейли.

RE Club – НОВОТО МЯСТО ЗА ПРИЯТНИ СРЕЩИ, ИЗКУСИТЕЛНА КУХНЯ И ЛУКСОЗНИ ИМОТИ

Заведението на партерния етаж на улица „Московска“ 29 не е съвсем непознато за столичани. Годици наред това беше виенска сладкарница, преди това - виенският салон на „Лучано“.

Състои се от две помещения за посетители – едно по-голямо на две нива и едно по-малко. Превърнати наскоро от Христо Ангелков и съдружника му Андрей Мануковски в уютен клуб-ресторант с удобно седаване, доста видеоекрани и картини по стените.

RE Club (името идва от Real Estate) е нещо, което до момента у нас не е съществувало. От една страна, то е луксозен ресторант, който работи от 8 сутринта до 23.30 часа, като предлага добре подбрани закуски, всеки ден различно обедно меню и неделен тематичен брънч. Основното меню е внимателно подбрано от шеф Арnaudов, като в кухнята се използват само висококачествени пресни продукти. В допълнение е и социално място, където

атмосферата и обзавеждането позволяват организиране

на различни събития и коктейли, като кетърингът е дело на отлично подготвения екип. Не на последно място е и картинната галерия – RE Art Gallery.

На този адрес се намира също и представителния офис на световната верига

Съчетано е с представителството на световната верига Sotheby's International Realty на емблематичната улица „Московска“ 29

Sotheby's International Realty.

Sotheby's International Realty е новото име на компанията за недвижими имоти Iris Estates, която съществува на българския пазар от 1993 г. и се занимава с покупко-продажба и отдаване под наем на луксозни имоти в големите градове и курортите. Обичайните й клиенти са посолствата, висшият мениджмънт на банки и застрахователи, както и физически лица. Ставайки част от Sotheby's International Realty, тя вече принадлежи на глобална компания, която има над 1000 офиси по света, работи в 76 държави и прави годишен оборот от 150 млрд. долара. Централата й се намира в Сиатъл, а акциите й се търгуват на Нюйоркската фондова борса.

„Чрез франчайзинговия договор, който сключихме, ние получаваме достъп до много по-развита система за маркетинг и позициониране. Самият начин, по който се рекламират имотите, мрежата от офиси по цял свят, които са тясно свързани помежду си, ни дават възможност да предложим една много по-качествена и обширна услуга на клиентите ни“, споделя Ангелков.

Името е достатъчно известно и покрай едноименната аукционна къща.

Менюто на заведението е така оформено, че

в него са вмъкнати презентации от различни луксозни имоти

– част от портфолиото на Sotheby's International Realty Bulgaria.

Любопитното е, че подобен тип социално място не е задължително за системата на Sotheby's International Realty, в която всяка страна и офис оперират напълно самостоятелно. Но все пак споделят базите данни за луксозните имоти и правят намирането им или насочването на потенциалните клиенти далеч по-лесно.

Идеята за клуб-ресторанта е на Христо Ангелков, за когото Iris Estates бе семейна фирма. Той дълго е търсил – почти половин година, подходящото помещение. Целенасочено

е търсил място в самия исторически градски център,

но да е и с лесен достъп и удобно паркиране. На една

крачка оттам е паркингът около храм-паметника „Св. Ал. Невски“, а също и паркингът на пресечката на „Московска“ с „Раковски“.

RE Club се намира на партерния етаж на сградата „Света София“, която е паметник на културата. В съседство е черквата „Св. София“.

Самата сграда е историческа – тя е дело на известния архитект Лазар Парашкеванов, един от пионерите на строителните кооперации в България и на практика е първата в страната жилищна кооперация с такава височина и размер – 7 ета-

жа плюс партер. Тя е можела да бъде и по-висока, но според устройствените правила, действали през 1929 г., в този район не било разрешено да се издигат постройки, по-високи от храма „Св. Александър Невски“.

Парашкеванов има заслуги за оформянето на цялото каре, оградено от улиците „Московска“, „Раковски“ и „Париж“ и стигащо надолу до бул. „Дондуков“, защото негово дело е и сградата на операта, която сама по себе си има интересна история, както и на още няколко жилищни кооперации в района.

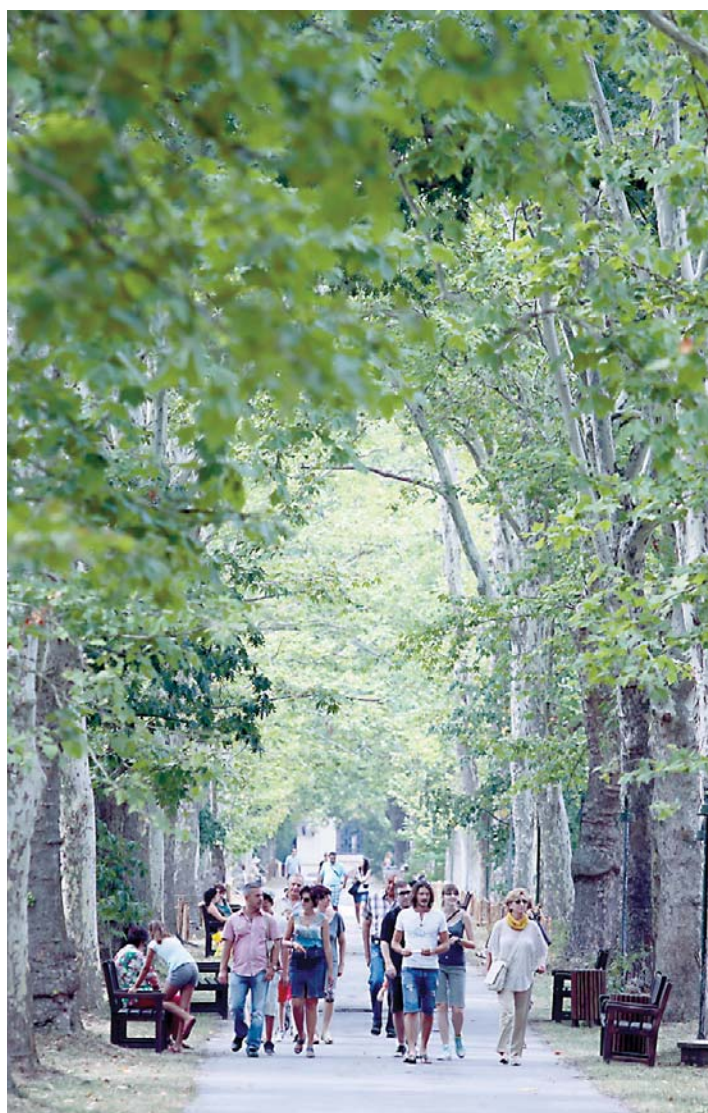
Сградата е паметник на културата - първата жилищна кооперация в България с такъв мащаб.

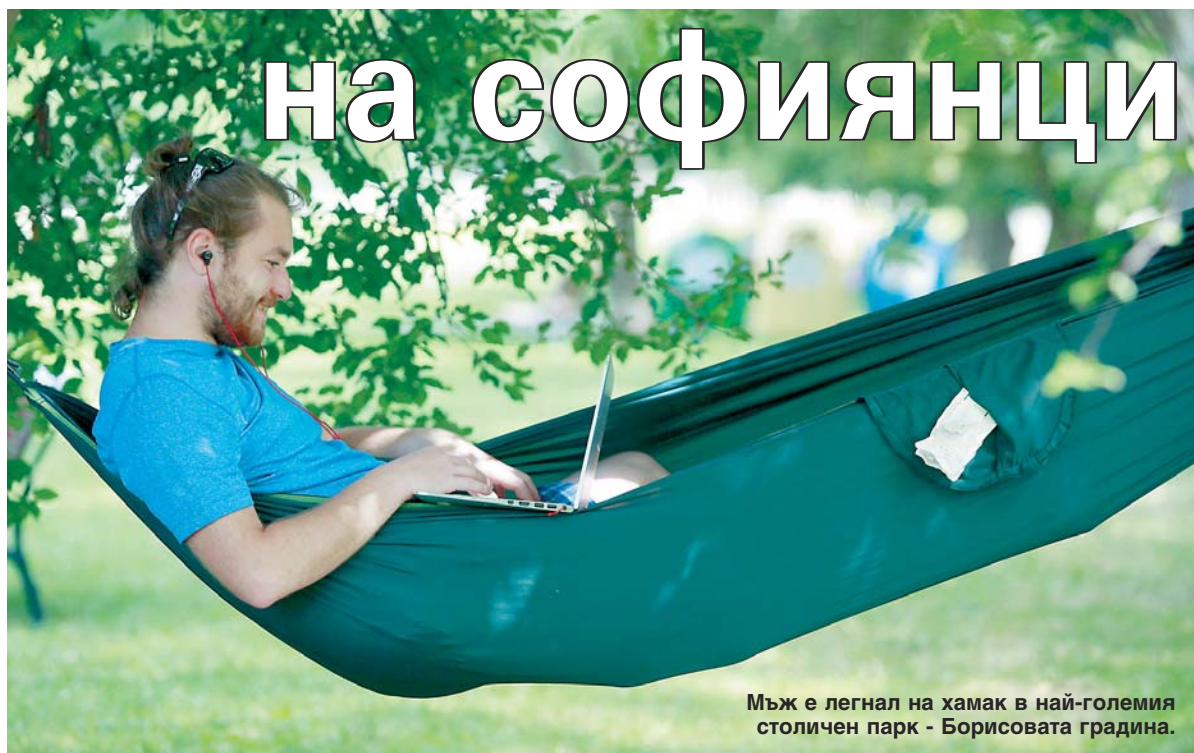
Над 75 000 души са посетили комплекс „Възраждане“, в който има и миниаквапарк. Вдясно - фонтаните са част от атракциите на парк „Възраждане“.

Любими места на софиянци

Някогашната царска градина „Врана“ е отворена за посетители и е сред любимите места за разходка през уикенда.

Мъж е легнал на хамак в най-големия столичен парк - Борисовата градина.

Обновяват пазар в „Люлин“

„Пазари Запад“ ЕАД стартира проект за обновяване на пазарната площадка в „Люлин“ 4. Вече се извършва принудително премахване на магазини, собственост на РПК „Искра“. На тяхно място ще се изградят модерни търговски обекти на площ около 400 кв. м. Вече има заявен сериозен интерес от бъдещи наематели. Проектът предвижда и облагородяване на околното пространство.

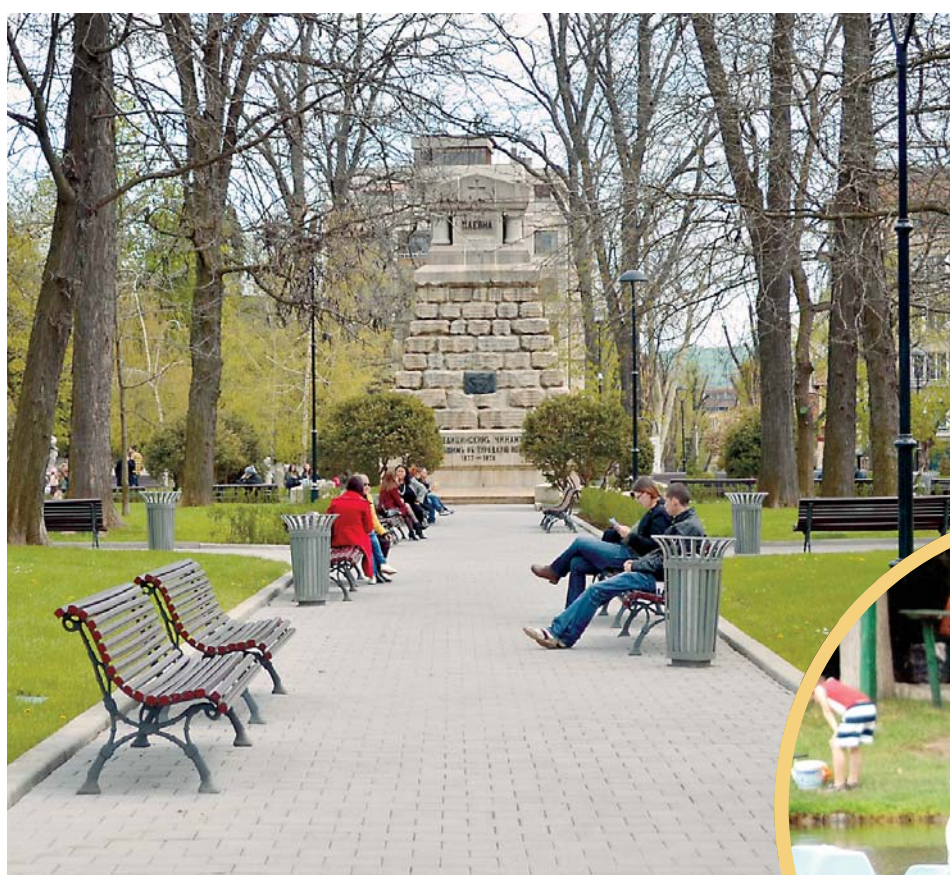

Паркът „Займов“ е сред предпочитаните места за отдиш в центъра на столицата.

Южният парк е предпочитано място за семейна разходка.

СНИМКИ: РУМЯНА ТОНЕВА, ЙОРДАН СИМЕОНОВ, НИКОЛАЙ ЛИТОВ, ВЕЛИСЛАВ НИКОЛОВ

Докторската градина е създадена от швейцарския парков архитект Даниел Неф, който прави първия план на Борисовата градина.

Градинката „Кристал“ и Панчаревското езеро (в кръгчето) са сред емблематичните за столицата места.

Едно от най-големите богатства на столицата - планината Витоша. Вдясно - Боянският водопад.

20 бележити творци, музиканти, артисти, общественици и олимпийски шампионки, зарадвали цяла България през това лято, очакват да получат днес най-високото звание на столицата и да станат нейни почетни граждани.

Сред тях са директорът на Народния театър Мариус Донкин, началникът на клиниката по хирургия на ВМА проф. Никола Владов, световноизвестният актьор Димитър Маринов, развял българския флаг на сцената на оскарите

20 почетни творци и шампиони на столицата

през 2019 г., след като филмът „Зелената книга“ грабна приза за най-добър филм, и др. Лично номинирани за приза от кмета на София Йорданка Фандъкова са диамантените момичета от ансамбъла по художествена гимнастика, треньорките им Весела Димитрова и Михаела Маевска, председателят на Българската федерация по художествена гимнастика Илияна Раева, както и още една от олимпийските ни шампионки - Стойка Кръстева с

треньора ѝ Борислав Георгиев. Заради пандемията обаче процедурата по гласуването на званията се забави и традиционното връчване на отличията на празника на София няма да се състои на самия 17 септември. Днес общинските съветници ще гласуват всяка номинация за присъждане на почетните звания.

■ **Какво споделиха част от номинираните за почетни граждани - на XLVI, XLVII и XLVIII стр.**

тември. Днес общинските съветници ще гласуват всяка номинация за присъждане на почетните звания.

ДИАМАНТЕНИТЕ МОМИЧЕТА

Мадлен Радуканова:

София е моят дом, щастлива и горда съм

Да бъда отличена за почетен гражданин на София, е комплимент и чест. Родена съм в столицата, живяла съм тук и съм изградила живота си тук. Кариерното ми развитие също започва от София и съм щастлива и горда, че ще бъда почетен гражданин на родния ми град.

София е мястото, където съм прекарала най-много време от живота си. Обиколила съм градинките, улиците, най-важните забележителности и си я обичам. Тя е моят дом. Всеки ден тук е приключение и историите се запаметяват в съзнанието ми.

Най-любимото ми място е центърът. През лятото обичам да обикалям по улиците, да сядам в различни кафенета и ресторанти, винаги намирам някое ново и интересно местенце.

Стефани Кирякова:

Може да се изгубиш, но ще намериш

Да бъда обявена за почетен гражданин на София, е изключително призвание!

Тази оказана чест означава страшно много за мен.

Когато си мисля за София, си представям малките улички, скрити в големия град. Там, където може да се изгубиш, но ще намериш най-интересните места.

Любимото ми място в София е районът около Националния дворец на културата, „Витошка“, после надолу до Народния театър... Това е един от любимите ми маршрути за разходка. Наистина се усеща духът на града - забързано

то ежедневие, но и спокойствието на пешеходна улица. Има прекрасна гледка към Витоша, което за мен винаги е плюс.

Капитанът Симона Дянкова:

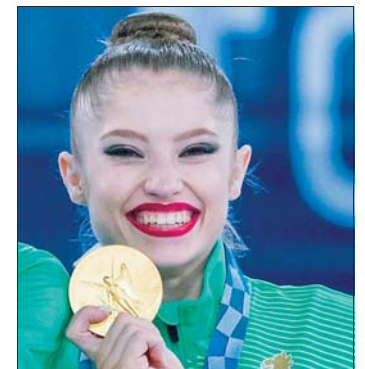
Обичам парковете и малките улички

ворност, защото то „ще ми напомня“, че трябва да се боря за по-доброто бъдеще на България и за красивата ни столица.

София е градът, който ме посрещна с отворени обятия преди доста години. Свързвам София с живота, който кипи тук. Наслаждавам се на планините, прекрасните паркове и градска архитектура. Любимият ми момент,

свързан със София, е световното първенство по художествена гимнастика през 2018 г. - цялата зала „Арена Армеец“ пееше българския химн в наша чест заедно с всички златни момичета на българската художествена гимнастика!

Любимото ми място в София са парковете и малките улички. Обичам да прекарвам свободното си време, разхождайки се в парковете на града. Много съм щастлива и когато намеря някое малко ресторантче, което носи духа на столицата.

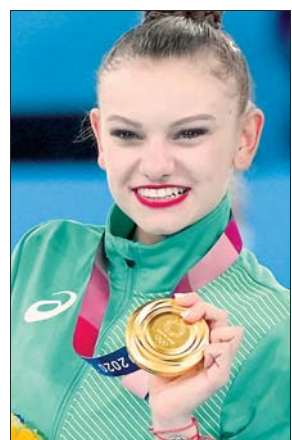

Ерика Зафирова:

Любим ми е Южният парк

За мен, а и за всички нас е огромна чест и призвание да бъдем удостоени със званието „Почетен гражданин на София“! Благодарим на Столичната община и на кмета Йорданка Фандъкова за тази специална за нас награда.

Моето любимо място в София е Южният парк. Харесва ми, защото там можеш много добре да усетиш природата и спокойствието на града.

Лаура Траатс:

Незаменимо е чувството да видя родния град през прозорчето на самолета

Това признание от управлението на родния ми град е огромна чест за мен. Още една награда за положени през годините труд.

Винаги съм обичала София. Пътувала съм на много места, но

чувството, обземащо ме, когато я видя през прозорчето на самолета, е незаменимо.

Обожавам разходките в центъра, да усещам атмосферата на малките градски улички.

„Шлифовчикът на диаманти“ Весела Димитрова и помощник - треньорът на ансамбъла Михаела Маевска, които изведоха България до първа в историята олимпийска титла в художествената гимнастика.

Президентът на Българската федерация по художествена гимнастика Илияна Раева даде специално интервю за „24 часа“. За историческата първа олимпийска титла за България в спорта, родил толкова златни момичета и световни легенди. И за признанието тя, треньорките на олимпийските шампионки и диамантените момичета от ансамбъла да бъдат обявени за почетни граждани на нейния роден град, любимата ѝ София.

- Госпожо Раева, България е родила толкова световни величия в художествената гимнастика, но най-после има и олимпийска титла. Как изживяхте вие този огромен успех?

- Усещането е изключително и то не отминава. Колкото повече време минава, толкова по-хубаво ми става. Чувствам се страшно удовлетворена. Горда. И много щастлива.

Категорично вярвам, че **времето избира своите герои**

Вярвам, че времето е чакало пристигането на този изключителен талант Весела Димитрова... Пътят към този златен олимпийски медал е много дълъг. Изпълнен е с много труд и усилия. Вложила съм страшно много енергия, любов и вяра. Винаги съм вярвала, че ще го постигнем. Не съм знаела точно кога. Но сега имам много време, почивам си добре. И непрекъснато въртя лентата, връщам се във времето. И установявам, че сякаш някаква сила ме е водила по верния път - да правя верните ходове, верните избори... Сякаш всичко е било предначертано и е трябвало да извървим точно този път. Нищо случайно не се случваше. Картините от пъзела се нареждаха. Всяка си отиваше на своето място, за да дойде и последната година - олимпийската година. Наистина има неща, които не знам как съм правила, а те са били верните. Затова не отдавам тези неща на себе си, а на силата, на Божествената сила. Затова съм страшно благодарна и неопишуемо щастлива.

- Винаги сте били като тайфун, а в Токио ви виждах необичайно смирена и тиха... Защо?

- Изпитвах съвършено спокойствие. Всички близи до мен са го забелязали. Това е най-спокойното състезание, на което съм била, откакто съм треньор и ръководител. Май най-подходящата дума е точно смирение. Като че ли предусещах, предвкусвах. Знаех само, че трябва да съм спокойна, уверена и смирена. Такава бях и на лагера в

Илияна Раева:

Обичам Витоша, обичам „Витошка“, в София съм на мястото си

НАЙДЕН ТОДОРОВ

NTODOROV@24CHASA.BG

Когато съм била в центъра на вулкана, Йорданка Фандъкова винаги ми е давала човешка подкрепа. Не съм изненадана от признанието - това е уважение към труда ни

Мураяма преди игрите. Абсолютно различна от всичко, което съм и съм била. Весела Димитрова също е истински огън. По принцип тя създава грешно впечатление за себе си, а е много темпераментна и чувствителна. Може да избухне като атомна бомба. Но на лагера и на самите олимпийски игри тя също беше изключително спокойна. Със сигурност ѝ е коствало много вътрешно. Но нито повиши тон - на лагера, на подиум тренировките, на самото състезание. Всички бяхме като в магичен кръг - аз, Весето, Мишето и момичетата. Беше като магия. Сякаш всички знаехме, че това е времето и мястото за сбъждане на голямата мечта на най-добрите.

- Когато събрахте отбора и в „24 часа“ ги описахте като по-различни от другите златни, кръщавайки ги диамантените момичета, логично, имаше и хора, които коментираха - „е, чак пък диаманти“... Доказаха ли тези момичета колко по-различни са?

- Доказаха, че **те са диамантите от всички златни момичета в историята**

на художествената гимнастика. В първия миг, когато ги видях заедно - как изглеждат и как играят, казах на Весела, че в цялата история не сме имали такъв отбор. След 3 месеца дойде Вера Маринова и буквално повтори думите ми. Дойде Лили Игнатова и каза: „Те са уникални“. Нещайно ти ги усети като много различни и ги нарекох „диамантените“ - те наистина са били предопределени да изкачат най-висо-

кия връх и да вземат този исторически олимпийски златен медал за българската художествена гимнастика, който толкова осезаемо липсваше във витрината ни.

Влизам в Спортната палата и гледам от двете страни на входа пише „Олимпийски шампиони“ - и там няма нито една гимнастичка. Сега вече чакам да сменят таблото и да видя олимпийските шампионки от художествената гимнастика там. (Смее се.) Както и другите ни две прекрасни момичета, олимпийски шампионки, разбиха се - Ивет Горанова и Стойка Кръстева.

Всички момичета, с които съм работила през цялата си спортна кариера, са прекрасни. Но не бях виждала отбор, който пет години абсолютно безропотно изпълняваше задълженията си в залата.

Мълчаливи воини, които вярват в успеха си

Такъв отбор като диамантените ни олимпийски шампионки не сме имали. Имали сме страхотни отбори, уникални гимнастички, всяка, носеща своята харизма. Но тези момичета сякаш от самото начало бяха богоизбрани. Връщам се на факта, че ги нарекох диаманти - различни от всички досега. И това, че те са първите, докоснали се до олимпийски връх, вече говори - да, тези момичета са специални. Наистина са богоизбрани.

- През годините сте имали много медали и престижни отличия. Какво значи за вас да сте почетен гражданин на родната София? И не само вие, Весела, Михаела, олимпийските шампионки от ан-

самбъла...

- Това е голямо признание. Това е уважение към труда ни. Държа да подчертая нещо. През всички години, по време на най-трудните ми моменти, когато съм се намирала в центъра на вулкана, в най-горещата точка, в най-ужасните мигове за художествената гимнастика, Йорданка Фандъкова винаги ми е писала есемес, за да ме успокои и да ми даде подкрепата си, чисто човешката подкрепа. Изключително ценя и уважавам тази подкрепа на Йорданка Фандъкова. Когато сме имали успехи, винаги ме е поздравявала, и сега ме поздравя след олимпийската титла. Но тя беше единствената, която в най-тежките ми моменти никога не ме забрави и винаги ми е протягала спасителна ръка. Това ме е впечатлявало силно. Заради поста, който заема, и факта, че хората на такава длъжност невинаги имат възможност. Но тя намираше начин да покаже подкрепа с прекрасни думи.

И сега, обявяването ни за почетни граждани на София - много ми е приятно, но не съм изненадана, че тази жена го предлага лично и го прави, защото имам реална представа за изключителните й човешки достойнства и за женската топлина на Йорданка Фандъкова.

- Какво значи София за вас?

- Любимият ми град в България, толкова много го обичам. В България най-добре

се чувствам в София.

- Кое е любимото ви място в София?

- Обичам хубавите кафенета, хубавите ресторанти - много различни. Обичам „Витошка“. Обичам градината на НДК, фонтаните на НДК. Харесвам много своя град. Харесвам много входа на София откъм „Ботевградско шосе“ - прекрасен вход. Години наред, когато влизам в София и именно през този вход, изпитвам едно уникално, красиво чувство - чувството, че влизаш в дома, който обичаш много. Чувствам се много добре в София и много на мястото си. Да, това е моето място.

Е, да не пропусна и планината. Първото, което всъщност щях да кажа, е, Витоша. Но ми изникна, че София е и много повече, че има толкова прекрасни местенца в самия град. Но, разбира се, най-любимото ми място е Витоша.

Професионално има и друго важно място - безспорно най-уютната зала за художествена гимнастика в света е „Арена Армеец“. Това го казват и чужденците, когато идват тук.

- След световни първенства - едно проведено и едно предстоящо, и традиционните световни купи, можем ли вече да наричаме София световна столица на художествената гимнастика?

- Тя е. Но всъщност София вече е олимпийска столица на художествената гимнастика.

СНИМКА: АННА НЕДКОВА

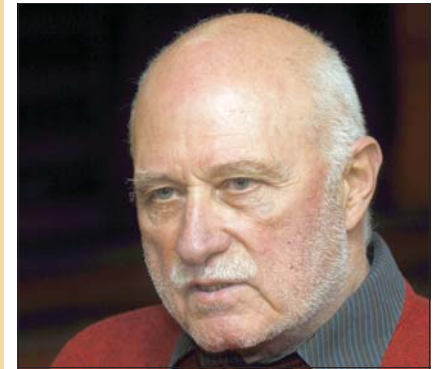
Максим Ешкенази, диригент:

Чакам отдавна тази чест, това е моят град!

Много съм благодарен на всички, които са гласували да ме удостоят с тази чест. Чакам това от много време, защото това е моят град, обожавам го, а възможността е един път в живота. Братовчед ми Веско Ешкенази получи това отличие преди две години. Той е първият в семейството, аз ще съм втори. Силно съм развълнуван от факта, че ще стана почетен гражданин на София. Това е хи-

лядолетен град, в който ние сме мимолетен момент, и ако можем нещо да оставим, ще съм щастлив.

Обичам „Младост“, там съм израснал. И старата Сердика, харесвам центъра, царския дворец, магическите жълти павета, които са уникална характеристика на София. И парковете, разбира се. Лека-полека започна този град да се възражда, като феникс, и расте, но не старее.

Васил Банов, актьор:

„Ожених“ се за столицата през 1967 г.

За наградата? Впечатлен съм и се вълнувам! Дали аз съм този, който трябва да я получи? Но щом така са преценили хората...

„Ожених“ се за София през 1967 г.! И съм й верен до ден днешен! Обичам София. Сериозен, хубав град и прогресира в много посоки. Голям град!

Любимото ми място е кв. „Младост 4“, където живея. Иначе съм роден в Карлово. А обичаното място - Борисовата градина, където има театрална сцена. Там съм играл много години. Много е ретро и имам много приятни спомени. В парка играех и тенис. Имаше фантастични кортове. Добри бяхме с ракетите.

Анри Кулев, художник, карикатурист и режисьор:

Да бъдеш забелязан сред 2 милиона достойни хора - голяма отговорност

Това е голямо внимание към скромната ми особа. За мен е чест, задължаващо и респектиращо. Да бъдеш забелязан сред 2 милиона достойни хора, е отговорност. Бих добавил - не съм достоен.

Любимите ми софийски маршрути са свързани с рисването.

От къщата ни на ул. „Тунджа“ до старата Градска библиотека, където беше редакцията на в. „Средношколско знаме“. Там сега е хотел и библиотеката остана само върху фасадата му като контур, като добра метафора. Това е пътят на моето детство. Юношеството ме водеше до Полиграфическия

комбинат - там бяха редакциите на вестниците „Стършел“ и „Народна младеж“. Целият ми смислен живот като възрастен човек премина в Киноцентъра „Бояна“, където беше анимационната студия „София“. За мен тези маршрути обединяват града, крепят моята индивидуалност, връщат ми спомените.

Мариус Донкин, директор на Народния театър:

Няма достатъчно силни думи за любовта ми към София

София е мястото, което ме е формирало като човек, като философия, като проявление и в професията ми, и в духа ми.

София е нещо, което доразви роденото във Варна. Каквито и думи да употреба, те ще са малки за уважението и любовта ми към София. Отдавам всичките

си сили за този град. Благодаря на Столичната община, че ме подкрепя в много начинания.

Нека да бъдем добронамерени, да бъдем единни. Да бъдем готови да си прощаваме, за да бъдем заедно - това е моят поздрав към всички софийци днес.

Хайгашод Агасян, композитор:

Трогнат съм, усещането е като ракета, която полита в Космоса

Аз? Почетен гражданин на София? Шашнат съм. Седнах! Много се радвам, това е голяма чест! Изненадан съм и трогнат...

Чувствам се както излита ракета и полита нагоре в Космоса!

Никъде другаде не съм живял освен в центъра на София... До първия светофар, поставен в България, на ъгъла на улиците „Дондуков“ и „Раковски“. Винаги съм свързвал София с музикалното училище, зала „България“, концертите в НДК. Обичам да има памет. Много емоционално е в този град.

А наградата? Това задължава. Изисква доверие, дисциплина и възискателност от човек, мислещ за този наш прекрасен град. Това ме прави по-милеещ. Летя по улиците. По моите софийски улици, които преброявам пеша.

По-усмихнат и по-ведър. Това ме окрилява. Всеки ден минавам покрай черквата „Св. София“ и Паметника на Незнайния воин... Свети места. Как да не се поклоня и да не почитам град с тези паметници? Нашата история. **Поклон!**

Камелия Тодорова, певица:

Обичам столицата - тук съм родена

Радвам се много за тази титла. Въодушевена съм и мисля, че съм достигнала възрастта, в която да я получа.

Обичам София, защото съм родена тук, израснала съм тук. Живяла съм на Орлов мост, на „Дондуков“ и „Раковски“, а сега - в кв. „Лагера“. Всичко изглежда добре, красиво е, но няма къде да се разхождаме. Много са местата, които обичам, например парковете.

Стойка Кръстева, олимпийска шампионка:

Езерото в „Дружба“ е част от пътя към титлата

Аз и треньорът ми ставаме почетни граждани на София, но това е признание за труда на много хора, които стоят зад успеха. Развълнувани са много хора, които са винаги до мен. А аз съм щастлива и горда.

В София обичам зелените и водните пространства. Понеже живея в „Дружба“, най-любимо ми е езерото там. На езерото премина и част от моята олимпийска подготовка, когато започнаха да се поразхлабват мерките. Това специално за мен място също е важна част от пътя към олимпийската титла.

„Съборна“ - бижутото, което е магнит за титаните в модата

Малката софийска улица пленява с елегантни магазини, бижутерии, изкуство и заведения

По кокетната софийска улица „Съборна“ хората не само се разхождат, а и мечтаят. Тя е приютила едни от най-големите ексклузивни световни дизайнери в елегантни магазини, бижутерии, пространства за изкуство и заведения.

Сред тях е и бутик ALL U RE, който

представя прецизна селекция от световни модни марки и

най-актуалните визии за сезона. Той привлича още с витрините си, които провокират не само с модни шедеври, но и с артинсталации, които са толкова впечатляващи, че по нищо не отстъпват на тези в Ню Йорк. А модните бижута са подбрани от екип от професионалисти в бизнеса, който неуморно следи какво се случва в света на модата. Представените марки включват Celine, Saint Laurent, Fendi.

На малката уличка е и бижутерският бренд

Бижутерският бренд Cartier на „Съборна“

Cartier, на чийто блясък са подвластни кралски особи и любимци на Холивуд.

Тук бутик има и емблематичният италиански бренд Max Mara, а бизнес дамата Илияна Алипиева от години внася стилна и класна мода. Тя е представител и на едни от най-известните брандове в света, сред които Dior,

Gucci, Givenchy.

Силва Георгиева и нейното семейство пък отвори втория в света бар-ресторант DSQUARED2 Cocktails & Lounge in

Sofia, като другият е в Милано. Всеки детайл в заведението е изпиан с шипка италиански полъх и авторска нотка.

Да привлечеш световни модни брандове, не е никак лесна задача. Причината е, че те имат куп изисквания, но

„Съборна“ по нищо не отстъпва на световните търговски улици

Преди 14 г., след като „Витошка“ от символ на лукса се превърна в зона за заведения и достъпен шопинг, тогавашният собственик на „Дет Маг“ Жорж Башур и неговият брат Мариан видели потенциала на „Съборна“ в момент, в който улицата е в окаяно състояние. Заедно с другите собственици на помещения осъзнали, че за да бъде оформена една зона, се изисква прецизно планиране. В началото претърпяват загуби, с цел да намерят подходящия за всяко едно про-

Бутикът на емблематичния италиански бренд MaxMara.

В него може да намерите актуални предложения от модния подиум в Милано.

СНИМКА: РОЙТЕРС

странство наемател.

Благодарение на техните усилия и тези на наемателите „Съборна“ е с днешния си привлекателен облик - улица, каквато има във всяка една европейска столица.

Миналата година без никакво допитване до живущи и бизнес, и без никаква предварителна подготовка от тяхна страна, от „Спаси София“ предложиха проект за сливането на „Съборна“ с „Витошка“, който бе гласуван от общинския съвет. У истинските софийци това породило голямо възмущение и протести. А

бизнесът на улицата се обедини

в името на запазването на единствената търговска улица в столицата с апела, докато се строи с едната ръка, да не се руши с другата. Още повече, че в проекта се цитираха фалшиви данни, че по улицата са преминали 0 автомобили за 2 дни и

10 хил. пешеходци. След отпора на софийци „Съборна“ запази облика си.

Дори световните класации имат различни категории за най-добри търговски и най-добри пешеходни улици. В схемата на града не е заложено друго място с представителни търговски обекти, каквито изисквания имат най-престижните световни марки, и наемателите не виждат къде биха се преместили въпреки препоръката на тогавашния общински съветник Владислав Панев, сега депутат, да се изнесат от улицата и от центъра на София.

„Съборна“ има богата история, като в миналото там са били луксозни магазини за дамски шапки, прочутите шивашки салони на Клайн и Ангел Буюклийски и дори магазинът на „Рено“. Неслучайно „Съборна“ си спечелва прозвището „бижуто на София“, което днес по нищо не отстъпва на световните търговски улици.

Уникална артинсталация на Йовчо Горчев с ретро телевизори, на които екрани са романтични сцени от емблематични филми, приковава вниманието от витрините на бутик ALL U Re.

Вторият в света бар-ресторант DSQUARED2 Cocktails & Lounge in Sofia
СНИМКИ: ЙОРДАН СИМЕОНОВ

Бутикът на емблематичния италиански бренд MaxMara.

В него може да намерите актуални предложения от модния подиум в Милано.

СНИМКА: РОЙТЕРС

Актрисата
София Кузева

СНИМКИ: ЙОРДАН
СИМЕОНОВ

В проекта участват и момиче-
тата София Иванова и
София Бъчварова (вдясно)

София в женско лице

Уникален проект на фотографа
Йордан Симеонов разказва
за столицата с портрети на
жени с името София

Уникален фоторазказ за столицата, но не с кадри от емблематични сгради и места, а чрез портрети на жени с името София подготвя фотографът на „24 часа“ Йордан Симеонов. „Началото на проекта беше, когато реших да снимам дъщеря ми като прочутата картина на Леонардо – „Спасителят на света“. Намирах, че в образа на Исус има нещо женско и ми се стори съвсем логично да го заменя с момиче. Дъщеря ми се казва София. По-късно, когато започнах да развивам темата за жените от София с името София, разбрах, че това е името на бога. Така установих, че Исус Христос е жена! Бог е жена, която се казва София“, разказва Симеонов, който над 20 г. се занимава професионално с фотография.

Той вече е готов с 14 портрета на жени с името София, като амбицията му е разказът в нежни лица да е от поне 30 кадъра.

„Всички, които прослед-

ят нашия проект и гледат филма, който снимаем за него, ще разберат, че името на града, в който живеем, е името на Бог. София с трите дъщери няма нищо общо – тя е съвсем отделен персонаж. Основният смисъл на този проект е да се покаже невидимата връзка между нещата. Смятам, че любовта към името София и многото деца през последните 30 години, наречени с това име, е фено-

мен. Реших да дам отговор с образи на въпроса: защо хората намират връзката между миналото и настоящето и мъжду западната и източната култура в едно име. Как се превъплъщава образът на Божествената премъдрост в съвременна жена. Така се вижда връзката между образи и мисли как точно се материализират човешките психически съдържания“, казва Симеонов.

10 476 българки носят името София, показва официалната статистика. Според доц. Георги Лозанов „проектът за Софиите е концептуално много добър ход“.

„Да видиш хора с едни и същи имена и тяхното различие зад това име, защото за всеки това име е било нещо, от което е тръгнало, около което се е конструирала идентичността му, но всички тези идентичности са много различни. И силата на фотографията е, че тя може да хване тези различия. Портретът е един много добър начин да стигнеш до другия, и то само с един поглед дори. В проекта са събрани

образи, които те карат да ги гледаш и да търсиш, да си представяш човека. Образи, които те запознават с някого. Тези портрети са един много похубав разказ за София, отколкото, ако направиш например документален филм за града с неговите улици и сгради, защото София започва да има душа. И изведнъж името започва да получава една много по-мощна акустика, защото от името на човек се превръща в име на мястото. Самата човешка идентичност е свързана с името на мястото. Всеки, както и да се казва, ако е от София, е и София“, разказва във филма за проекта доц. Лозанов.

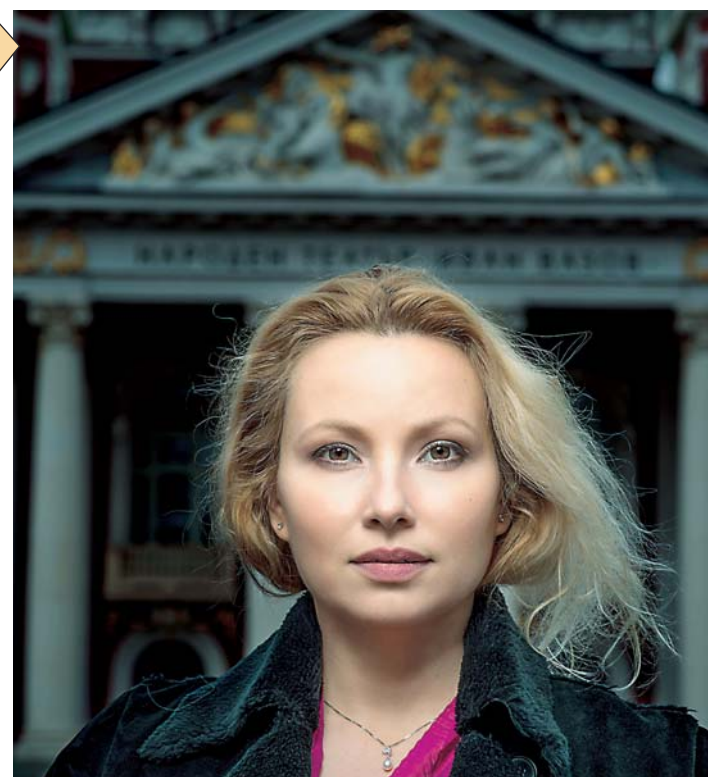
„Искам да покажа изложбата в София по подобаващ начин. Бих я показал и в чужбина, защото има смисъл в това. От нас зависи какво ще видим в света и в живота, ако виждаме хубавите неща, живеем по-щастливо“, убеден е Йордан Симеонов.

Пулмологът д-р
София Ангелова

Сред 14-те готови портрета са тези
на архитектката София Петрова и на
актрисата София Василева (вдясно).

Снимката, от която тръгва целият проект - дъщерята на Йордан Симеонов - София Симеонова, в римейк на картината на Леонардо „Спасителят на света“.

Актрисата София Трейман, която е наследница на известната фотографска фамилия.

Бившата състезателка по художествена гимнастика София Рангелова

Журналистката София Узунова

София Николова - дъщеря на бившия министър Лиляна Павлова

София Коен - председател на Централния израилтянски духовен съвет в България

Ученичката София Петерс

Повечето туристически маршрути в София задължително включват катедралата „Св. Александър Невски“, ларгото, комплекс „Антична Сердика“, „Квадрат 500“, Националният исторически музей, Боянската църква - все места, които са свързани с историята на града.

Но София е интересна на чужденците не само с миналото си, а и с настоящето. Бумът на low-cost авиокомпаниите и евтините нощувки през платформи като Airbnb преди пандемията направи българската столица популярна де-

стинация за уикенд туризъм в Европа. Airbnb туристите са предимно млади хора, които се интересуват много повече от съвременното лице на София и нощния живот, отколкото от нейното минало.

ИВАН МИХАЛЕВ

София е интересна на чужденците не само с миналото и историята, а и с настоящето

Уличното изкуство и новите интерактивни музеи са сред най-харесваните места за посещения в града, което се вижда по отзивите в сайтове като TripAdvisor.com. Ето някои от най-новите софийски забележителности.

Вместо факел на мира, статуята държи в дясната си ръка мобилен телефон, с който си прави селфи. А „дрехите“ ѝ са изработени от 16 чувала пластмасови отпадъци.

Статуята на суетата

Ню Йорк има Статуя на свободата. София пък си има Статуя на суетата.

Външно двете статуи си приличат много, но има и известни разлики. Софийската е облечена в шарена дреха, изработена от 16 чувала пластмасови отпадъци. Вместо факел на мира тя държи в дясната си ръка мобилен телефон, с който си прави селфи. С лявата ръка пък държи каталог с намаления за Черния петък.

Автор на странната скулптура е Любомир Мишов. Той е искал да привлече вниманието на хората върху всички ненужни боклуци, които ползваме в ежедневието си. Официалното наименование на творбата е „паметник на консуматорското общество“.

Стремежът на хората да притежават нови и нови вещи води до свръхпроизводството на отпадъци, с които препълваме планетата. Затова е и направена статуята - да насочи вниманието на хората към вредите от свръхконсумацията.

Паметникът е поставен върху покрива на сграда в близост до Женския пазар. Тя се вижда от булевард „Тодор Александров“, в участъка между „Мария Луиза“ и „Христо Ботев“.

Музеят на илюзиите в София е част от международна верига музеи със същото име. Фирмата създател е от Литва.

Музеят на илюзиите

„Гледам и не вярвам на очите си“ - тази мисъл ще ви минава през ума много пъти, докато се разхождате в Музея на илюзиите. Тук нищо не е такова, каквото изглежда. И затова е толкова забавно.

Музеят е направен така, че едновременно да ви размива и образува. Залата е с площ от 400 кв. м и е разделена на различни кътове. Експонатите са общо 52, като за разглеждането им ще ви е нужен около един час. Но може и да не се усетите как е минал цял следобед. Някои от илюзиите са толкова пристрастя-

ващи, че ще ви се иска да ги пробвате отново и отново. Снимането е позволено навсякъде и дори е препоръчително.

Една от най-забавните атракции е „Столтът“. Това е пространство, организирано по специален начин, така че да се правят атрактивни снимки. Погледнато под определен ъгъл, то действително изглежда като голям сив стол. Когато двама души се снимат на това място, се получава оптическа илюзия - сякаш единият е великан, а другият - джудже.

Също толкова интересна е „Обърнатата стая“, където всичко е „с краката нагоре“. Виждали сте сигурно снимки в Instagram как хора „висят“ от тавана на стаята, сякаш са преодолели законите на гравитацията. Как става това? Много просто - на тавана на стаята са монтирани легло и нощно шкафче. А вие сте здраво стъпили на земята, която изглежда като таван. Снимате. Завъртате кадъра на 180 градуса и готово. Леглото е на пода, а вие сте на тавана. Може да изпробвате всякакви пози - всеки път резултатът е удивително забавен.

Сред атракциите е и помещение със специален фосфорен тапет, който позволява да фотографирате сянката си. Заставате до стената, някой натиска бутона, тялото ви се осветява от светлина, след което тя угасва. Вие се отдръпвате и хоп - на стената се появява вашият двойник под формата на сянка. Тапетът позволява също да рисувате или да пишете със светлина по него. Може да експериментирате колкото искате. Единственото ограничение е силата на вашето въображение.

В Instagram е пълно със снимки от „обърнатата стая“ - една от най-популярните атракции. СНИМКИ: ИВАН МИХАЛЕВ

забележителности

Някои от най-добрите произведения са дело на прочутите в цял свят графити майстори Божидар Симеонов-Bozko и Станислав Трифонов-Nasimo.

Кварталът на графитите

Графити културата е феномен, чието начало е поставено през 70-те години на миналия век от бедните квартали на големите градове в САЩ. С течение на времето стрийт артът се превръща в отличителна черта на повечето големи градове по света. София не прави изключение.

Една след друга старите къщи и панелни блокове се превръщат в живописни платна, които впечатляват с интересните сюжети и майсторско изпълнение. Това не са стандартни графити, представляващи надписи и неразбираеми драсканици, а наистина красиви, въздействащи творби. Те създават изцяло нова естетика на града и лека-полека превръщат София в по-приятно място за живеене.

Монументалните рисунки по стените (на английски - murals) имат много по-голяма мисия от разкрсяването на града. Много често те отправят социални и политически послания към хората.

Въпреки че муралите има вече на много места в София, най-много са те в жк „Хаджи Димитър“, наричан вече „кварталът на графитите“. Първите три блока в квартала бяха изрисувани през вече далечната 2013 г. В момента местата с интересни графити в квартала са повече от 10. И продължават да се увеличават с всяка изминала година. По стъпките му върви и съседният квартал „Сухата река“, където също има стари панелни блокове, превърнати в живописни платна.

Изкуството да даряваш като добродетел е тема и на друг популярен графит на Nasimo в жк квартал „Сухата река“. На него е изобразено момиче, подаряващо цвете, а към него е добавено красивото стихотворение на Велери Петров „Хвърчащите хора“.

Така постепенно районът около „Подуене“ се превръща в галерия на открито, която може да бъде разгледана сравнително лесно, тъй като блоковете с графити се намират на пешеходно разстояние един от друг. Зад инициативата стои Urban Creatures - група от творци, обединени от идеята да превърнат района около „Подуене“ в съвременно артпространство.

Един от стенописите е посветен на дядо Добри - светеца от Байлово, който трогна цяла България с неуморната си дарителска дейност в полза на църквата.

„Червеният апартамент“

„Червеният апартамент“ (The Red Flat) е един необикновен музей в центъра на София, който служи като „портал на времето“ - щом прекрочите прага му, попадате директно в 80-те години на миналия век.

Апартаментът е обзаведен и подреден така, както е изглеждало типичното социалистическо жилище в българската столица - холът е със „секция“ и „холна гарнитура“, фотьойлите са постлани с жълти китеници, стените са облепени с тапети, телевизорът излъчва черно-бяла програма.

Всичко е направено така, че да съответства на епохата. Телефонът в хола е от старите - с шайба. До него стои задължителният телефонен указател, соцааналог на Yellow pages. Радиото е VEF. Ако отворите чекмеджетата, ще откриете още много скрити съкровища - картинки от дъвки „Идеал“, пластмасови войници от „Млад техник“, ретро джага с пластмасови футболисти и още куп позабравени играчки от детството. В една от стаите пък е паркирано червено балканче - култовото колело, за което мечтаеше всяко българско дете.

За разлика от повечето музеи, където е забранено да се пипат експонатите, тук всичко може да се пипа, разглежда, изпробва. Телевизорът в хола излъчва черно-бяла програма. По секцията има стари броеве на „Работническо дело“, както и книги на български и световни автори, които може да разгледате. Има и грамофон, на който може да си пуснете стара плоча на „Балкантон“. Ако имате повече време, може да разгледате и диалогите с помощта на проектор за стена, с каквито едно време разполагаха по-заможните семейства.

На този етап апартаментът музей се посещава главно от чуждестранни туристи, но има интерес и от по-млади българи, родени и живели след 10 ноември, които искат да научат повече за живота на техните родители, баби и дядовци.

Музеят е създаден и се ръководи съвместно от GIFTED Urban Culture Hub и Сдружение „365“. Приема посетители от пролетта на 2019 г.

Домакините на апартаментата черпят гостите си с типични за соца лакомства, като лименови резенки, бонбони „Черноморец“, лимонада и етър.

Много от предметите в апартамент-музея са дарение от хора, които симпатизират на идеята.

Черно-бялата програма е откупена от БНТ. Клиповете се излъчват на телевизор „София 85“.

Дават 1,3 млн. лв. за детско-юношеския спорт

Над 3700 деца и младежи се включиха в тазгодишното издание на общинската програма „Ваканция“.

СНИМКА: СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Нови зони със свободен достъп в „Люлин“, „Искър“, „Младост“, „Подуяне“ и „Възраждане“

Над 1,3 млн. лв. отпуска тази година Столичната община за подкрепа на проекти за развитие на детско-юношеския спорт и физическото възпитание.

Общинското направление „Култура, образование, спорт и младежки дейности“, ръководено от зам.-кмета по образование и култура на София Мирослав Боршош, финансира над 200 проекта в областта на здравословния начин на живот, двигателна активност, спорт и младежки дейности.

По програмата за развитие на детско-юношеския спорт са финансирани с 900 000 лв. 92 проекта на спорт-

ни клубове. Става дума за подготвителни лагери на детско-юношески школи, участия в държавни и международни турнири, закупуване на спортна екипировка за деца и наем на спортни съоръжения.

Програмата за развитие на физическото възпитание и спорта дава възможност на училища и детски градини, районни администрации и малки населени места да представят проекти за здравословен начин на живот, превенция на агресията и насилието, начално въвеждащо обучение по различни видове спорт и събития със свободен достъп до спорт за всички възрастови групи. Тази година програмата подкрепи с 420 000 лв. 129 проекта.

Продължава и изграждане на спортни зони със свободен достъп в кварталите. Тази година нови стрийт фитнес съоръжения ще има в районите „Люлин“, „Искър“, „Възраждане“, „Подуяне“ и „Младост“. Преди началото на учебната година са изцяло обновени и две спортни площадки в дворовете в 33-о и 127-о училище. Инвестициите в спортната инфраструктура тази година надхвърлят 400 000 лева.

Късноантичният мавзолей - още една атракция

Следващият месец София ще се сдобие с нова туристическа атракция - късноантичният мавзолей до Южния парк ще бъде отворен и достъпен за граждани.

Там Столичната община изпълнява проект за консервация, реставрация, експониране и социализация на късноантичния мавзолей.

Семейният мавзолей, разкрит в столичния квартал „Лозенец“, вероятно е издигнат през втората четвърт на IV в. и просъществува до третата четвърт на V в. Предполага се, че там се намира крайградско имение на високопоставен сердикийски гражданин, в чиито предели попада и мавзолеят. Вероятно в него са погребани той и членовете на неговата фамилия, разказват от Регионалния исторически музей на столицата.

Първите сондажни проучвания на мавзолея стартират през 1954 г. под ръководството на българския историк и археолог Иван Велков. Разкрито е голямо правоъгълно триделно помещение и част от апсидата. Той определя останките като базилика от ранен „сирийски“ тип от IV в., в която предполага, че се е състоял Сердикийският църковен събор от 343-344 г. Поради бъдещо застрояване на терена, през 2001 г. е направено ново археологическо проучване, начело с Константин

Шалганов и Марио Иванов. Разкрити са пещ за строителна керамика, ями и съоръжения от късножелязната епоха.

Най-ценният предмет, открит при проучванията и експониран в залите на Регионалния исторически музей на София, е ваза тип диатрета от втората половина на IV в. Става дума за луксозна чаша от два пласта стъкло с ажурна мрежеста украса и фигурално-растителен фриз в кобалтовосин цвят. Композицията изобразява дионисиева сцена, в центъра на която е бог Дионис.

При последните разкопки през миналата и тази година, ръководени от д-р Александър Станев и Юлиан Мешевков от Регионалния исторически музей - София, са открити вкопани структури - 40 тракийски ритуални ями от V-IV в. пр. Хр. В тях е намерен фрагментиран керамичен материал и бронзова фибула - брошка за захващане на облеклото.

Освен реставрация и консервация на ценните останки по проекта се изгражда информационен център, нова алея на мрежа и осветление, места за отход, детски кът, озеленяване, паркинг и ограда.

Проектът е на стойност 990 000 лв., част от които са осигурени по програмата за ТГС Интеррег - ИПП България-Сърбия, а останалата - от общинския бюджет.

Спортни активности в паркова среда!

Общинското дружество „Спортна София - 2000“ управлява два спортни комплекса в София.

Спортният оазис в парк „Възраждане“ в кв. „Зона Б5“ предлага терени за спорт на открито - мини-футбол, тенис на корт, плажен волейбол, баскетбол, тенис на маса, джитбол, детска площадка, ледена пързалка. Закрита зала за баскетбол, волейбол, танци, бойни изкуства, гимнастика, 2 сауни, преместваеми трибуни, спортно и алеино осветление във вечерните часове.

Спортният комплекс в Борисовата градина разполага с игрища за футбол, тенис корт, миниигрища за деца, покрита площадка за тенис на маса, игрище за петанк, закрити и открити съблекални, 250 седящи места.

Комплексите предлагат възможности за индивидуално или пакетно ползване на спортните услуги, условия за организиране и провеждане на турнири, спортни празници и др.

Късноантичният мавзолей скоро ще бъде достъпен за посетители.

СНИМКА: СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Витоша е най-голямото богатство на София. В това са убедени от фондация „София - европейска столица на спорта“. През последните години освен куп събития в града усилията бяха насочени към подобряването на туристическата инфраструктура в планината, занемарена от години.

На 9 юни миналата година в присъствието на кмета Йорданка Фандъкова и председателя на Столичния общински съвет Елен Герджиков бе подписано споразумение между фондацията и ръководството на Природен парк „Витоша“. В представения план за действие до 2023 г. са включени

подновяване на маркировката на 100 километра

туристически маршрути и 72 километра такива за планинско колоездене.

Поставено е началото на поэтапното маркиране на нископланинската обиколна пътека (НОП), обикаляща планината по хоризонтала с приблизителна височина между 800 и 1000 м над морското равнище. Това е една от най-използваните пътеки във Витоша. Нейното идейно планиране е заложено още в генералния паркоустройствен план от 1955 г. заедно с още две обиколни пътеки - среднопланинска и високопланинска.

При маркирането на обиколните маршрути туристите ще срещат освен обичайната лентова маркировка със символ в син цвят и табелка с надпис и двупосочна стрелка - една новост в планинското маркиране на туристически маршрути у нас.

Поради вандалски прояви голяма част от поставените указателни табели за велосипедни трасета липсват, което на практика създава предпоставка от загубване, попадане в нежелан или недопустим район за велосипеди в планината.

При премаркирането на велосипедните маршрути съществуващите насочващи информационни табели ще се допълват на необходимите места и с марка в триъгълна форма. Марката е насочен символ по посока на движението за маршрута с основен (отговарящ на маршрута цвят) и допълнителен бял цвят.

Към момента са маркирани 37 км пешеходни маршрути и 32 км велосипедна траса.

Фондацията финансира и **възстановяването на 11 чешми,**

които вече работят и се ползват от любителите на планината.

Фондация подновява 100 км маркировка на туристически маршрути на Витоша и 72 км за колела

ГЕОРГИ БАНОВ

- „София - европейска столица на спорта“ за няколко години преобрази инфраструктурата на планината
- Градът ще носи титлата „Световна столица на спорта“ през 2024 г.

Новата зона за шейни на Витоша, обособена от фондация „София - европейска столица на спорта“.

Обновена бе сцената пред хижа „Алеко“, две тоалетни на Златни мостове, премахват се препятствия по пътеките и много други. По инициатива на фондацията бяха подменени рухналите заслони на спирките по шосето към хижа „Алеко“ и на обръщателното ухото преди Щастливцеца.

Фондацията обособи първата зона за шейни. Тя работи през цялата минала зима и с аниматори всеки уикенд.

Рехабилитирани бяха пътните артерии към Златни мостове, хижа „Момина скала“, Игликина поляна, Ветровала и Офелиите. Така хората имат по-лесен и комфортен достъп за спорт и туризъм до планината.

Съвместно с федерацията по алпинизъм и катерене бе стартиран проект за възстановяване на заслона в местността Комините, който е един от знаковите в планината.

Фондация „София - европейска столица на

спорта“ финансира **издаването на справочник,**

който да представи всички възможности за спорт, отдих и почивка на Витоша. Негов автор е изтъкнатият български алпинист и преподавател в НСА Дойчин Боянов, който е посветил години в изследване и разработване на темата. Книгата е уникална с информацията, която предоставя на туристи, спортисти, клубове и посетители. За първи път на

едно място са събрани всички необходими данни, маршрути, техники, алгоритми, пътеки - цялата богата палитра от знания, помагачи ни да опознаем и опазим планината.

Съвместно с НСА и ПП „Витоша“ бе иницирано организирането на „Споделени игри“, в които ученици и младежи подпомагат хората със специални нужди в желанието им да спортуват и да живеят активно. Вече трета година събитието събира стотици деца през юни на Витоша.

С над 10 000 лева бе подпомогната инициативата „Витоша - достъпна за всички“, като бяха осигурени нови специализирани уреди и люлка за хора със специални потребности на Игликина поляна.

Подготвено е споразумение с Югозападното държавно предприятие за рехабилитация и възстановяване на туристическа инфраструктура.

Край Меча поляна пък ще бъде обособена зона за планинско колоездене

заедно с федерацията по този спорт, където вече

имаме сериозни успехи.

В съответствие с приоритетите на Столичната община фондация „София - европейска столица на спорта“ създаде работна група за анализ на съществуващите проблеми, свързани с целогодишния достъп до Природен парк „Витоша“, която вече втора година обединява представители на институции, федерации и организации, свързани с развитието и опазването на туристическата инфраструктура в планината.

Над 20 събития на фондацията са свързани с планината, за да може повече хора да бъдат сред природата и чистия въздух.

А преди 2 седмици София получи титлата „Световна столица на спорта“ за 2024 г. Отличието се присъжда благодарение на мащабната и активна дейност, която бе развита в града като европейска столица на спорта през последните години. Титлата „Световна столица на спорта“ е въведена от ACES Europe в сътрудничество с ЮНЕСКО и Комисия по спорта към Европейския парламент.

Столичният кмет Йорданка Фандъкова показва наградата, с която София е обявена за световна столица на спорта за 2024 г.

Така изглежда новата маркировка на едно от велосипедните трасета в планината.